

Funded
by the European Union
and the Council of Europe



EUROPEAN UNION



COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

**Медіа-моніторинг висвітлення учасників виборчих перегонів в Україні 2012 року
Асоціацією «Спільний простір» / Комітетом «Рівність можливостей»
за підтримки Спільної програми Європейського Союзу та Ради Європи
"Сприяння європейським стандартам в українському медійному середовищі"**



**Проміжний звіт за результатами
загальнонаціонального та регіонального
моніторингу ЗМІ
(період: 30.07.2012 – 19.08.2012)**



**Висвітлення партій залежить від політичних симпатій ЗМІ, а не від важливості новини
Цифри руйнують стереотипи про ЗМІ: несподівано політизованими виявилися ділові
та соціально спрямовані медіа**

**Телеканали не достатньо аналізували прорахунки влади та не інформували виборців
про їх наслідки – критики на її адресу було значно менше, ніж на адресу влади
попередньої**

**Мовлення на державному телеканалі УТ-1 носить упереджений та необ'єктивний
характер**

**На телеканалі Інтер на адресу «Батьківщини» (Об'єднаної опозиції) негативної
інформації було у 32 рази більше, ніж про Партію Регіонів**

**Лише в єдиній області – Івано-Франківській – Партія регіонів поступилася за обсягом
представлення «Батьківщині» та УДАРу**

**Телеканали Донецького регіону присвятили Партії регіонів понад три з половиною
години, а «Батьківщині» - у 100 разів менше (трохи більше 2-х хвилин)**

**Найбільший рівень якісного інформування та збалансованості демонстрували
загальнонаціональні та регіональні Інтернет-сайти**

ТВі, Новий канал - лідери за часткою виборчого контенту в новинах серед загальнонаціональних телеканалів за перші три тижні кампанії. Найменше уваги виборам приділили Інтер, 1+1 та СТБ. Майже половина матеріалів тижневика "Комментарии" присвячені електоральній тематиці.

Лідер інформаційного простору у пресі - Партія регіонів. «Свобода» та КПУ згадуються ситуативно, УДАР та «Україна – вперед!» представлені здебільшого за рахунок «джинси». Регіональні ЗМІ активно використовують маніпулятивні технології та медіа-ефекти: наклеювання ярликів, нав'язування кінцевого уявлення про тему в останніх словах матеріалу або в супровідних ілюстраціях, використання неперевірених фактів із посиланням на джерела, які "подейкують".

Порівняно з телебаченням та пресою, Інтернет-сайти демонструють відносно збалансованість – передовсім стосовно представлення Партії регіонів та «Батьківщини».

Загальнонаціональне телебачення. Телеканали не інформували виборців щодо прорахунків чинної влади та їх наслідків – належного аналізу не було, а критика переважно адресувалася нинішнім політичним опонентам. Головними тенденціями стало домінуюче представлення Партії регіонів. Незважаючи на те, що негативу про неї було у 2,5 рази більше ніж про опозицію, позитивної інформації про неї було аж у 13 разів більше.

Прямої мови у цієї партії також було у 2-3 рази більше, ніж у представників опозиції: на ICTV – у 5 разів більше, а на Першому національному – майже у 10.

Головним спікером провладної партії був прем'єр-міністр Микола Азаров. Відтак більша частка позитиву про партію – інформація про діяльність уряду. Пряма мова Об'єднаної опозиції найчастіше стосувалася судових справ Тимошенко та Луценка, головними спікерами були Сергій Власенко, Ірина Луценко, рідше Олександр Турчинов та Арсеній Яценюк.

Загальнонаціональна преса. Лідером як за позитивною, так і за негативною тональністю стала Партія регіонів: про неї оприлюднено у 2,5 рази більше позитивної інформації і втричі більше негативної інформації, ніж про Об'єднану опозицію. Близько половини інформації про владну партію була негативною. Діяльність інших партій у порівнянні з цими двома практично не висвітлюються. «Свобода» та КПУ згадуються ситуативно, УДАР та «Україна – вперед!» представлені здебільшого за рахунок «джинси».

Головними інформаційними приводами стали підписання президентом мовного закону, перипетії довкола реєстрації партійних списків у ЦВК та судові процеси щодо Юлії Тимошенко та Юрія Луценка.

Матеріали щодо урядових ініціатив часто мали ознаки «джинси». Чітко як реклама вони не маркуються і сприймаються як редакційний контент. Те ж саме стосується ряду матеріалів про Об'єднану опозицію, УДАР та партію «Україна – вперед!».

Головними спікерами Партії регіонів стали Віктор Янукович, Микола Азаров, Сергій Тігіпко, Опозиції – Олександр Турчинов, Арсеній Яценюк, Анатолій Гриценко.

Лідерами за часткою виборчого контенту стали «Комментарии» – 44,4%, «Газета по-українськи» – 15,8% та «Дзеркало тижня» – 13,6%. Аутсайдерами - «Сьогодні» – 7,7% та «Факты и комментарии» – 8,9%.

Загальнонаціональні Інтернет-сайти

Інтернет-сайти вибірки моніторингу активно висвітлювали діяльність усіх шести найбільш рейтингових партій. Усі сайти оприлюднювали повні списки кандидатів – і пропорційні, й мажоритарні. Практично всі – розміщували авторські репортажі зі з'їздів, аналізували списки, висвітлювали ключові події передвиборної кампанії.

Загалом слід зазначити, що принцип рівності можливостей обов'язковий лише для державних медіа. Що ж до приватних, вони традиційно звертають більше уваги на лідерів перегонів і мінімум – на аутсайдерів.

Найбільше уваги в Інтернеті приділялося найпотужнішим учасникам перегонів – ПР та «Батьківщині» (Об'єднаній опозиції): про них інформації було в середньому в 7 разів більше, ніж про решту. Негатив стосовно «ОО» в середньому перевищував за кількісними показниками негатив щодо Партії регіонів на третину. Причина – вал критики щодо передвиборного списку «ОО», як з боку журналістів, так і ображених опозиціонерів.

Тональність матеріалів Інтернет-сайтів – значною мірою нейтральна через велику кількість новинних інформповідомлень відповідного забарвлення. Водночас було й багато негативної інформації щодо Партії регіонів, Об'єднаної опозиції, «УДАРу» (журналістський аналіз дій і критика опонентів). Позитивної інформації – незначна кількість, пов'язана переважно з висловами спікерів про власні політсили та їхні досягнення.

Найактивнішим були «Главком» та «Українська Правда». Найменш активним – «Обозреватель». Сайти «Кореспондент» та «Лівий берег» подавали найбільше нейтральної інформації. УП, «Обозреватель» і «Главком» відзначилися значною кількістю авторських, аналітичних матеріалів, інтерв'ю з виборчої тематики. При цьому найбільше запозичених з

інших джерел матеріалів розміщували «Главком» і «Кореспондент», найбільше власних – УП та «Обозреватель».

У регіональних медіа практично всіх областей та АР Крим домінувала партія влади – вона була лідером як у позитивній, так і в негативній і нейтральній тональностях на телебаченні й у пресі. Лише в одній області – Івано-Франківській – Партія регіонів не була лідером представлення: тут вона поступилася «Батьківщині» (Об'єднаній опозиції) та УДАРУ.

Загальнонаціональні медіа

Телебачення

Експерти аналізували інформаційні програми на 9 загальноукраїнських каналах: 1+1, TVi, Новий канал, Інтер, Перший Національний, ТРК "Україна", ICTV, СТБ, 5 канал. Відстежували висвітлення діяльності 6 політичних партій з найвищим рейтингом за останніми соціопитуваннями: Партія регіонів, «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)), "Удар", "Свобода", КПУ, "Україна – Вперед!". Мета дослідження: з'ясувати, чи надають телеканали повну, якісну, неупереджену та збалансовану інформацію про політичні сили для прийняття громадянами усвідомленого рішення під час парламентських виборів 2012 року. А також чи мають політичні сили рівний доступ для представлення своєї позиції на телеканалах.

Тональність (емоційна забарвленість) інформації відображає, яке враження справляють телевізійні повідомлення на глядача. Тональність інформації визначається за допомогою сукупної оцінки змісту інформації та форми подачі, тобто непрямой оцінки політичної сили (послідовності сюжетів, стилістики, інтонації повідомлень).

ГОЛОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

Головними темами трьох тижнів передвиборної кампанії - з 30 липня до 19 серпня 2012 року - на телеканалах стала реєстрація у ЦВК кандидатів у депутати за партійними списками та в мажоритарних округах; відмова у реєстрації ув'язненим опозиційним лідерам Юлії Тимошенко та Юрієві Луценку; підписання президентом мовного закону та визнання російської як регіональної мови у областях на сході та півдні країни; другий вирок Юрієві Луценку у справі отруєння Віктора Ющенка.

Найбільше інформації на телебаченні подано про дві політичні сили – Партію регіонів та Об'єднану опозицію "Батьківщина". Про решту партій – інформації в рази менше. Про партію влади говорили удвічі більше, ніж про опозицію. Негативу про Партію регіонів – у 2,5 рази більше, але позитиву - у 13 разів більше.

Канал ICTV позитивної інформації про Об'єднану опозиції не подавав зовсім, зате про ПР – стільки ж позитиву, як про решту партій разом узятих. Близько 60% негативної інформації про ПР на телебаченні припадає на канал TVi. Інтер майже не подавав негативу про ПР, а в позитивній та нейтральній тональності інформації про партію влади було найбільше. Новий канал розповідав про усі партії, тільки про "Свободу" – мінімум: 4 секунди. Перший національний – єдиний канал, де позитивної інформації про ПР майже у 2,5 рази більше, ніж нейтральної.

Основні медіа-ефекти пов'язані з використанням адмінресурсу – використання політиками службового становища для створення позитивного іміджу партії; плекання симпатій та антипатій каналами, створення позитивного або негативного контексту за допомогою послідовності сюжетів; оціночні судження, іронія.

Найчастіше на телеканалах з'являються представники Партії регіонів. Їхньої прямої мови у новинах подано у 2-3 рази більше, ніж представників опозиції, на ICTV – у 5 разів більше, а на Першому національному – майже у 10. Головним спікером провладної партії є прем'єр-міністр Микола Азаров. Відтак більшість позитиву про партію – це інформація про діяльність уряду. Пряма мова Об'єднаної опозиції найчастіше стосувалася справ Тимошенко та Луценка, головними спікерами виступали Сергій Власенко, Ірина Луценко, рідше Олександр Турчинов та Арсеній Яценюк.

ЧАСТКА ВИБОРЧОГО КОНТЕНТУ ВІД ЗАГАЛЬНОГО КОНТЕНТУ НОВИН У ТЕЛЕНОВИНАХ (прайм-тайм)

Новий канал	28%
1+1	9%
Канал TVi	37%

ТРК «Україна»	19%
Інтер	10%
Перший національний	24%
СТБ	10%
5 канал	23%
Канал ICTV	18%

СПІКЕРИ

Головним спікером провладної партії є прем'єр-міністр Микола Азаров.

Головними спікерами Об'єднаної опозиції виступали Сергій Власенко, Ірина Луценко, рідше Олександр Турчинов та Арсеній Яценюк.

Решту партій найчастіше представляють їхні лідери:

"Україну-Вперед" - Наталія Королевська та Андрій Шевченко.

КПУ - Петро Симоненко

"Свободу" - Олег Тягнибок

"Удар" - Віталій Кличко

ПРІОРИТЕТНІСТЬ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

Більшість центральних телеканалів у пріоритетності сюжетів керуються масштабністю події, не зважаючи на політичну прихильність.

Перший національний, програма Підсумки дня та Підсумки тижня. Інформаційні випуски найчастіше розпочинаються з ініціатив Кабінету міністрів чи Президента.

Новий канал, програма Репортер. Керується масштабністю інформприводу. Немає чіткої тенденції представлення політичних партій.

1+1, програма ТСН. Політика – не є пріоритетом каналу, більшість випусків починаються із надзвичайних подій. Політика - майже не буває спочатку. Про політичні сили, зазвичай у середині випуску.

TVі, програми Сьогодні та Підсумки. Часто починають із інформації про владу, але вона переважно негативного характеру.

ТРК «Україна», програми Події та Події тижня. Розпочинаються випуски з надзвичайних або резонансних подій, не завжди політичних. Активно представляє діяльність урядовців та президента.

Телеканал Інтер, програми Подобиці та Подобиці тижня. Політичні теми висвітлює розгорнуто. Багато сюжетів про діяльність влади, зокрема уряду. Телеканал відверто підтримує владу.

ICTV, програма Факти. Позитивно подається діяльність президента, уряду. Найчастіше подають пряму мову прем'єра Миколи Азарова.

5 канал, програма Час. Керуються інформаційною канвою дня. Владу - критикують.

СТБ, програма Вікна-новини. Політичні новини не пріоритетом, головні теми – кримінал, соціальні проблеми, цікаві факти. Діяльність уряду висвітлюють, але канал не відверто прихильний до влади.

Замовні політичні сюжети - зазвичай у кінці випусків на усіх каналах.

Перший національний, програма Підсумки дня та Підсумки тижня. Тривалість випуску - 12-20 хв. Канал надає перевагу подіям, які пов'язані з діяльністю влади. Інформаційні випуски розпочинаються з ініціатив Кабінету міністрів чи президента. Тому інформації про партію влади – майже у 6 разів більше, ніж про Об'єднану опозицію. Про «Свободу» лише коротка згадка - 14 секунд. Про решту політичних сил у межах 1-2 хв. Звичайно, у влади завжди більше переваг. Особливо на едердавньому каналі. Тому маємо ситуацію, коли діяльність влади висвітлюють недостатньо аналітично.

Інформація про засідання, наради, поїздки урядовців подаються з синхронами, переважно у позитивній тональності. Сюжети націлені на підвищення значимості влади. Після підписання президентом мовного закону канал детально розповідав про позитивний досвід багатомовних країн-членів Євросоюзу. Сюжет про відвідини Сорочинського ярмарку Миколаю Азаровим, який говорив про найкращі зразки вітчизняного виробництва. Наступний сюжет теж починається з Азарова: «Слова Микола Азарова про престижні українські вироби можна віднести і до літаків заводу Антонова» (Підсумки дня, 16.08.12). Позитиву про Партію регіонів у 63 рази більше, ніж про опозицію.

Негативна інформація подавалася лише про Об'єднану опозицію. Переважно це стосувалося реєстрації Юлії Тимошенко та Юрія Луценка у списках партії.

Сюжети про КПУ та «Україна-Вперед!» мають ознаки замовних, вони дуже подібні на різних телеканалах. Наприклад, у партійних списках КПУ буде більше молодих кандидатів, сказав лідер партії Петро Симоненко; комуніст Олександр Голуб запропонував розробити нову гуманітарну політику в Україні; на Сорочинському ярмарку побувала Наталія Королевська, яка говорила про підтримку вітчизняного виробника, катаючись на КРАЗі.

Новий канал, програма Репортер. Випуск триває 10-12 хв. Політична інформація займає майже третину усіх повідомлень. Найбільше інформації Репортер подав про Партію регіонів та «Батьківщину» (Об'єднану опозицію). На каналі немає чіткої тенденції представлення політичних партій – «Батьківщина» (об'єднана опозиція) отримала 732 секунди у нейтральній тональності, 16 секунд у позитивній та 397 – у негативній. Натомість Партія регіонів отримала 527, 520 і 584, відповідно. Решта була представлена значно пасивніше, Самовисуванці і «Свобода» не згадувалися взагалі.

Серед партій другого порядку за кількістю інформації - найменше уваги приділено "Свободі". Але досить активно висвітлювалася діяльність КПУ та "України-Вперед!". Сюжети про дві останні політсили мають ознаки замовних: завжди містять коментар, в якому прямо чи опосередковано означена програмна теза партії. Наприклад: у синхроні лідера КПУ є теза, що не стосується теми, але повторює рекламний слоган комуністів - "Вернуть страну народу" (Репортер, 9.08.12). Наталія Королевська презентувала свою книгу «Новая экономика – новая страна». (Репортер, 17.08.12)

Інформацію канал подає без явної симпатії до політичних сил. У більшості випадків слова ведучого продовжує пряма мова політика, діяльності якого стосується сюжет. Але у Репортері є чимало інформації, яка позитивно характеризує владу, зокрема урядовців, що є членами Партії регіонів.

1+1, програма ТСН. Випуск триває 45 хв. Політична інформація займає до 9%. Політика – не є пріоритетом каналу, більшість випусків починаються із надзвичайних подій. Найбільше виборчої інформації – про Партію регіонів – і в позитивній, і в негативній тональності.

ТСН за три тижні подала досить багато негативну про Партію регіонів – утричі більше, ніж про опозицію. Однак канал не критикує – ні президента, ні урядовців і навіть подає чимало позитиву про них – позитивної інформації про ПР було у 15 разів більше, ніж про Об'єднану опозицію. 1+1 цільово не критикує партію влади, але подає негатив про її окремих представників. Це дає підстави припускати існування "джинси" - замовлених матеріалів – фактично реклами, замаскованої під новини. Зокрема, у сюжетах про губернатора-"регіонала" Бориса Клімчука, який балотується по мажоритарці. Протягом трьох тижнів було 4 сюжети негативного характеру про одного губернатора: Борис Клімчука не хоче виділяти квартири людям з аварійного будинку (ТСН, 31.07.12). Через губернатора в селі Гаразджа гальмується будівництво школи (ТСН, 1.08.12). Клімчук не дбає про місто, яке нівечиться хаотичною забудовою (ТСН, 13.08.12), Клімчук має дачу у селі біля Шацьких озер і гроші з бюджету вкладаються саме у те село (ТСН, 16.08.12).

Підсумковий випуск ТСН-тиждень за стилем подачі відрізняється від щоденних випусків. У ньому багато критикували владу, зокрема Партію регіонів як "батьків" мовного закону. Подано велике дослідження про наслідки цього закону, який розколює країну, вносить хаос у оформлення документів тощо. ТСН-тиждень дав нарізку прямої мови представників різних громад, що проживають в Україні – румунської, болгарської, кримськотатарської, польської - із текстовим перекладом їхніх слів. Канал хотів проілюструвати абсурдність цього рішення. Прикметно, що ця критика подана саме у підсумковому випуску, а в щоденних її не було.

TVі, програми Сьогодні та Підсумки. Щоденний випуск триває 25 хв, підсумковий – 1 год. Більше третини повідомлень стосуються політики. Найбільше йшлося про Партію регіонів та Об'єднану опозицію. Негативу про партію влади майже у 6 разів більше, ніж про опозицію. Канал активно і послідовно критикує Партію регіонів. Допускає журналістські оцінки. Наприклад, прем'єр Микола Азаров вважає, що українських спортсменів позбавили медалей через дії попередньої влади, яка створила країні негативний імідж. Цьому повідомленню передують слова ведучого – "Папереднікі все стерплять" - в чому читається іронія над вимовою Азарова (Сьогодні, 17.08.12). Інформацію про підписання мовного закону президентом ведучий завершив словами: "Робочу групу очолив прем'єр Микола Азаров, якому українська не підкорюється 2 роки" (Сьогодні, 8.08.12).

У тижневику "Підсумки з Вахтангом Кіпіані" 19 серпня говорили про декларації кандидатів – про багатіїв у списках усіх прохідних партій, про їхні дорогі машини в автопарках, задекларовані статки. Більшість такої інформації глядачем сприймається як негативна – до влади йдуть дуже багаті люди.

Підсумковий випуск складається із кількох блоків-тем. Зокрема щотижнева рубрика "Владометр" – в якій в іронічному стилі аналізують обіцянки політиків. Цього тижня порівнювали виборчі програми КПУ та "Свободи" – з'ясувалося, що вони дуже подібні, майже однакові. Для ідеологічно протилежних партій - крайньої правої та лівої - таке порівняння звучить як негатив. Гостей студії, з яким говорили про наслідки мовного закону, був народний депутат, член Партії регіонів Сергій Головатий. У цьому випуску склалася парадоксальна ситуація - "регіонал" жорстко критикував позицію партії, і своїх однопартійців – авторів закону.

ТРК «Україна», програми Події та Події тижня. Інформаційний випуск триває 20-25 хв, підсумкова програма – 25-30 хв. Розпочинаються випуски з надзвичайних або резонансних подій. На політичний блок припадає близько 19% ефіру.

Упродовж трьох тижнів канал представив усі політичні сили. Найактивніше - Партію регіонів та Об'єднану опозицію. Про решту партій інформація була скромніша: більшість сюжетів про КПУ, "Свободу", "Удар" та «Україну-Вперед!» подавалися стисло, в межах 1 хв. Позитиву про Партію регіонів було у 9 разів більше (нейтрально - 1361 секунд, позитивно – 1088, негативно – 347), ніж про «Батьківщину» (Об'єднану опозицію) (785, 120, 469, відповідно), нейтральної – удвічі більше.

Інформації про Партію регіонів за три тижні було стільки ж, як про решту політичних сил разом узятих. Канал активно представляє діяльність урядовців та президента. Сюжети націлені на зміцнення позитивного іміджу влади: прем'єр-міністр Микола Азаров доручив забезпечити водою жителів Запорізької області; Микола Азаров пообіцяв працівникам високотехнологічної галузі заробітну плату 8 тис. грн; Азаров вручив ключі від нових осель людям за програмою «Доступне житло»; прем'єр-міністр зобов'язав уряд остаточно вирішити питання перевантаження дошкільних закладів; після масштабних Херсонських пожеж Азаров зобов'язав відновити систему протипожежних водойм. Більшість таких сюжетів подаються розлого, із синхронами представників влади. Їхньої прямої мови утричі більше за опозиціонерів.

Однак ТРК «Україна» критикує всі політичні сили. Партію влади - за протести студентів через зменшення стипендій, за підписання президентом мовного закону. Щодо Об'єднаної опозиції, то при кожній нагоді канал нагадує - що їхні лідери Юлія Тимошенко та Юрій Луценко перебувають у в'язниці. Негативну найбільше у підсумковій програмі «Події тижня». Іронічний стиль подачі надає інформації негативного забарвлення. Сюжети політичного блоку підверстуються легкою музикою, штучно прискорюються відео фрагменти, що створює у глядача негативне враження.

Телеканал Інтер, програми Подобиці та Подобиці тижня. У 30-хвилинному випуску подають повноцінно внутрішньополітичні, міжнародні та соціальні новини. Інформації про політичні сили – 10% від загальної кількості ефіру. Найбільше інформації про Партію регіонів та Об'єднану опозицію. Поодинокі згадки про КПУ, «Свободу», «Удар» та «Україну-Вперед!». Упродовж трьох тижнів Інтер лише 24 секунди приділив "Свободі" і не подав зовсім прямої мови її представників.

Політичні теми канал висвітлює розгорнуто. Не зловживає негативною інформацією. Негатив звучить, як правило, у прямій мові – у словах політиків на адресу опонентів. Найбільше негативу щодо Об'єднаної опозиції - у 32 рази більше, ніж про Партію регіонів (286 секунд проти 9)

Багато сюжетів про діяльність влади, зокрема уряду. Інформація позитивна та розгорнута. Телеканал відверто підтримує владу. Позитиву про Партію регіонів у 6 разів більше, ніж про Об'єднану опозицію.

Сюжети соціального спрямування завжди підкріплені урядовими рішеннями: у київському гуртожитку третій день немає світла – «Київенерго» відімкнуло за борги мешканців» (Подобиці, 1.08.12). «Інцидент исчерпан, світ включили. Правда, для этого пришлось вмешаться премьер-министр» (Подобиці, 2.08.12). Після сюжету, що спека позбавить урожаю картоплі, наступне повідомлення розпочинається так: «Правительство гарантирует стабильность цен на продукты» (Подобиці, 8.08.12).

Сюжети про партію влади обов'язково містять пряму мову, а про решту партій інформація подається коротко та переважно переказується ведучими. Прямої мови представників Партії регіонів було майже у 3 рази більше, ніж представників опозиції.

Матеріали про КПУ та «Україна-Вперед» мають ознаки замовних. Сюжети, тривалістю до 1 хв, малоінформативні та подаються переважно у позитивній тональності.

ICTV, програма Факти. Випуск триває до 30 хв. Найактивніше висвітлюється діяльність провладної партії. Позитиву про ПР у 30 разів більше порівняно з кожною іншою партією.

Позитивно подається діяльність президента, уряду, міністерств: «Аграріям, які зазнали збитків через неврожай, держава компенсує витрати, пообіцяв Микола Азаров» (Факти, 02.08.12); «Перші перемоги реформування фармацевтичного ринку – ліки для гіпертоніків подешевшали. Такі наслідки пілотного проекту з державного регулювання цін для хворих на гіпертонію» (Факти, 07.08.12).

Найчастіше подають пряму мову прем'єра Миколи Азарова. Останнім часом почали з'являтися інші спікери від ПР - очільники ОДА, облрад.

Про Об'єднану опозицію інформація нейтральна або негативна, позитивної – жодної. Негатив стосується повідомлень про засуджених лідерів опозиції «У першій п'ятірці ще один арештант – Юрій Луценко» (Факти, 05.08.12). У сюжеті Фактів за 31.07.12 про перенесення суду над Юлією Тимошенко на відео показали плакати з написами «Юля подняла цены на газ, она нажила миллионы на нас!!!», «Yulka – Mafioso! Keep her in jail».

5 канал, програма Час. Триває до 10 хв. Майже однакову кількість ефірного часу приділяють Об'єднаній опозиції та Партії регіонів. Але негативу про провладну партію - у 13 разів більше: «До підкупу виборців та зловживання адмінресурсом вдаються найчастіше кандидати в депутати... Найчастіше це відбувається з кандидатами від Партії Регіонів» (Час, 01.08.12); «Это знает такой шаг, когда криминал начинает управлять государством» (Час, 06.08.12).

Негативно забарвлені сюжети щодо провладної партії стосувалися і прийняття мовного закону: "Голова товариства "Просвіта" Павло Мовчан: «Ми застерігали його, щоб не підписував, вказували на 9 суперечностей із Конституцією. Якщо він цього не знає, чи йому цього не кажуть, значить він тоді не президент України, а генерал-губернатор Малоросії» (Час, 08.08.12).

Упродовж трьох тижнів не було жодної інформації про Комуністичну партію.

СТБ, програма Вікна-новини. Триває близько 25 хв. Політичні новини не є пріоритетом, головні теми – кримінал, соціальні проблеми, цікаві факти. Найбільше інформації - нейтральної та позитивної - про Партію Регіонів. Це стосувалося урядових поїздок, зустрічей, засідань за участю Миколи Азарова: «Низькі ціни та стабільну гривню пообіцяв Микола Азаров під час робочої поїздки до Запоріжжя» (Вікна-новини, 02.08.12), «У країні достаток людей поліпшився. Економічне зростання хоча повільне, а все-таки є» (Вікна-новини, 03.08.12), «Микола Азаров пообіцяв профінансувати розширення Одеського міжнародного аеропорту» (Вікна-новини, 14.08.12).

Канал подав сюжети з ознаками замовних. «Ріст цін на харчі неминучий, бо виробники і реалізатори хочуть якомога більше заробити, - заявив народний депутат Сергій Гордієнко (КПУ)» (Вікна-новини, 07.08.12). Сюжет не мав інформаційного приводу, подавалась ні з чим не пов'язана думка депутата-комуніста.

Звіт за результатами моніторингу центральної преси

ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Лідером інформаційного простору як за позитивною, так і за негативною тональністю протягом відстежуваного періоду стала Партія регіонів: про неї оприлюднено у 2,5 рази більше позитивної інформації і втричі більше негативної інформації, ніж про Об'єднану опозицію. При цьому слід відзначити, що близько половини інформації, взагалі оприлюдненої на адресу владної партії, була негативною. Діяльність інших партій у порівнянні з цими двома практично не висвітлюється. «Свобода» та КПУ згадуються ситуативно, УДАР та «Україна – вперед!» представлені здебільшого за рахунок «джинси».

Більшість видань користуються оціночними судженнями, а також іронічним викладом для створення негативного контексту. Простежується симпатія та антипатія видань до політичних сил: «Дзеркало тижня», «Газета по-українськи», «Сільські вісті» загалом симпатизують опозиції. Всі зазначені видання плекають антипатію до Партії регіонів: «Дзеркало тижня» оприлюднило у 5 разів більше негативу, ніж позитивної та нейтральної інформації разом узятих на адресу ПР, «Газета по-українськи» – утричі, «Сільські вісті» – у 4 рази. Щедрі на критику владної партії також і «Коментарії». Натомість «Сьогодні» навпаки – симпатизує ПР та скептично ставиться до опозиції: на адресу ПР оприлюднено у 16 разів більше позитивної та нейтральної інформації, ніж негативної, а

на адресу опозиції – майже удвічі більше негативу, ніж позитиву. «Факты и комментарии» поза проплаченими матеріалами намагаються бути збалансованими та нейтральними. «Голос України» нейтральний до опозиції, однак діяльність владної партії висвітлює у 2,5 рази більше, хоча і часто критикує її.

Головними інформаційними приводами періоду стали підписання президентом мовного закону, перипетії довкола реєстрації партійних списків у ЦВК та судові процеси щодо Ю.Тимошенко та Ю.Луценка. Всі видання так чи інакше висвітлювали ці теми. Окрім того, активно висвітлювалися соціальні ініціативи уряду та діяльність президента, що зумовило найбільшу представленість у ЗМІ саме Партії регіонів. Хоча ця інформація не мала прямо виборчого характеру, однак однозначно має вплив на читача, оскільки уряд та президент асоціюються саме з цією політсилою і видання часто коментують ці події через призму виборів.

Матеріали щодо урядових ініціатив часто мали ознаки «джинси». Чітко як реклама вони не маркуються і сприймаються як редакційний контент. Те ж саме стосується ряду матеріалів про Об'єднану опозицію, УДАР та партію «Україна – вперед!».

Газета «Сьогодні» регулярно використовує медіа-ефекти: звинувачення за асоціацією, принцип контрасту, сарказм, останнє слово, роздування деталі, опускання інформації, евфемізм, маніпулювання версткою, заголовками. Час від часу використовують медіа-ефекти також «Газета по-українськи», «Сільські вісті», «Факты и комментарии».

ГОЛОВНІ ТЕМИ ЗА ВІДСТЕЖУВАНИЙ ПЕРІОД:

1. Передвиборчі з'їзди. Оголошення виборчих списків, їх аналіз.
2. Соціальні ініціативи уряду.
3. Президент підписав закон про регіональні мови. Реакція політикуму та суспільства.
4. Підписання президентом законів про ціноутворення лікарських препаратів та держзакупівлі, змін до податкового кодексу. Піар та аналіз цих законів.
5. ЦВК зареєстрував списки та кандидатів-мажоритарників від провідних партій.
6. «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)) подає до суду за відмову у реєстрації ЦВК Ю.Тимошенко та Ю.Луценка.
7. Суд над Ю.Луценком та оголошення вироку.
8. Продовження слухань у справі Ю.Тимошенко по ЄЕСУ.
9. Ратифікація договору про зону вільної торгівлі у межах СНД. Аналіз.

ГОЛОВНИМИ СПІКЕРАМИ, ЩО ОЗВУЧУВАЛИ ПОЗИЦІЮ ПАРТІЇ, ЗА ВІДСТЕЖУВАНИЙ ПЕРІОД СТАЛИ:

1. ПР – В.Янукович, М.Азаров, С.Тігіпко, А.Близнюк, Ю.Бойко, М.Чечетов, М.Ставнічук, В.Рибак, С.Єфремов, А.Яценко, Д.Табачник.
2. «Батьківщина» – О.Турчинов, А.Яценюк, А.Гриценко, Д.Павличко, С.Міщенко, А.Ульяхіна, С.Власенко, М.Томенко, А.Кожемякін, Р.Князевич, М.Джемільєв, С. Соболев, В.Філенко, А.Павловський.
3. УДАР – В.Кличко, М.Матіос, В.Карпунцов, Є.Фірсов, Д.Сінченко.
4. «Україна – вперед!» – Н.Королевська, А.Шевченко., О.Ступка, Р.Васько.
5. «Свобода» – О.Тягнибок, Б.Бенюк, А.Мохник.
6. КПУ – П.Симоненко, А.Мартинюк, В.Голуб.

ЧАСТКА ВИБОРЧОГО КОНТЕНТУ ВІД ЗАГАЛЬНОГО КОНТЕНТУ НОВИН У ВИДАННЯХ ЗА ВІДСТЕЖУВАНИЙ ПЕРІОД СТАНОВИЛА:

1. «Голос України» – 11,2%.
2. «Газета по-українськи» – 15,8%.
3. «Дзеркало тижня» – 13,6%.
4. «Комментарии» – 44,4%.
5. «Сьогодні» – 7,7%.
6. «Сільські вісті» – 9%.
7. «Факты и комментарии» – 8,9%.

ТЕНДЕНЦІІ ВИСВІТЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ ДРУКОВАНИМИ ВИДАННЯМИ

«Голос України» переважно висвітлював діяльність владної партії – інформації про неї було у 2,5 рази більше, ніж про Об'єднану опозицію. Однак мала місце не лише позитивна інформація, а й значний обсяг негативних відгуків та оцінок. В листах дописувачів, а також у авторських аналітичних матеріалах партія влади, її очільники в областях та уряд критикуються за популістичні заяви, жонгливання підвищенням соціальних виплат тощо. Водночас газетою публікується також і більшість позитивних заяв урядовців про досягнення уряду та ініціативи президента – показники Партії регіонів переважно склали відверто агітаційно-орієнтовані заяви урядовців про суцільний позитив у розвитку економіки, соціальної сфери, репортажі із вручень губернаторами шкільних автобусів за урядовою програмою, урочистих відкриттів будинків тощо.

Діяльність Об'єднаної опозиції висвітлювалася значно менше і переважно нейтрально, менше позитивно. Вся інформація подається переважно у інформаційному ключі. Виняток становлять авторські матеріали щодо проблем в опозиції через формування списків, де відчутними були негативні оцінки подій. Значна кількість інформації публікується за квотним принципом.

Інші політичні сили порівняно з цими показниками практично не згадувалися. Виняток становлять позитивні показники КПУ, однак вони зумовлені об'ємним матеріалом-привітанням П.Симоненка з днем народження.

Окремо слід відзначити як приклад маніпулятивної технології гумористичну сторінку «Курінь», опубліковану в газеті від 11.08.12. Видання проводить конкурс на найкраще жартівливе закінчення фрази відомого політика. У цьому номері більшість цитат, запропонованих до глузування належали представникам ПР, що говорить про використання непрямой критики на адресу владної партії. Приклад жарту:

Василь Ядуха, голова Хмельницької облдержадміністрації (позбавив своїх підлеглих премій за надання неправдивих показників):

-- Ще сьогодні, серед невеличкої частини мешканців області ходять розмови, що пенсії підвищила "Вона", що багато справ зробила "Вона". Але чому цій брехні ми не протиставляємо свій інтелект, конкретні справи через ЗМІ? Це помаранчеве бадилля потрібно з Хмельницької області викоринити назавжди. Я вас питаю: "На х... потрібні такі заступники і помічники?.." (цитата)

... Уявіть нас немає? Об кого ж тоді ви будете витирати ноги? (відповідь конкурсанта) («Голос України», 11.08.12)

«Газета по-українськи» плакає негативний імідж Партії регіонів в якості владної партії та симпатизує Об'єднаній опозиції, хоча мають місце і негативні коментарі на адресу «Батьківщини». Видання через оцінки експертів та різних лідерів суспільної думки критикує будь-які ініціативи уряду та В.Януковича. Негативу на адресу ПР виданням оприлюднено майже втричі більше, ніж нейтральної інформації. Головні аспекти критики – соціальні ініціативи, підписання мовного закону, ув'язнення Ю.Тимошенко та Ю.Луценка.

Газета аналізувала виборчі списки та перспективи проходження до ВР всіх відстежуваних політичних партій через ряд експертних коментарів – це основне джерело оціночних суджень у виданні, окрім авторських колонок.

Ряд матеріалів про «Батьківщину», УДАР та «Україна – вперед!» мали ознаки «джинси», хоча газета і намагалася зберегти стиль видання, додаючи враження очевидців. Час від часу для балансу ці матеріали супроводжувалися власними експертними коментарями. Поза тим, основні частини цих матеріалів майже ідентичні тим, що з'являлися у інших виданнях (найчастіше збіги фіксувалися у газеті «Факты и комментарии»).

Протягом відстежуваного періоду газета кілька разів використовувала яскраві зразки маніпулятивних технологій для створення негативного іміджу Партії регіонів:

1) Звинувачення за асоціацією:

«На відкриття (фестивалю Казантип – експ.) приїхали понад 20 тис. людей. Працювали 10 танцювальних майданчиків. Дівчата танцювали із оголеними грудьми, хлопці голі купалися в морі... Серед присутніх був депутат Верховної Ради Криму, кандидат у народні депутати від Партії регіонів Рустам Теміргалієв, 35 років. «Чудове шоу, грандіозний салют, прекрасний звук. Танцювали до ранку», — пише він наступного дня на своїй сторінці в соцмережі» (створюється враження, ніби депутат брав участь у оголених купаннях та танцях) («Газета по-українськи», 8.08.12).

2) Принцип контрасту (непряме звинувачення):

«До акторів піднімається «регіонал» Валерій Омельченко в дорогій білій сорочці та краватці без піджака... Жителі дякують Омельченку за те, що привіз артистів. Той дарує акторам по календарю з написом «Знай наших!». На ньому зображені видатні уродженці Советського району Макіївки. Омельченко збирається балотуватися в нардепи у виборчому окрузі, що включає цей район. У парку немає жодної лавки, місцями трава до пояса. Посередині алеї розташована клумба, заросла бур'янами. У центрі стоїть камінь із написом: «Установлен в день 125-летия А.А. Ханжонкова 08.08.2002». Кажуть, тоді обіцяли незабаром замінити камінь на пам'ятник кінематографісту» (непряме звинувачення у бездіяльності) («Газета по-українськи», 10.08.12).

3) Нагнітання негативу:

«Охоронець у камуфляжній формі з гумовим кийком за спиною проходить повз шлагбаум біля будинку уряду. Тримає кілька аркушів. За ними звіряє номери машин, які заїжджають до Кабміну... Із чорного "фольксвагена"-мультівена виходить голова Київської міськдержадміністрації Олександр Попов... Слідом іде насуплений міністр енергетики та вугільної промисловості Юрій Бойко... Озирається на всі боки» (складається враження військового режимного об'єкту – експ.) («Газета по-українськи», 16.08.12).

«Дзеркало тижня» переважно зосередилася на критиці Партії регіонів у всіх її можливих проявах – президент, уряд, міністерства, місцева влада, депутатські ініціативи, передвиборча кампанія на місцях. Газета плекає антипатію до партії влади та симпатизує Об'єднаній опозиції. Видання досить заангажоване, не зважаючи на експертну фаховість підготовки матеріалів. Воно неприховано критикує владу, часом не лише іронічно, але і саркастично. Газета детально аналізує всі владні зв'язки та підклимні домовленості, основної критики зазнає В.Янукович та його оточення, а також дії всіх урядовців, окрім П.Порошенка. Лише його заяви подаються та коментуються виданням відносно нейтрально. Всі інші критикуються, найбільше – М.Азаров. Це відповідає стандарту, який передбачає можливість мати приватній пресі власну позицію й партійні симпатії (на відміну від телебачення).

Окремо слід відзначити авторські матеріали у жанрі «opinion», автори яких завдають нищівної критики представникам ПР та президенту, навіть на межі знущання, хоча це і дозволено канонами жанру:

«Президент України цього разу чомусь не кинувся отримувати патріарше благословення до Києва, — і довелося Патріарху самому вирушити в Крим, на дачу Януковича, де гарант зустрів його... у смугастій футболці, схожій на тюремну робу...»

«І, щоб нарешті завершити вже тему про пана Колесніченка... я хочу через газету щиро запевнити його самого, а заодно і всіх наших читачів, що ставлюся до нього без ані найменшого зла в душі, я ставлюся до нього по-християнському. І навіть готовий настійно просити управління справами Верховної Ради забезпечити для цього депутата молоко за шкідливість у роботі. Бо останнім часом його частенько лупцюють. То активістка руху Femem у прямому ефірі в Савіка Шустера відважила

ляпаса, то розгнівані колеги в залі засідань парламенту надавали стусанів, то депутат Кириленко, знову ж — у Шустера, спробував по фізіономії заїхати...» («Дзеркало тижня», 10.08.12)

«Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)) була представлена значно менше – за винятком коротких повідомлень, лише кількома матеріалами: про результати партійного з'їзду, винесення вироку Ю.Луценку, а також про діяльність кандидата-мажоритарника на Хмельниччині від Об'єднаної опозиції О.Лукашука. Матеріал був переважно негативним щодо дій «Батьківщини». Хоча ці обсяги не порівнюювані з показниками ПР – інформації про неї, здебільшого негативної, у 6 разів більше, ніж про опозицію. Інші партії практично не згадувалися.

«Комментарии» випустили два спецвипуски: один повністю присвячений виборчій кампанії мажоритарників, інший – визначним подіям в історії незалежної України, що сформували сучасну народну свідомість. Видання досить критично ставиться до діяльності ПР, хоча нейтральної інформації на 25% більше, ніж негативної. Ситуація щодо представників опозиції діаметрально протилежна (нейтральної інформації удвічі більше, ніж негативної, має місце також і позитив). Газета відчутно плекає негативний імідж Партії регіонів (у тому числі і через діяльність президента). Хоча не можна сказати, що видання відчутно симпатизує опозиції – газета не уникає критики «Батьківщини». Видання публікує як негативні, так і позитивні факти біографій майбутніх кандидатів від усіх партій, хоча через тематичну специфіку номерів інші відстежувані політичні сили згадувалися мало.

«Сегодня» плекає позитивний імідж Партії регіонів та негативний Об'єднаної опозиції, що проявляється як у відверто негативних чи позитивних оціночних судженнях, так і через маніпулятивні технології. При цьому як суцільний позитив подаються всі ініціативи уряду, президента та депутатів. Видання широко і позитивно висвітлювало тему підписання мовного закону – вона проходить червоною ниткою в ряді номерів. При цьому заперечуються негативні аспекти всіх ініціатив уряду та президента, на відміну від інших видань.

Видання часто маніпулює версткою, супроводжуючи подібні матеріали авторськими колонками із однозначно позитивними оцінками. Все це підкріплюється потрібними коментарями експертів – підбірка лояльних коментарів є найпоширенішою у виданні маніпулятивною технологією. При цьому зазвичай має місце технологія фальшивої критики – коли на весь позитивний матеріал наводиться одне речення нібито недоліків.

Також видання зазвичай маніпулює заголовками та лідами на першій шпальті. Анонсуєчи матеріал про родинні зв'язки потенційних депутатів Верховної Ради, видання використовує прийом опускання інформації, акцентуючи на прізвищах опозиціонерів, а не на представниках Партії регіонів. На першій шпальті вони навіть не згадуються: «В РАДУ — С БРАТОМ, КУМОМ, СВАТОМ. Среди кандидатов — жена Луценко, брат Тягнибока и отец Порошенко». («Сегодня», 6.08.12). Те ж саме – щодо першої шпальти з анонсом матеріалу про доходи кандидатів: «У Яценюка — 5 домов, у Турчинова — 11 млн грн в банке, а у Клюева — 3 авто» («Сегодня», 13.08.12)

Також видання маніпулює фотографіями на першій шпальті, приміром, змонтувавши фото Ю.Тимошенко, яка вирубує зарубки на стіні у в'язниці (матеріал, присвячений річниці її ув'язнення – «Год без Юли», 4.08.12)

Видання використовує і інші маніпулятивні технології:

– порівняння за аналогією:

«Никого не удивило, что в первой пятерке оказались Юлия Тимошенко и Юрий Луценко — это тоже необходимый ритуал, вроде как клятва в верности Марксу и Ленину при Союзе» («Сегодня», 1.08.12)

– порівняння за негативною асоціацією:

«В любом подобном деле должен быть потерпевший, но водитель Сацюка таковым себя не считает. А если нет потерпевшего, то нет и преступления. На мой взгляд, суд должен вынести оправдательный

приговор, поскольку никому не нанесен вред, — сказал нам адвокат, специализирующийся на уголовных процессах Виктор Чевгуз. — К примеру, есть изнасилование женщины, прокурор об этом знает, но она не хочет писать заявление и не считает себя потерпевшей. И никого нельзя привлечь, хотя преступление налицо» (тобто треба виправдати, але він винен – експ.) («Сегодня», 17.08.12).

Видання також часто (3-4 рази на тиждень) друкувало матеріали на прихованих рекламних засадах здебільшого про соціальні ініціативи президента та уряду. Всі матеріали переважно у позитивній тональності. Вони були марковані рубриками, які у вихідних даних газети зазначені як рекламні, однак для пересічного читача це не очевидно і текст сприймається як частина редакційної інформації. Декілька таких матеріалів були присвячені з'їздам УДАРу та партії «Україна – вперед!».

«Сільські вісті» симпатизують опозиції, плекають негативний імідж Партії регіонів. Вона була за незначними винятками представлена у розрізі влади. Видання критикує будь-які кроки уряду чи президента. Партія регіонів зазнає нещадної критики як самого видання, так і читачів – газета регулярно публікує гнівні листи до редакції. Діяльність опозиції висвітлюється переважно позитивно та нейтрально, найбільше уваги приділялося суду над Ю.Луценком. Інші партії практично не згадувалися – лише в контексті з'їздів.

Видання маніпулює заголовками у рубриці «З повідомлень інформгентств», подаючи нейтральну інформацію під відверто негативним заголовком, що створює враження негативності всієї інформації. Більшість таких повідомлень стосувалися діяльності урядовців та депутатів від ПР. При цьому видання користується прямими оціночними судженнями після цитування чиновників, часто використовує маніпулятивну технологію «останнього слова», завершуючи матеріал власним висновком.

Окрім того, слід відзначити публікацію «Зіркову» квартиру обрали для вбивства» про рядове кримінальне вбивство, до якого видання штучно прив'язало згадку про 2 номер у списку ПР Таїсію Повалій, тим самим за допомогою маніпуляції роздування деталі в даному випадку безпідставно створює асоціацію кримінальності партії: «Жінку вивезли до м.Білої Церкви і там у квартирі, яка колись належала відомій естрадній співачці Таїсії Повалій, бідолашну задушили» («Сільські вісті», 7.08.12).

«Факты и комментарии» переважно висвітлювали діяльність владної партії. Це зумовлено публікацією матеріалів про успішну діяльність уряду та його соціальні ініціативи, що мають усі ознаки «джинси» – стиль та пафос матеріалів був не характерним для газети, хоча вони були формально оформлені у стилі видання. Всі ці матеріали мали чітко виражені оціночні судження та позитивну тональність, хоча загалом авторські матеріали газети переважно подаються у нейтральній тональності та інформативному ключі. Жоден з матеріалів не маркувався як рекламний. Деякі з цих матеріалів дублювалися у газеті «Сегодня» під прихованою рекламною рубрикою. Виняток становив матеріал про програму «Доступне житло», де владна ініціатива критикувалася експертами і називалася недопрацьованою і такою, що не викликає довіри.

Те ж саме стосується ряду матеріалів про Об'єднану опозицію, УДАР та партію «Україна – вперед!», які повторювалися в «Газеті по-українськи».

Поза цим, видання присвятило виборчій темі ряд авторських матеріалів, які кардинально відрізняються від проплачених стилем та позицією видання. Стаття-аналіз списків зареєстрованих кандидатів від різних партій виявила іронічне ставлення видання до УДАРу, а також намагання утримати баланс між ПР та Об'єднаною опозицією – видання дозволяє собі критичні зауваження до обох політсил. А в матеріалі щодо наслідків підписання президентом мовного закону видання навіть використало маніпулятивний прийом монтажу за принципом «отруйного сендвічу», чергуючи негативні та позитивні судження щодо дій президента таким чином, що загальне враження залишається негативним. При цьому видання також використовувало евфемізми на кшталт: «Правда, избранный путь решения проблемы сложно назвать безупречным» (по суті – «обраний шлях невірний») або ж «Кстати, авторы закона утверждали, что введение в действие данного документа не повлечет за собой дополнительных бюджетных затрат. Однако парламентские эксперты подсчитали: перевод документов на региональные языки, издание учебников, дублирование названий улиц,

городов, станций и прочее потребуют около 17 миллиардов гривен» (по суті – «вони збрехали») («Факты и комментарии», 10.08.12).

Діяльність «Свободи» та КПУ висвітлювалося ситуативними згадками.

Звіт за результатами моніторингу центральних інтернет-сайтів

Впродовж 30.07-19.08.2012 р. інтернет-сайти вибірки моніторингу дуже активно висвітлювали діяльність усіх шести найбільш рейтингових партій. Це, в першу чергу, було викликано офіційним стартом передвиборної кампанії, проведенням з'їздів, оприлюдненням передвиборних програм та виборчих списків кандидатів, їх аналізом і коментуванням, реєстрацією списків і кандидатів в одномандатних округах, заявами спікерів політичних партій, появою політичної реклами та здійсненням PR-заходів учасниками виборів. Досить багато інформації було також стосовно судових процесів та перебігу ув'язнення лідерів «ОО» – Ю.Тимошенко та Ю.Луценка, а також міжнародного резонансу щодо них.

Усі сайти оприлюднювали повні списки кандидатів – й пропорційні, й мажоритарні. Практично всі – розміщували авторські репортажі зі з'їздів, аналізували списки, висвітлювали ключові події передвиборної кампанії. Загалом слід відзначити, що принцип рівності можливостей обов'язковий лише для державних медіа. Що стосується приватних, вони традиційно звертають більше уваги на лідерів перегонів і мінімум – на аутсайдерів.

Найбільше уваги в інтернеті приділялось найпотужнішим учасникам перегонів – ПР та «Об'єднаній опозиції». Кількість матеріалів щодо цих політичних сил – в середньому в 7 разів більша, ніж сукупна кількість інформації усім іншим партіям вибірки. Негатив стосовно «ОО» в середньому перевищував за кількісними показниками негатив щодо Партії регіонів на третину. Причина – вал критики щодо передвиборного списку «ОО», як журналістами, так і ображеними опозиціонерами.

Тональність матеріалів інтернет-сайтів – значною мірою, нейтральна, через велику кількість новинних інформповідомлень відповідного забарвлення. Водночас, було й досить багато негативної інформації щодо Партії регіонів, Об'єднаної опозиції, «Удару» (журналістський аналіз дій і критика опонентів). Позитивної інформації – незначна кількість, пов'язана, переважно з висловами спікерів про власні політсили і їх досягнення.

Кількість інформації щодо виборів тісно була пов'язана з виборчим календарем. Вона щодня була різною, під час значної кількості інформприводів та ключових етапів виборів (з'їзди, оприлюднення та реєстрація кандидатів, оприлюднення програм, дні судових засідань над представниками опозиції) – інформаційних і аналітичних матеріалів було значно більше, ніж у інші дні. Таким чином, Інтернет демонструє вищий рівень якісного інформування, аналітики та збалансованості, ніж телебачення і преса.

Результати за інтернет-джерелами вибірки моніторингу. Найбільш активним з висвітлення тематики моніторингу протягом перших трьох тижнів здійснення моніторингу був Главком та Українська Правда. Найменш активним – Обозреватель.

Сайтами «Кореспондент» та «Лівий берег» подавалось найбільше нейтрально забарвленої інформації щодо учасників виборів (найбільш насичена новинна лента). УП, «Обозреватель» і «Главком» відзначились значною кількістю авторських, аналітичних матеріалів, інтерв'ю з виборчої тематики. При цьому, найбільше запозичених з інших джерел матеріалів розміщували «Главком» і «Кореспондент», найбільше власних – УП та «Обозреватель».

Слід відзначити майже виключно негативну тональність авторських матеріалів «Української Правди» щодо «партії влади», а також їх значну кількість. Жодна інша партія не «удостоїлась» такої кількості критики цього сайту на свою адресу. «Главком» подавав інформацію більш збалансовано. «Обозреватель» же, навпаки, активно критикував об'єднану опозицію та «Удар» й подавав найбільше позитиву щодо Партії регіонів. Цей сайт з усіх сайтів вибірки найбільше використовував неперевіреної інформації, найбільш тенденційно висвітлював кампанію, більше за інших застосовував маніпуляції та медіаефекти. Їх використання зчаста безпомилково визначається вже з самої назви авторських матеріалів «Обозревателя». Для прикладу – назви матеріалів сайту:

«Оппозиция. Большая жратва» (30.07.2012, Н.Подольяк), «БЮТ помер, хай живе БЮТ? ..» (6.08.12, Н.Лебідь), «Боксер и просто Мария» (7.08.12, А.Горкин), «УДАР: приют для беспризорных» (8.08.12, Д.Шубин).

Західний регіон

ВОЛИНЬ

Звіт за результатами моніторингу волинського телебачення

Впродовж звітнього періоду (30.07.-19.08.2012) на волинських теленаканалах найбільша кількість ефірного часу була присвячена висвітленню діяльності Партії Регіонів, значно менше – Об'єднаній опозиції «Батьківщина» та кандидатам по мажоритарних округах. Інші політичні партії згадувалися епізодично.

Варто зауважити, що Волинське телебачення висвітлювало Партію Регіонів виключно в позитивній та нейтральній тональності, а Об'єднаній опозиції та кандидатів-самовисуванців – в негативній. Водночас, на телеканалі «Аверс» була негативна згадка про ПР, проте, позитивної інформації значно більше.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Впродовж трьох тижнів найактивніше висвітлювалася діяльність Партії Регіонів. При цьому, ПР є лідером за кількістю згадок як в позитивній, так і негативній та нейтральній тональностях. Найменше інформації в позитивній тональності стосувалося «Свободи», в той час як КПУ, «Удар», «Україна - Вперед» та «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)) позитивно взагалі не згадувалися.

Найменший показник негативної тональності в Об'єднаній опозиції, водночас, немає негативних згадок про «Свободу», «Удар» та «Україну - Вперед». В нейтральній тональності найменше висвітлено «Свободу» (окрім ПР, інші партії не мали згадок нейтрального характеру).

Пріоритетність представлення:

Сюжети, що стосуються діяльності місцевої влади (зокрема, голови Волинської ОДА – Бориса Клімчука) на Волинському телебаченні подаються на початку або всередині інформаційного блоку, на телеканалі «Аверс» - переважно на початку. Діяльність Уряду висвітлюється вкінці програми у рубриці «Відкритість влади».

Головними темами впродовж звітнього періоду були:

- Виконання соціальних ініціатив Президента України;
- Діяльність місцевої влади (відкриття садочка, ремонт лікарні, будівництво школи, вручення доїльних апаратів домогосподарникам і т.п.);
- Висунення кандидатів по мажоритарних виборчих округах;
- Партійні з'їзди;
- Підкуп виборців кандидатами по мажоритарних округах;
- Повідомлення кандидата по ВО № 22 Ігоря Палиці про те, що голова ВОДА Б.Клімчук вимагав у нього 1 млн доларів на вибори;
- Нездатність волинської опозиції зібратися на підтримку звернення до Президента України про підтримку української мови;

Спікери:

Головними спікерами стали М.Азаров, В. Янукович, Б. Клімчук, А. Ключев, Вітів А. («Свобода»), І. Палиця (самовисуванець).

Опис маніпуляцій та медіа ефектів:

Впродовж звітнього періоду використання маніпулятивних технологій не спостерігалось, за винятком одного сюжету на ТК «Аверс», у якому йшлося вимогу голови Волинської ОДА Б.Клімчука 1 мільйон доларів на вибори для ПР від Ігоря Палиці (кандидата по мажоритарному ВО № 22). Зважаючи на те,

що це відбулося в той день, коли стало відомо про подання Клімчуком документів у ЦВК для реєстрації кандидатом в депутати ВРУ (по цьому ж виборчому округу), можна стверджувати, що даний сюжет був замовним та спрямованим проти Клімчука Б.

Звіт за результатами моніторингу друкованих ЗМІ

Впродовж 30 липня – 5 серпня 2012 найбільше уваги місцеві друковані ЗМІ присвятили Партії Регіонів, зокрема – ПУ Віктору Януковичу, Прем'єр міністру Миколі Азарову та голові Волинської ОДА Борису Клімчуку. Інформації про Об'єднану опозицію подано у 8 разів менше. На сторінках газет «Вісник+К» та «Віче» не висвітлювалась діяльність КПУ, Свободи, УДАРу та партії Королевської – «Україна - Вперед»; в «Луцькому Замку» не було інформації про КПУ, Об'єднану опозицію, УДАР та «Україна - Вперед»; в газеті «Волинь» не приділяється увага кандидатам-самовисуванцям по мажоритарних округах.

Максимальна кількість контенту стосувалося Партії Регіонів, мінімальна – партій «УДАР» та «Україна - Вперед».

Партія Регіонів найактивніше висвітлювалася у позитивній тональності, найпасивніше – «Україна - Вперед»; діяльність КПУ та УДАРу в позитивній тональності не висвітлювалася взагалі.

Водночас, найбільше негативного контенту також стосувалося Партії Регіонів, найменше – Об'єднаної опозиції, в негативній тональності не висвітлювалася діяльність «Свободи», «УДАРу» та партії Королевської «Україна - Вперед».

В нейтральній тональності найбільше висвітлена Партія Регіонів, найменше – «УДАР», не висвітлено взагалі – «Україна - Вперед».

Інформація, що стосується діяльності влади, подана на перших сторінках, нерідко – цьому присвячено кілька сторінок підряд, зокрема, в газеті «Віче».

Найбільш висвітлюваними темами цього тижня стали: інформування населення владою про свою роботу у сфері соціальної політики; - благодійницька діяльність кандидатів-мажоритарників; - нові ініціативи влади; - з'їзди партій та представлення списків кандидатів в депутати ВРУ; - мовне питання;

Спікери: Віктор Янукович, Микола Азаров, Олександр Башкаленко, Віталій Кличко, Наталія Королевська, Олена Бондаренко, Борис Клімчук, Анатолій Вітів.

В окремих друкованих ЗМІ («Вісник+К», «Віче», «Луцький Замок») опубліковані статті, які є замовними, проте, не містять жодних позначок, що вказували б на політичну рекламу.

В статті у газеті «Віче», що стосується кандидата-мажоритарника Єремєєва І., використано маніпулятивні технології – «Схвалення» та «Принцип контрасту». Зокрема, автор позитивно висвітлив діяльність Єремєєва та негативно – діяльність інших депутатів. В даній статті має місце технологія «Останнє слово» - вкінці автор наводить цитату народного депутата, яка вселяє надію на покращення життя виборців. Дана стаття повторюється в газеті в усіх інших газетах, проте у «Віче» та «Вісник+К» без позначки – політична реклама.

У газеті «Вісник+К» в статті «Ляшко – борець за мову» використано маніпулятивні технології:

- заміни імен, та наклеювання ярликів (опозиціонерів названо «горе-опозиціонерами», «так званою опозицією», влада називається «режимом Партії регіонів»);
- констатація факту та «роздування деталі» (прийняття мовного законопроекту подається як втрата Україною суверенності, позбавлення всіх прав україномовного населення, знищення національної ідентичності) та «останнє слово» (автор закликає до відчайдушних методів боротьби проти беззаконня);

- під цією статтею розміщена стаття про політичну партію «УДАР», у якій члени закликають не голосувати за антиукраїнські закони, не створювати коаліцію з ПРі т.п. Стаття є політичною рекламою, проте, позначки такої немає.

Звіт за результатами моніторингу волинської преси друкованих

Впродовж звітнього періоду (30.07.-19.08.2012) найбільше уваги в друкованих ЗМІ було присвячено Партії Регіонів, проте, значна частина інформації стосується кандидатів-самовисуванців по мажоритарних округах. Лідером за кількістю згадок серед само висуванців є І.Палиця – кандидат по ВО № 22. Варто зауважити, що найактивніше діяльність політичних партій висвітлювалася на сторінках «Вісника+К» та «Волині», в той час як у «Луцькому Замку» та «Віче» переважна більшість інформації стосувалася вже згадуваного І. Палиці та частково Партії Регіонів.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Впродовж трьох тижнів максимальна кількість контенту позитивної тональності стосується Партії Регіонів, мінімальної – «Свободи». Варто звернути увагу, що протягом цього часу не було позитивних згадок про КПУ.

Варто зауважити, що поряд з максимальною кількістю позитивної інформації, Партія Регіонів найактивніше висвітлювалася і в негативній та нейтральній тональностях. Найменше негативних згадок стосувалося кандидатів-самовисуванців по мажоритарних округах. Не було негативної інформації про «Свободу» та партію Королевської «Україна - Вперед».

Найменше згадок нейтральної тональності належить КПУ, при цьому нейтрально не висвітлювалися «Україна - Вперед» та «Удар».

Пріоритетність представлення:

Варто відзначити, що інформація, яка висвітлює діяльність влади, незалежно від того, в позитивній чи нейтральній тональності, міститься на перших сторінках. Зокрема, це стосується Клімчука Б. – голови Волинської ОДА. Протягом останнього тижня на перших шпальтах газет «Луцький замок» та «Віче» публікувався кандидат в депутати по мажоритарному виборчому округу № 22 Ігор Палиця. В інших друкованих ЗМІ інформація про нього була розміщена в середньому на другій та третій сторінках.

Впродовж звітнього періоду актуальними були такі теми:

- Інформування владою населення про свою роботу у сфері соціальної політики; соціальні ініціативи Президента України, зокрема, забезпечення медичним обладнанням сільських населених пунктів;
- Благодійницька діяльність кандидатів-мажоритарників (особливо І. Палиці);
- Зїзди партій та представлення списків кандидатів в депутати ВРУ;
- Мовне питання, пов'язане з підписанням Януковичом В. законопроекту;
- Рік перебування Тимошенко Ю. в тюрмі;
- Досягнення місцевої влади;
- підтримка державою бізнесу, про що говорив голова Волинської ОДА Б. Клімчук;
- Королевська іде в парламент з новими лідерами;
- Міфи мовного законодавства. Мова йде про бездіяльність опозиції та намагання Януковича В. врегулювати мовне питання в країні.
- Опитування, проведене ВО КВУ, стосовно того, кого волинські виборці хотіли б бачити у парламенті;
- Вимагання головою ВОДА Клімчуком Б. від Палиці І. мільйона доларів на вибори для ПР;

Опис маніпуляцій та медіа ефектів:

Аналіз друкованих ЗМІ дозволяє стверджувати про використання маніпулятивних технологій. Зокрема, окремі публікації можна віднести до політичної реклами, проте, вони ніяк в пресі не позначені. Це стосується матеріалів про зїзди партій «Удар», «України - Вперед», діяльності Уряду, меценатської допомоги мажоритарників (Палиці І.) і т.п. Переважна більшість прихованої політичної реклами опублікована в газетах «Віче» та «Луцький замок», частково – у «Віснику+К».

Маніпулятивні технології простежуються в газеті «Волинь» у статті «Міфи мовного законодавства», в якій подано оціночне судження автора про неспроможність, чи, точніше, небажання опозиції відстоювати свою позицію про єдину державну мову в Україні. В статті використовуються риторичні питання, які мають негативний контекст стосовно опозиції. Застосовано також принцип контрасту, зокрема, на прикладі Партії Регіонів, яка послідовно відстоює свої ідеї та намагається їх реалізувати. Інформація подана односторонньо, без спроби об'єктивного аналізу, з критикою опозиції та, відповідно, позитивною оцінкою діяльності Партії Регіонів.

Принцип «контрасту» та «схвалення» використано також в статті у газеті «Віче», яка стосується кандидата мажоритарному ВО № 23 І.Єремєєва. Вона про дубльована практично у всіх ЗМІ, переважно без позначки «політична реклама».

В «Віснику+К» простежено такі маніпулятивні технології як «наклеювання ярликів», «роздування деталі», широко використовується технологія «останнього слова» автора.

В «Волині» спостерігається маніпулятивна технологія «напівправди», яка була застосована відносно Ю. Тимошенко.

Відносно І. Гузя, то в газеті використано іронічно-саркастичний стиль викладу матеріалу, що висвітлює діяльність кандидата в негативному контексті.

Загалом, маніпулятивні технології поширюються переважно у статтях, в яких чітко прослідковується їх замовний характер.

Звіт за результатами моніторингу волинських інтернет-сайтів

Протягом звітного періоду (30.07.-19.08.2012) в Інтернет ЗМІ найактивніше висвітлювалася діяльність Партії Регіонів, проте, на відміну від друкованих ЗМІ та телебачення, значна частина контенту присвячена Об'єднаній опозиції та, в меншій мірі, іншим політичним партіям. Якщо преса та телеканали в переважній більшості характеризують діяльність ПР та кандидатів по мажоритарних округах, то тут представлено всі політичні сили, безумовно, в залежності від їх впливу та популярності в регіоні.

Коментар максимальних та мінімальних показників:

Беззаперечним лідером за кількістю як позитивних, так і негативних та нейтральних згадок впродовж трьох тижнів залишається Партія Регіонів. Найменш позитивно висвітлено КПУ, найменш негативно – «Свобода». Найменше в нейтральній тональності висвітлювалася знову ж таки КПУ.

Протягом звітного періоду найактивніше висвітлювались такі теми:

- Представлення партіями списків кандидатів;
- Підписання Януковичом В. законопроекту «Про засади державної мовної політики»;
- Благодійницька діяльність кандидатів в депутати по мажоритарних округах;
- Діяльність та досягнення місцевої влади;
- Суперечки в таборі опозиції, пов'язані з висунанням кандидата-мажоритарника Байцима В.
- Скандал навколо І. Гузя з приводу образи ним журналістки в соціальній мережі;
- Діяльність Уряду, виконання соціальних ініціатив Президента України;
- Реєстрація кандидатів в депутати;
- Аналіз ситуації у виборчих округах;
- Неспроможність опозиції вирішити питання про підтримку української мови.
- Негативна оцінка діяльності голови Волинської ОДА Б.Клімчука з приводу його реєстрації кандидатом в депутати ВРУ по ВО № 22, а також вимагання ним у Палиці І. мільйона доларів на вибори для ПР.

Використання маніпулятивних технологій та медіа ефектів:

Варто зауважити, що впродовж звітного періоду в Інтернет ЗМІ було простежено окремі маніпулятивні технології. Зокрема, найчастіше використовується технологія «наклеювання ярликів», особливо це стосується висловів «блакитно-білі», «біло-сердечні», «тягнибоківці» та інші ярлики, що характеризують партійну приналежність чи фінансове становище кандидатів.

Поширеним є використання риторичних питань, які самі по собі передбачають закладену в контексті статті відповідь. Часто застосовується маніпулятивна технологія «останнього слова», яка складає читачеві кінцеве уявлення про матеріал, нерідко, це підсилюється картинками з іронічним підтекстом.

Поширеною є практика подачі інформації односторонньо та суб'єктивно, автори вдаються до оціночного судження, використовуючи при цьому неперевірені факти, що підкріплюються лише вставними словами «нібито», «подейкують» і т.п. Особливо, дана технологія часто використовується у «Під прицілом» та «Перці Волинському».

На «Волинь Пост» часто при характеристиці кандидатів в депутати (зокрема І. Гузя), використовується іронія та сарказм, що висвітлює його в негативній тональності.

«Перець Волинський» кожну статтю супроводжує відповідною картинкою, яка, незважаючи на зміст статті, має іронічний підтекст.

Загалом, багато інформації в Інтернет виданнях є однотипної, вона повторюється в кількох виданнях майже дослівно. Окремі з них є політичною рекламою, проте, в переважній більшості, відповідних позначок немає.

ЗАКАРПАТТЯ

Звіт за результатами моніторингу закарпатського телебачення

Упродовж 30 липня-19 серпня закарпатські телеканали, обрані для моніторингу, не надто переймалися виборчої кампанією. Можна виокремити дві-три теми, у контексті яких подавалась інформація про партії-учасники виборчого процесу, владу, яка ототожнюється з певними політ силами тощо.

По-перше, інформаційним приводом став старт виборчої кампанії. По-друге, ТБ (ЗОДТРК «Тиса-1» та ТРК «М-студіо»), інформували про з'їзди окремих партій та кандидатів. Крім того окремий час на обох телеканалах у новинах займала інформація про діяльність уряду. При цьому, якщо на ЗОДТРК «Тиса-1» ця інформація подавалась у позитивному чи нейтральному тоні, то на «М-студіо» у негативному чи нейтральному. Треба зазначити, що у новинах ЗОДТРК «Тиса-1» подаються спеціальні сюжети про діяльність уряду по всій Україні, у позитивній тональності, зокрема один з сюжетів значним хронометражем було присвячено доланню наслідків пожеж в одній з областей України з прямою мовою М. Азарова. Інший сюжет – про розпорядження міністра Д.Табачника і про вбиральні у школах Закарпаття йшов вже у негативній тональності на ТРК «М-студіо».

Найбільше ефірного часу за цей період на закарпатському ТБ стосувалося діяльності ПР, найменше – КПУ (у контексті соціопитування).

У позитивній тональності подавалась інформація виключно стосовно ПР (за рахунок ЗДОТРК «Тиса-1») (інформація про з'їзд та кандидатів, вирішення соціальних проблем урядом тощо). У негативній тональності найбільше згадувалась теж ПР (за рахунок ТРК «М-студіо»), сюжети про арешт одного з кандидатів від ПР та сюжет з репліками Чечетова про регіональні мови, про табачника і стан вбиральень у закарпатських школах). Нейтральні забарвлення сюжетів стосувалося найбільше УДАРу, найменше – КПУ та партії «Україна – Вперед».

ТРК «М-студіо» також подавало інформацію про з'їзд ЄЦ та його лідера В.Балогу, ЗОДТРК «Тиса-1» інформувало про само висування В.Смолянку.

Звіт за результатами моніторингу закарпатської преси

Головними темами цього періоду у закарпатських газетах стали початок виборчої кампанії та представлення списків основних гравців виборчої кампанії. Подавалась також інформація про перші соціопитування в окремому окрузі (№68 з центром в Ужгороді). Деякі газети «пройшлися» по мажоритарниках, як у негативі, так і у позитиві.

Найбільше у позитивній тональності подавалась інформація про ПР. Можна зазначити також про різножанровість подачі журналістських матеріалів про ПР, це і інтерв'ю, і статті, і замітки, репортажі. Найменше площі у позитивній тональності у пресі було подано про УДАР. Партія регіонів лідирує також по об'ємах інформації, поданої у негативній тональності. Найрідше негативно друковані ЗМІ писали про УДАР. ПР фігурує у пресі також найчастіше у нейтральній тональності. На рівні з нею у нейтральній тональності подається інформація і про Об'єднану опозицію.

Найбільш різносторонньо свою площу для партій представила газета «РІО», тут виходили цілими шпальтами чи половиною шпальт матеріали про ПР, УДАР, Об'єднану опозицію, «Україна-Вперед». Не було хіба що КПУ та «Свободи». Мінімально про виборчу ситуацію писала газета «Новини Закарпаття». Проте тут було подано чимало офіційної інформації від ЦВК. Газета «Закарпатська правда» писала майже виключно про ПР, згадувалися й інші партії у контексті соціопитувань. Газета «Старий замок Паланок» подавала інформацію про старт виборчої кампанії і партії, які оголосили про свою участь, негативно відгукувалося про уряд та об'ємно інформувала про ЄЦ.

Газета «РІО» одну сторінку у номері присвячує позитивним матеріалам про діяльність уряду і відповідно ПР. При цьому часто у частині шпальти йдеться про проблему, інший матеріал засвідчує, як вміло з проблемою справляються урядовці (пряма мова Азаров, Тігіпко тощо). Наприклад, про занепад села і одразу про те, як село витягують з кризи. Про безробіття молодих і одразу - про програми з працевлаштуванням і т.д.

Газета «Новини Закарпаття». Коротко подавала інформацію виключно про представлених на старті виборчої кампанії партії та їх списки. У нейтральній тональності. Також виборчому контексті газета представила одну статтю про успіхи уряду та курс євроінтеграцію. Матеріал подано у позитивній тональності.

Газета «Закарпатська правда» висвітлювала тільки ПР, 70% -80% текстів про яку у позитивній тональності. Решта –у нейтральній.

Газета «Старий замок Паланок» висвітлювала діяльність ПР як у негативі, так і у позитиві. В одному з номерів газета найбільше площі у позитиві присвятила кандидатам від ЄЦ. У негативі ПР, нейтрально висвітлювалась тільки «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)).

Матеріалів про само висуванців не було. Крім В.Смолянки, який проте пов'язаний з ЄЦ. В одних виданнях про нього писали у позитиві, в інших - у негативі. Коротко також згадувався П.Чучка(самовисуванець).

Звіт за результатами моніторингу закарпатських інтернет-сайтів

Інтернет-видання Закарпаття більш активніше перейнялися виборчої кампанією, ніж преса і тим більше ТБ. Висвітлювалися і головні у всеукраїнському контексті теми - старт виборчої кампанії, представлення списків, реєстрація мажоритарників. Менше на відміну від інших видів ЗМІ йшлося про діяльність уряду - виключення з цього - «мовне питання», яке обговорювалось в інтернеті з позиції угорських партій, ПР, коментарі В.Януковича, М.Азарова тощо. Ще кілька позицій, які висвітлювалися інтернет-ЗМІ: перші соціопитування, характеристики місцевих мажоритарників та самовисуванців, обговорювалися «місцеві розклади» та висвітлювались акції партій у рамках передвиборчої агітації.

Найчастіше про партії та кандидатів писали у нейтральному тоні, фіксуючи факти, подаючи офіційну інформацію. Найбільше текстів у такій тональності стосувалось ПР і Об'єднаної опозиції з

мінімальною перевагою ПР, найменше нейтрально подано інформацію про партію «Україна-Вперед» (ця політична сила взагалі мінімально представлена в інтернет-виданнях, що досліджуються). А КПУ представлена в інтернеті навпаки більше, ніж в інших видах ЗМІ.

У позитиві лідером по опублікованій інформації став УДАР, чимало інформації у позитивній тональності представлено про Об'єднану опозицію (у тому числі і висвітлення приїзду Л.Оробець). Найменше у позитивній тональності подавалась інформація про ПР. Відсутні у позитивному контексті КПУ, «Україна-Вперед». Зате є самовисуванці (П.Чучка тв. В.Смолянка).

У негативній тональності найбільше інформації стосується ПР, зокрема і через висвітлення діяльності місцевих представників цієї політичної сили. Найменше у негативі інформували про КПУ. Мінімальні згадки у негативі стосувалися Об'єднаної опозиції та УДАРу.

Серед осіб, які часто фігурували в он-лайн інформаціях: В.Балога(передусім Закарпаття.онлайн, а також Мукачєво.нет), мер Берегова Іштван Гайдош, кандидати-Сергій Ратушняк, Павло Чучка, Володимир Смолянка та інші. А всеукраїнського рівня: В.Янукович, М.Азаров, Л.Оробець, В.Колісниченко.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

Звіт за результатами моніторингу івано-франківського телебачення

Загальні тенденції:

Період з 30 липня по 19 серпня 2012 року характеризується офіційним початком передвиборчої кампанії 2012 року, а тому більшість політичних сил, що є об'єктом нашого дослідження намагались заявити про свою участь.

Лідером за кількістю поданої інформації є «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)), дещо менше інформації подано про Партію регіонів (президент, уряд), та на половину менше інформації подано про ВО «Свобода». Із періодичністю на телеканалах появлялася інформація про політичну партію «УДАР». Проте, впродовж зазначеного періоду на теленовинах не транслювалось жодної інформації про КПУ та політичну партію «Україна – вперед».

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Найбільше інформації із позитивною тональністю політичної сили, впродовж досліджуваного періоду, пролунало в адрес партії Віталія Кличка «УДАР», адже фактично вся інформація про цю партію саме подавалась у позитивних оцінках. Попри те, що Партія регіонів стала другою за кількістю поданої інформації, вона стала й партією про яку найменше звучало позитивних оцінок (якщо не враховувати КПУ та «Україна - вперед», яких узагалі не згадували).

Чи не найбільше інформації, що її подано телеглядачам за даний період, характеризується саме нейтральним оцінюванням політичних сил. У цьому випадку, лідером за нейтральним оцінюванням телеканалів стала «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)). Саме ця політична сила характеризується високою динамічністю присутності на телевізійному просторі. Найменше інформації нейтральної тональності належить політичній партії Віталія Кличка «УДАР».

Найбільш критично редакції місцевих телеканалів оцінювали роботу Партії регіонів. В основному це пов'язано із критичними настроями мешканців регіону на роботу нині провладної партії та її лідерів та прийняттям Закону України «Про засади державної мовної політики». Із усіх згаданих політичних сил зазначеного періоду, жодної секунди негативної інформації телеканалів не пролунало про роботу партії «УДАР».

Пріоритетність представлення:

Пріоритет висвітлення журналістів за спостережний період стосується функціонування та позиціонування Об'єднаної опозиції та її окремих представників, ВО «Свобода», що має переважну більшість у представницьких органах області, а також Президента України.

Теми:

За даний період на телеканалах області домінувала інформація саме щодо початку передвиборчої кампанії, проведення партійних з'їздів політичних сил та висунення від них кандидатів на одномандатних виборчих округах. Також не втрачала актуальності тема несприйняття мешканцями Івано-Франківської області підписаного Президентом України Закону України «Про засади державної мовної політики».

Спікери:

Основними спікерами, пряму мову яких транслювали у теленовинах впродовж останніх трьох тижнів, чи висвітлювали його роботу стали: Олександр Сич (голова обласної організації ВО «Свобода»), Роман Чернега (голова обласної організації політичної партії «УДАР») та Віктор Янукович (до якого як до Президента України часто апелювали, чи висвітлювали його позицію, ініціативи).

Опис маніпуляцій та медіа ефектів:

Щодо застосування маніпулятивних технологій місцевими телевізійними ЗМІ, то важливо відмітити той факт, що практично всі телеканали тим чи іншим чином застосовували медіа ефекти.

Чи не найбільше медіа ефектів виявлено зі сторони ТРК «3 студія». Даний телеканал намагаючись уникнути підозр щодо заангажованого висвітлення окремих політичних сил, та не подаючи інформацію як політичну рекламу, застосовує прийом «далі не перемикайтесь». Дуже часто, після випуску теленовин, ведучий прощаючись із телеглядачами намагається зберегти їх присутність біля телеекранів. Після цього в ефірі транслюються сюжети, що носять характер позитивного оцінювання окремих політичних суб'єктів, переважно по відношенню на користь нині діючого уряду, президента, чи то парламентської більшості у Верховній Раді України.

Телеканал «24 канал – Івано-Франківськ» можна охарактеризувати як такий, що подає інформацію політичного характеру найчастіше замовного характеру. В ефірі каналу дуже часто опускається інформація, що є актуальною впродовж дня на інших ЗМІ, натомість транслюються сюжети, що носять характер замовлених. Саме на цьому телеканалі спостерігається найбільше інформації позитивного характеру не популярної в області Партії регіонів.

У зв'язку із тим, що ОТБ «Галичина» є державним телеканалом, засновником якого є обласна рада, то час від часу спостерігаються випадки, коли очільники області користуються цим станом. Олександр Сич (голова обласної ради) відстоює позицію ВО «Свободи», обласним керівником якої він є, а голова облдержадміністрації всіяко транслює позицію діючого уряду та президента.

Звіт за результатами моніторингу івано-франківської преси

В період між 13 та 19 серпням найчастіше газети Івано-Франківщини згадували про ВО «Батьківщина» та Партію Регіонів. Найменше інформації подали про КПУ.

Найбільше позитиву друковані ЗМІ адресували об'єднаній опозиції. Взагалі не було позитивних згадок на шпальтах місцевих газет про КПУ. Лідером за кількістю нейтральної інформації стало ВО «Свобода». Знову таки про комуністичну партію було найменше інформації в нейтральній тональності. Найбільше негативу газети подали про Партію Регіонів. Взагалі не було критики на адресу самовисуванців.

Серед тем, які піднімалися в газетах домінували численні прес-конференції: об'єднаної опозиції, ВО «Свобода», руху «Відсіч», самовисуванця Юрія Дерев'янка. Було чимало офіціозу про діяльність уряду та Президента, знову піднімалася тема мовного закону. Значна кількість згадок в пресі Прикарпаття було про аварію, спричинену депутатом Івано-Франківської міської ради від Партії Регіонів Ігорем Халамендою.

Зі спікерів політичних сил згадувалися голова обласної ради «свободівець» Олександр Сич, народний депутат від ВО «Батьківщина» Дмитро Шлемко, Юрій Луценко.

Серед самовисуванців цього тижня був особливо помітний Микола Круць (кандидат по виборчому округу № 84), про поширення фальшивок щодо якого інформував рух «Відсіч». Також серед самовисуванців газетярів активно інформували про Юрія Дерев'янка.

Характерною рисою цього тижня є поява в газетах рубрики «політична реклама» чи схожих рубрик, які в технічній інформації видань значаться як рекламні. Матеріали такого характеру з'явилися в газеті «Галицький кореспондент»: «Інтриги довкола мажоритарних кандидатів» (про самовисуванця по округу № 86 Володимира Грабовецького), «Юрій Дерев'янка: «Люди повинні відчутти, що у них є депутат, за якого вони віддали свої голоси» (про самовисуванця по округу № 87 Юрія Дерев'янка), «Дмитро Шлемко: «Кандидати від об'єднаної опозиції ніколи не стануть тушками».

У газеті «Репортер» за 9 серпня впали в око діаметрально протилежні за тональністю матеріали про Віталія Кличка та його партійний список «Що пов'язує Кличка з Фірташем та Ахметовим» (авторства – Максима Семиволоса з нейтрально-негативними акцентами) та «Чи стане українська політика європейською?» (без авторства з нейтрально-позитивною тональністю). В цій газеті за 16 серпня можна помітити маніпуляцію версткою, коли в підвалі заверстаний матеріал «Опозиціонери присягли народу», а над ним під рекламною рубрикою – відверто «антисвободівська» стаття, скерована проти лідера партії в області і кандидата в депутати по округу № 83 О.Сича - «Вінтоняк викликає Сича на публічні дебати».

В «Галичині» за 16 серпня з рекламних матеріалів помітними були «В. Грабовецький: Україна котиться до диктатури» (про самовисуванця по округу № 86 Володимира Грабовецького) та «ПРИВАТ»изація Прикарпаття» - в якому йшлося, що кандидати від групи «Приват» висунуті спеціально для боротьби з опозиційними силами.

На цілу шпальту газети «Галичина» від 9 серпня помістили агітпроп від Наталії Королевської «Нові лідери» йдуть у Верховну Раду» з трьома світлинами – Наталії Королевської, Андрія Шевченка та Остапа Ступки. За тиждень те ж видання надрукувало статтю «До Ради йде команда нових політиків» - знову таки про політичну силу Наталії Королевської з використанням світлин лідера, Андрія Шевченка та Остапа Ступки.

Звіт за результатами моніторингу івано-франківських інтернет-сайтів

Загальні тенденції:

З початком передвиборчої кампанії інтернет-видання «Фіртка.if.ua», стало чи не основним майданчиком висвітлення політичної ситуації на теренах області. Видання публікувало інформацію різноманітного характеру, з різними оцінками різних політичних сил. Проте, лідером за кількістю поданої інформації на сторінках інтернет-видання стала Партія регіонів, з малою різницею друге місце посідає «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)), та дещо менше ВО «Свобода». Найменше інформації інтернет видання подало про діяльність політичної партії Наталії Королевської «Україна – вперед».

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Найбільша кількість інформації позитивної тональності у висвітленні інтернет-видання за спостережуваний період також торкається Партії регіонів. Жодної позитивної інформації на сторінках видання не подано про КПУ та політичну партію «Україна – вперед».

Лідером за нейтральним представленням стало ВО «Свобода». Найменше інформації, що містить нейтральну оцінку подано про партію «Україна – вперед».

Щодо найбільшої кількості інформації негативної тональності, то тут також лідерство тримає Партія регіонів. Щодо найменшої кількості інформації негативної тональності, то її отримала партія Наталії Королевської «Україна – вперед».

Пріоритетність представлення:

У зв'язку із специфікою даного ЗМІ, визначення пріоритетності журналістів можливе виключно із кількості поданої інформації, адже видання працює у реальному часі, та не має так званих «перших

шпальт». Звертаючи увагу, що кількісний розрив висвітлення всієї інформації про роботу політичних сил не є значним (між Партією регіонів та ВО «Свобода» всього 367 друкованих знаків, а між ВО «Свобода» та Об'єднаною опозицією 7 друкованих знаків) можна стверджувати про відсутність прямої пріоритетності.

За час спостереження основними темами інтернет-повідомлень стали:

- передвиборчі з'їзди політичних партій;
- висунення та реєстрація кандидатів по одномандатних виборчих округах від політичних партій;
- підписання Президентом України Закону України «Про засади державної мовної політики», та його несприйняття опозиційними партіями;
- публікація декларацій про майно, доходи та витрати кандидатів у народні депутати від одномандатних виборчих округів області;

Основними спікерами, що висвітлювались за зазначений період, цитати яких подавались, чи позиції яких висвітлювались стали:

- Олександр Сич (голови обласної організації ВО «Свобода»);
- Дмитро Шлемко (голова обласної організації ВО «Батьківщина»);
- Віктор Янукович (Президент України, Партія регіонів);

Опис маніпуляцій та медіа ефектів:

Щодо спроб маніпулювання громадською думкою редакцією інтернет видання, то прямо цей факт не спостерігається, проте окремі розділи інтернет видання прямо транслюють думки та позиції окремих суб'єктів політичного життя. Зокрема у рубриці «Топ коментар» журналісти висвітлюють відповідь конкретних політичних осіб, на актуальні питання.

Часто спостерігається коли інтернет видання у повному обсязі публікує повідомлення та статті, які по всіх ЗМІ розсилають прес-служби місцевих осередків політичних партій. Цей прецедент створює можливість маніпулювання громадською думкою самими ж політичними силами, користуючись інтернет виданням як інструментом.

Також дуже часто повідомлення на сторінках інтернет видання супроводжуються значною кількістю фотографій, площа яких не є об'єктом нашого дослідження. Проте ця візуальна інформація, якої через специфіку видання та не обмеження площі друку є дуже багато, створює свій вплив на користувача сайту.

РІВНЕ

Звіт за результатами моніторингу рівненського телебачення

Упродовж звітнього періоду в рівненських телевізійних новинах постійно зростала кількість інформації про майбутні вибори та їх учасників. Об'єктивно спочатку була інформація про зїзди партій, потім про висунення та реєстрацію кандидатів від учасників виборчого процесу. Крім того, багато інформації про діяльність органів влади, зокрема в галузі сільського господарства, а також на виконання соціальних ініціатив Президента. Помітні і явно замовні, але не марковані як реклама, політичні сюжети. Як наслідок — найбільше матеріалів про правлячу Партію регіонів. Аутсайтери в інформаційній присутності в рівненських телевізійних новинах ВО «Свобода» та КПУ.

В позитивній тональності рівненське телебачення найбільше згадувало про Партію регіонів (138 сек.), і не було матеріалів про КПУ. В нейтральній тональності теж лідирує ПР (2034 сек.), найменше інформації про ВО «Свобода» (104 с.). В негативній тональності згадували лише три політичні сили: Партію регіонів (140 с.), ВО «Свобода» (108 с.) та «Батьківщина» (96 с.)

В сюжетах на Рівне 1, які стосувалися майбутніх виборів, в звітньому періоді не було чітко виражених симпатій журналістів, які б виражалися в наданні певній політичній силі пріоритетності в представленні. На державному ОДТРК частіше згадували про представників владної Партії регіонів.

Основні теми телевізійних новин щодо майбутніх виборів – партійні з'їзди, висування та реєстрація кандидатів, тиск на кандидатів від опозиції, реалізація соціальних ініціатив Президента.

Серед спікерів – кандидати від ВО «Батьківщини» Ю.Вознюк та В.Королюк, самовисуванець і мер Рівного В.Хомко, голова ОДА В.Берташ, його заступники та кандидати мажоритарники О.Губанов та А.Юхименко.

В одному з сюжетів на «Рівне 1» при представленні кандидата від ВО «Свобода» було використане архівне відео, де політик невдало відповів на якесь питання журналіста. Цей сюжет викликав обурення у кандидата, вже наступного дня від зник з сайт телеканалу, натомість був розміщений сюжет про цього ж кандидата в позитивній тональності, без помітки що це реклама. Цей сюжет був непоодиноким на рівненському ТБ серед таких, що містили ознаки політичної реклами, але без відповідного маркування. Матеріали з ознаками замовних з'являють як з позитивною інформацією про опозицію, так і стосовно соціальних ініціатив президента.

Звіт за результатами моніторингу рівненської преси

Загальні тенденції:

Упродовж перших трьох тижнів від початку виборчої кампанії рівненські газетярі поступово нарощували обсяги матеріалів стосовно майбутніх парламетських виборів. Багато з них, на жаль, можна сміливо позначати як «джинса», але газети їх не маркують. По цим матеріалам можна зробити висновки про стратегію агітації на майбутніх виборах — Партія регіонів розповідатиме про досягнення в різних галузях, найбільше в соціальному захисті, “Об'єднана опозиції” критикуватиме владу за політичні репресії, згортання демократичних процесів тощо, УДАР та “Україна Вперед” - задоволення запиту на третю силу та нові обличчя. Комуністи на Рівненщині в інформаційному просторі представленні слабо, “Свобода” скоріш за все акумулює ресурси. По кількості матеріалів Партія регіонів в рази випереджає своїх суперників, тональність переважно позитивна, позначки “політична реклама” відсутні.

По обсягам матеріалів з позитивною тональністю з величезним відривом лідирує Партія регіонів (103936 знаків) і зовсім немає матеріалів про КПУ. В нейтральній тональності найбільше матеріалів про “Об'єднану опозицію” (25877 знаків), найменше — КПУ (438). В негативній тональності теж найбільше писали про Партію регіонів (31020), найменше — КПУ (60) та зовсім проігнорували самовисуванця В.Хомка.

В газетах «Вільне слово» та «Вісті Рівненщини» на перших шпальтах матеріали про представників Партії регіонів. В інших газетах пріоритетності у представленні не спостерігається.

Основні теми публікацій в рівненській пресі у звітному періоді — соціальні ініціативи президента, зокрема “доступне житло”, допомога селянам, інвалідам тощо; активно висвітлювались партійні з'їзди з висування кандидатів, реєстрація мажоритарників, з'явилися перші матеріали з критикою цих списків. Також активно описується діяльність місцевих органів влади, значна частина яких балотується від правлячої Партії регіонів.

Основні спікери – Олена Бондаренко, Олеся Оробець, голова Рівненської ОДА В.Берташ, голова комітету з освіти М.Луцький, лідери партій свого імені Н.Королевська та В.Кличко.

Жодна з рівненських газет не маркує як політичну реклами матеріали, які друкуються за гроші. Грішать матеріалами неактуальними, які вже виходили в рівненській пресі раніше. В газеті «Вісті Рівненщини» на першу шпальту виносять явно агітаційний матеріал, неактуальний, незбалансований. Якщо на графіках може здатись що певна газета збалансовано подає інформацію з різною тональністю по різним партіям, то це виключно за рахунок “джинси”, в якій позитивно пишуть про себе і критикують опонентів. При чому такі матеріали, схоже, розміщуються більшістю штабів. Такий виходить баланс за гроші.

Звіт за результатами моніторингу рівненських інтернет-сайтів

Загальні тенденції:

На порталі «ОГО» упродовж звітнього періоду теж активно писали про майбутні вибори. Єдиний ресурс, який позначив один із матеріалів як «політична реклама». Більшість матеріалів носили суто інформаційний характер про реєстрацію кандидатів в ЦВК. Матеріали з позитивною та негативною тональністю були переважно про Партію регіонів.

В позитивній тональності найбільше матеріалів було про Партію регіонів (6386 знаків), і зовсім не було — КПУ. В нейтральній тональності найбільше на сайті писали про «Об'єднану опозицію» (17991) та Партію регіонів (17665), найменше — самовисуванця В.Хомка (2090). В негативній тональності лідер по згадкам — Партія регіонів (6351) і зовсім не було матеріалів про КПУ та В.Хомка.

Переваги в представленні тієї чи іншої політичної сили не було.

Основні теми – реєстрація місцевих мажоритарників, новий вирок для Ю.Луценка, прийняття «мовного закону», роздуми блогерів про майбутні вибори.

Серед спікерів — Президент В.Янукович, кандидати мажоритарники В.Хомко (мер Рівного), В.Королюк (кандидат від Об'єднаної опозиції), губернатор В.Берташ.

Маніпуляцій та використання медіа ефектів помічено не було.

ЛЬВІВ

Звіт за результатами моніторингу львівського телебачення

Впродовж розглядуваного періоду моніторингу випусків новин Львівської державної телерадіокомпанії (ЛТБ) та Західної інформаційної корпорації (ЗІК) можна помітити наступні тенденції:

- частка виборчого контенту від загального контенту новин розглядуваних телевізійних засобах масової інформації складає приблизно 10%;
- випуски новин на обох каналах тривають 10 хв.;
- протягом даного періоду інформація про вибори була загального характеру і стосувалась в основному повідомлень з Центральної виборчої комісії.

За даний час львівські новинні програми найбільшу кількість ефіру присвятили місцевим «господарським» проблемам регіону.

Для висвітлення перипетій виборчої кампанії в області канали створили окремі телевізійні проекти у форматах аналітичних програм, телевізійних шоу, тощо.

ЛТБ

Найбільшу увагу в ефірі Львівської обласної державної телерадіокомпанії приділено Партії регіонів. Сюжети у переважній більшості про соціальні ініціативи уряду та реалізація в регіоні обласною адміністрацією. Наприклад, сюжет про «привітання підрозділу десантних військ, участь в якому взяли губернатор області Михайло Костюк та Олег Баран (депутат обласної ради від Партії регіонів, підприємець, ТзОВ «Родинна ковбаска»), про фестиваль «Бойківські фестини», участь в якому також взяв губернатор Михайло Костюк, кандидат в народні депутати Ігор Пукшин (підтримка В. Балогі), про «медогляд школярів перед початком навчального року», про «урочисте передавання коштів від уряду потерпілим від стихійного лиха (м. Ходорів)», про «чудовий врожай зернових», тощо. Також, слід згадати, що впродовж звітованого періоду були сюжети, які по відношенню до провладної партії є негативного характеру. Зокрема, репортажі «про мову» та нові підручники з історії для учнів 5-го класу, в яких вилучені теми про «голодомор». Учасниками сюжетів здебільшого є громадяни та представники обласної та районних державних адміністрацій, депутати місцевих рад від Партії регіонів.

Є повідомлення про Об'єднану опозицію та ВО «Свобода», самовисуванців Ярослава та Богдана Дубневичів, а всі інші учасники фактично не представлені.

ЗІК

Найбільшу увагу приватна телекомпанія приділила висвітленню діяльності партії «Удар». До слова, її генеральний продюсер Дмитро Добродомов кандидат в народні депутати від цієї політичної сили по 115 в.о. (м. Львів). У період старту виборчої кампанії «на окрузі» були розміщені біл-борди, та сіті-лайти Дмитра Добродомова з рекламою нового телевізійного проекту за його безпосередньої участі «Народний контроль» - непряма політична реклама за рахунок здійснення професійної діяльності. Повідомлення здебільшого нейтрального або позитивного характеру. Зовсім не представлені у новинних стрічках каналу КПУ та «Україна вперед». Основні інформаційні приводи протягом звітованого періоду: новини ЦВК, дискусії навколо мовного закону, суди над Тимошенко та Луценко, заяви політичних партій (наприклад, «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)) про імпичмент Президенту, тощо). Сюжети переважно стримані, проте із маніпулятивними назвами чи коментарями. Також слід зазначити, що на Львівщині не обов'язково «писати» відверто негативний матеріал про, наприклад, Партію регіонів. Достатньо взагалі згадати про підписаний мовний закон і це однозначно можна аналізувати як негативне повідомлення про політичні сили та їх представників, які його підтримали.

Звіт за результатами моніторингу львівської преси

Впродовж розглядуваного періоду моніторингу вибраних друкованих видань («Високий Замок», «Львівська газета», «Експрес») можна виокремити наступні тенденції:

- частка виборчого контенту від загального контенту новин складає приблизно 20%, з яких половина стосується місцевих політиків;
- протягом даного періоду інформація про вибори була загального характеру і стосувалась в основному повідомлень з Центральної виборчої комісії, процедурі реєстрації кандидатів в народні депутати, тощо.

За даний час львівські газети найбільшу кількість друкованої площі присвятили місцевим «господарським» проблемам регіону, подіям культурного життя, тощо (приблизно 40%).

«Високий Замок»

Друковане видання «Високий Замок» велику кількість уваги приділило висвітленню подій навколо підписання мовного закону, діяльності КОДу (Комітету опору диктатурі) та новин Центральної виборчої комісії, пов'язаних зі стартом виборчої кампанії. До слова, кандидат по 124 в.о. Степан Курпіль був багаторічним головним редактором цього видання, яким на сьогодні керує його дружина Наталія Балюк.

Звітований період представлений в основному висвітленням діяльності опозиції по боротьбі із прийнятим мовним законом.

«Львівська газета»

Найбільшу кількість новин даного видання складають повідомлення про початок виборчої кампанії, а саме про реєстрацію кандидатів в народні депутати. Видання багато пише про львівські проблеми. Є у середовищі впливу самовисуванців Ярослава та Богдана Дубневичів. Протягом звітованого періоду зафіксовано чимало матеріалів, в яких висвітлюється позиція кандидатів в народні депутати зокрема щодо мовного закону. Окрім констатуючих повідомлень про присутність на Львівщині кандидатів від КПУ, інформації у даному виданні щодо цієї політичної сили практично немає.

«Експрес»

Видання також підтримало висвітлення подій навколо прийняття мовного закону і обговорення того як це може вплинути на перебіг та результати виборчої кампанії. Найбільше інформації розміщено про діяльність Об'єднаної опозиції та Партії регіонів. Матеріали цього видання чи не найбільше збалансовані у розрізі подачі інформації. Має імідж незалежного та опозиційного до влади.

Примітка. Львівський прес-клуб проводив аналіз присутності у місцевих виданнях замовних матеріалів, за результатами якого у газеті «Експрес» не було зафіксовано жодного повідомлення з характеристикою «замовне».

Повідомлення здебільшого нейтрального або позитивного характеру. Зовсім не представлені у новинних стрічках каналу КПУ та «Україна вперед». Основні інформаційні приводи протягом звітованого періоду: новини ЦВК, дискусії навколо мовного закону, суди над Тимошенко та Луценко, заяви політичних партій (наприклад, «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)) про імпичмент Президенту, тощо). Сюжети переважно стримані, проте із маніпулятивними назвами чи

коментарями. Також слід зазначити, що на Львівщині не обов'язково «писати» відверто негативний матеріал про, наприклад, Партію регіонів. Достатньо взагалі згадати про підписаний мовний закон і це однозначно можна аналізувати як негативне повідомлення про політичні сили та їх представників, які його підтримали.

Звіт за результатами моніторингу львівських інтернет-сайтів

Впродовж розглядуваного періоду моніторингу вибраних інтернет- видань («Галінфо», «Західнет», «Щоденний Львів») можна виокремити наступні тенденції:

- частка виборчого контенту від загального контенту новин складає приблизно 25%, з яких не більше 10% стосується місцевих політиків;
- протягом даного періоду інформація про вибори була загального характеру і стосувалась в основному повідомлень з Центральної виборчої комісії, процедури реєстрації кандидатів в народні депутати, тощо.

Слід зазначити, що як і всі інші обласні засоби масової інформації львівські інтернет-видання найбільшу частку «ефіру» присвячують місцевим господарським проблемам, подіям культурного життя, тощо. Що ж стосується політичного контенту, то тут значна частка припадає на висвітлення та обговорення загальнонаціональних подій з коментарями місцевих особистостей. Події навколо підписання мовного закону стали центральними, оскільки це питання є болючим для мешканців регіону, і зайняли найбільшу частку контенту новин взагалі (хронологія подій, обіцянки місцевих політичних лідерів «зупинити їх», початок акції «імпічмент президенту», тощо)

Галінфо

Період, що розглядається у даному виданні також представлений висвітленням подій навколо підписання мовного закону, новин ЦВК, діяльності Комітету опору диктатурі. З огляду на теми найбільше представлені Партія регіонів, «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)) та «Свобода». Найменше уваги у стрічці новин видання приділено КПУ та «Україна вперед». У переважній більшості матеріали подані стримано, а тональність можна помітити за назвами та короткими коментарями.

Zahid.net

Новини інтернет-видання Західнет в основному висвітлюють позицію та діяльність Об'єднаної опозиції та Партії регіонів. Як уже зазначалося характерним для цього періоду є наповнення інформацією про прийняття мовного закону, що розставляє акценти у аналізі тональностей новинних повідомлень зважаючи на регіональні особливості. Іншими словами, присутність взагалі новини, у якій згадується про мовне питання автоматично несе негативну інтонацію по відношенню до Партії регіонів, КПУ. Найменше представлені у потоці новин цього сайту політичні сили «Україна вперед» та КПУ.

Щоденний Львів

Інтернет-видання «Щоденний Львів» найбільше уваги приділив Партії регіонів та Об'єднаній опозиції, повідомлення про яких здебільшого нейтрального характеру. Примітка. Протягом звітованого періоду інформаційне наповнення інтернет-видання було невеликим – є припущення, що це пов'язано з періодом літніх відпусток.

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Звіт за результатами моніторингу хмельницького телебачення

Упродовж 30 липня -19 серпня 2012 року у програмі «Подільська панорама» на телеканалі Поділля-присвятила ПР, зокрема, в достатньо розширеному вигляді продемонстрували проведення з'їзду Партії регіонів. Інформацію про з'їзди інших партій було подано у 10-15 разів менше.

У програмі «Подільська панорама» в позитивній тональності висвітлювались події, пов'язані із ПР. У нейтральній тональності про всі інші політичні сили. Негативної тональності поки не спостерігалось.

Багато уваги приділялось соціально-економічним реформам Президента України та уряду. Перші сюжети кожної інформаційної програми «Подільська панорама» присвячуються позитивній діяльності уряду, Хмельницької ОДА. Пряма мова В. Януковича, М.Азарова, голови ХОДА В. Ядухи, заступників голови ХОДА.

«Програма «Новини» на ТРК «Місто» за вищевказаний період взагалі не торкалася питань, які підлягають моніторингу.

Звіт за результатами моніторингу хмельницької преси

Протягом 30.07. – 19.08. 2012 року найбільшу увагу обласна преса приділила старту виборчої кампанії, згадано практично всі партії. Найбільшу площу публікацій отримала Партія регіонів. Левова частка цих публікацій належить газеті «Подільські вісті» - органу обласної ради та ОДА. Приблизно в два рази менша площа виділена Об'єднаній опозиції та партії УДАР, ще в два рази менша – партіям «Україна-вперед» і КПУ, найменша – ВО «Свобода», що складає 7,4% порівняно з Партією регіонів. Тобто, практично. ВО «Свобода» не згадувалась в пресі за звітний період.

Партія регіонів згадується в пресі (переважно в газеті «Подільські вісті») в основному в позитивній тональності. Приблизно половину від позитивних складають нейтральні публікації, які стосуються Партії регіонів. Повністю протилежна картина з публікаціями про Об'єднану опозицію. Тут переважає нейтральна тональність, а приблизно половина від нейтральних площ, складають – позитивні. Тональність публікацій про УДАР, «Україна-вперед» КПУ, ВО «Свобода» поки теж майже не має негативу.

Тематика всіх публікацій виборчого контенту стосується початку виборчого процесу: проведенню партійних з'їздів, оприлюдненню інформації ЦВК про реєстрацію виборчих списків та кандидатів-мажоритарників, аналізу персонального складу партійних списків. Для «Подільських вістей» є характерним розміщення на перших шпальтах інформації про соціальні ініціативи Президента і взагалі увагу влади до соціальних проблем, про глибоке розуміння керівними особами потреб населення та постійну роботу, щоб існуючі потреби задовільнити. Нерідко цитуються висловлювання керівників обласного/районного рівнів з приводу бачення ними проблеми про яку йдеться в публікації та їх пропозицій щодо розв'язання.

Значну площу "Подільські вісті" виділили самовисуванцям, зокрема О. Герезі. Йому присвячені повністю 4-та і 5-та сторінки (розворот) газети №109-110. Невелика стаття з фотографією про благодійність О.Герези міститься і в наступному № 111-112 цієї газети. Вся інформація виключно позитивна.

Звіт за результатами моніторингу хмельницьких інтернет-сайтів

За період 30.07. – 19.08. 2012 року в Інтернеті матеріали, що стосувалися виборчого контенту друкувалися практично лише на сайті «Хмельниччина правова». Найбільше уваги приділялося політиці та діям Партії регіонів чи її представникам – посадовим особам в органах влади. Тональність публікацій, як нейтральних так і негативних приблизно однакова за площею.

На сайті «Хмельницький портал» опубліковано нейтральну інформацію про соціологічні дослідження рейтингу партій і кандидатів в Хмельницькій області.

ТЕРНОПІЛЬ

Звіт за результатами моніторингу тернопільського телебачення

Протягом 30 липня-19 серпня два тернопільські недержавні телеканали висвітлювали мінімум інформації про діяльності політичних сил, що підлягають моніторингу. П'ять інформацій було про Партію регіонів (влада). На початку виборчого старту були подані думки про майбутні вибори представників партій, що підлягають моніторингу, окрім КПУ. Виняток становить обласне державне телебачення, на якому практично усі інформації стосувалися діяльності уряду та губернатора, отже – Партії регіонів. На телеканалах не було жодного сюжету щодо КПУ та самовисуванців, навіть якщо

вони ідентифікуються з певною політичною силою. Лише дві інформації опосередковано стосувалася ВО «Свобода», де була пряма мова представника цієї партії, кандидата у депутати, голови обласної ради.

Приватні телеканали усі політичні події висвітлюють в окремих програмах, які значаться як політична реклама. Державний телеканал також висвітлює політичні новини в окремій програмі, маркованій як «політична реклама». У цих програмах на усіх трьох телеканалах є повідомлення практично про усі політичні сили, що підлягають моніторингу (окрім КПУ), а також і про кандидатів від політичних сил та так званих самовисуванців.

Є два матеріали про вибори просвітницького характеру на приватних телеканал.

Коментар найбільших та найменших показників:

Найчастіше згадувалася Партія регіонів, якщо врахувати повідомлення про діяльність влади (99,9%).
Баланс – на користь позитивних матеріалів, особливо на державному телебаченні.

Не згадувалися у новинах жодного разу – КПУ, «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)), «Україна вперед!», УДАР. Шість згадувань «Свобода», яка ідентифікується із головою обласної ради. Про діяльність самої партії – жодного сюжету.

ПОЛІТИЧНА СКЛАДОВА сюжетів:

Тернопільське державне телебачення – 70% (влада)

ТВ-4 – до 1% (про діяльність влади)

ІНТБ – до 1% (про діяльність влади, один сюжет з синхронами представників різних політичних сил, пріоритет надано Об'єднаній опозиції – більший синхрон)

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Максимальні показники позитивної тональності належать Партії регіонів (влада). Інші повідомлення про владу – нейтральні. Негативу немає.

Пріоритетність представлення:

На державному телебачення пріоритетність лише партії влади – Азаров, президент, міністри, у другій частині – діяльність місцевої виконавчої влади. Найбільше сюжетів про голову ОДА Хоптяна, інколи 3-4 на випуск новин.

Теми:

Господарські питання

Соціальні ініціативи президента

Благоустрій населених пунктів

Мовне питання

Спікери:

Найчастіше – представники уряду, облдержадміністрації.

Маніпулятивні технології:

- на державному телебаченні усі новини – позитивні, які розповідають про подолання кризи. Згодом йдуть позитивні матеріали про діяльність місцевої влади, що у глядача створює враження, ніби «кризу подолано».

Звіт за результатами моніторингу тернопільської преси

Протягом звітного періоду тернопільська преса присвятила усім політичним силам, що підлягають моніторингу. Політичні матеріали розміщуються на перших п'яти шпальтах, починаючи із другої. Тернопільська преса особливо відзначається «джинсою» - матеріали немарковані, однакові у виданнях, що моніторяться. Відтак сприйматися можуть як редакційні статті. Найактивніше «вливання» джинсових грошей на ринок преси забезпечують мажоритарними. Публікації про висуванців політичних сил розцінювали як матеріали про партію.

Лише одна газета – РІА – не подає замовних матеріалів. Інформація про діяльність партій йде під рубрикою «повідомляють прес-служби», яка займає одну шпальту.

Коментар найбільших та найменших показників:

Найчастіше у тернопільській пресі за звітний період було матеріалів про Партію регіонів та самовисуванців. Найменше – КПУ – лише 1 публікація.

Серед мажоритарників рекорди б'є В.Клименко. Про його діяльність та благодійність у кожній з газет, окрім РІА, є по два-три матеріали. На другому місці – І.Чайківський. Обидва асоціюються із Партією регіонів.

Серед партій найчастіше згадувалася Партія регіонів, якщо врахувати повідомлення про діяльність влади, а також «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)), УДАР, Свобода, «Україна вперед!».

ПОЛІТИЧНА СКЛАДОВА матеріалів:

Свобода – до 40%

Нова Тернопільська газета – 45%

РІА+ - 8%

Вільне життя – 45%

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Максимальні показники позитивної тональності належать самовисуванцям. Про них практично немає негативної інформації (максимум до 3% від загальної кількості матеріалів).

Найчастіше згадувалася Партія регіонів, якщо врахувати повідомлення про діяльність влади. Баланс позитивних та нейтральних повідомлень приблизно однаковий, разом з тим є і негативні матеріали, здебільшого від опозиційних сил. Становлять вони приблизно 10% матеріалів про провладну партію. «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)), УДАР, Свобода, «Україна вперед!» подаються здебільшого у нейтральній чи позитивній тональності.

Пріоритетність представлення:

На газетних шпальтах пріоритетність однозначно надається самовисуванцям, у державній газеті – представникам влади.

Теми:

З'їди партій

Представлення кандидатів від політичних сил

Представлення програм

Порушення законодавства

Благодійність

Благоустрій населених пунктів

Мовне питання

Спікери :

Найчастіше - позапартійні Клименко та Чайківський, голова та представники облдержадміністрації, голова обласної ради (Свобода), поки народні депутати Муц (ПР) та Стойко (За Україну!), кандидати від УДАРу.

Маніпулятивні технології:

У газетах з'являються матеріали, підписані київськими журналістами. Це нібито надає ваги матеріалу, однак вводить в оману читача – «не своїм» більше вірять. Матеріали стосуються позитивної тональності для Партії влади.

Звіт за результатами моніторингу тернопільських інтернет-ресурсів:

Протягом звітного періоду тернопільські Інтернет-видання присвятили увагу усім політичним силам, які підлягають моніторингу. Найбільше згадувань про Партію регіонів (включаючи місцеву та центральну владу): у різних тональностях – нейтральній, негативній та позитивній. Нейтральні та позитивні, здебільшого, згадування про УДАР, Об'єднану опозицію, Свободу. Найменше - про

«Україна вперед!» та КПУ. Разом з тим активно з'являються в Інтернет-ресурсах само висуванців – представників Партії регіонів.

Теми стосувалися прийняття мовного Закону, благодійних акцій, ремонту доріг, партійних з'їздів, питань висунення та реєстрації кандидатів, ситуації в округах.

Частина публікацій в Інтернет мали просвітницький характер – інформації від КВУ та ОПОРИ.

Коментар найбільших та найменших показників:

Найчастіше згадувалася Партія регіонів, якщо врахувати повідомлення про діяльність влади. Баланс позитивних та нейтральних повідомлень приблизно однаковий, разом з тим є і негативні матеріали, здебільшого від опозиційних сил. Становлять вони приблизно 10% матеріалів про провладну партію. Об'єднана опозиція, УДАР, Свобода мають приблизно однакову кількість повідомлень. Усі здебільшого у нейтральній чи позитивній тональності.

«Україна вперед!» та КПУ представлені найменше – всього по 3-4 матеріали на сайтах, які підлягали моніторингу (За Збручем, Погляд).

Практично усі (90%) матеріалів про самовисуванців – позитивні. Найбільше місцеві Інтернет-видання приділяють увагу В.Клименку – до 80%. До 20% – Іван Чайківський. Це два головні обличчя у новинних повідомленнях. Найбільше негативних матеріалів – також про І. Чайківського – серед усіх – 30%.

В останні дні за активізувався народний депутат ВРУ Орест Муц (колишній голова обласної організації ПР – тепер самовисуванець). Найбільше явно замовних матеріалів саме від самовисуванців (зважаючи на Тернопільський регіон вони не позиціонують себе із партією влади).

ПОЛІТИЧНА СКЛАДОВА публікацій:

На сайті «За Збручем» - складає до 40%

На сайті «Погляд» - складає до 40%

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Максимальні показники позитивної і негативної тональності належать Партії регіонів. Позитив Партії регіонів забезпечували повідомлення про різноманітні «покращення» на місцевому та всеукраїнському рівнях. Негатив – у критиці від різних політичних опозиційних сил.

Нейтральні та позитивні – СВОБОДА, УДАР, ОБ'ЄДНАНА ОПОЗИЦІЯ приблизно в однакових відсотках.

Найбільше позитивних показників мають самовисуванці (усі матеріали явно замовні – «джинса»)

Порівнюючи кількість публікацій та тональність, то найбільш негативно була відображено КПУ – із 4 публікацій – 3 негативні.

Пріоритетність представлення:

Оскільки пріоритетності в Інтернеті немає, то найбільше повідомлень про таких осіб – від Партії регіонів (влади) – губернатор Валентин Хоптян, від так званих самовисуванців – мажоритарників луганський банкір Володимир Клименко, далі – Іван Чайківський. Від Об'єднаної опозиції – Олексій Кайда, Михайло Головка (обоє Свобода), Василь Деревляний (Батьківщина), представники партії УДАР та повідомлення про партію,

Теми:

З'їди партій

Представлення кандидатів від політичних сил

Представлення програм

Порушення законодавства

Благодійність

Благоустрій населених пунктів

Мовне питання

Спікери:

Найчастіше – представники облдержадміністрації, позапартійні Клименко та Чайківський, представники партій, голова обласної ради (Свобода), поки народні депутати Муц (ПР) та Стойко (За Україну!).

Маніпулятивні технології:

- неадекватні до тексту заголовки, особливо на сайті «За Збручем», коли назва матеріалу абсолютно не відповідає тексту – 4 випадки. "Погляд" застосовує негативні заголовки, де сама публікація нейтральна, а також інтонацію з сарказмом.

ЧЕРНІВЦІ

Звіт за результатами моніторингу чернівецького телебачення

За період з 30.07 по 19.08 2012 року найбільшу увагу телеканали приділили висвітленню діяльності Партії Регіонів, найменше згадували Об'єднану опозицію та «Удар». В нейтральній тональності згадок про ПР було майже в 10 разів більше, ніж про Об'єднану опозицію та «Удар». Проте у негативній тональності ПР згадувалась втричі частіше, ніж «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)). Також спостерігалась велика кількість сюжетів про ПР в позитивній тональності (репортажі про успіхи діючої влади у подоланні економічних та суспільних проблем краю, підготовка до 1 вересня, проблеми безробіття (ЧДТРК, ТРК «Чернівці»). Протягом 30.07 – 19.07 на телебаченні не було жодної згадки про партії «Свобода», КПУ та «Україна Вперед!»).

ЧДТРК з 30.07 по 19.08 найактивніше висвітлювала діяльність Партії Регіонів, найпасивніше – партії «Удар». Найбільше інформації було у нейтральній тональності про Партію Регіонів, найменше – про партію «Удар». В позитиві згадувалась тільки Партія Регіонів.

У перших сюжетах – голова облдержадміністрації М.Папів, київські урядовці: (Янукович, Азаров, Близнюк, Єфименко), міністр аграрної політики та продовольства М. Присяжнюк, кандидати - мажоритарники від Партії Регіонів М.Бауер (начальник головного управління освіти і науки Чернівецької облдержадміністрації) та В.Михайлішин (секретар міської ради).

Основні теми з 30.07 до 19.08 – готовність навчальних закладів до 1 вересня (закінчення довгобудів), будівництво нових шкіл, отримання шкільних автобусів школами в районах, візит міністра аграрної політики та продовольства М.Присяжнюка у Чернівецьку область, залучення владою іноземних інвестицій для розвитку області, засідання Кабінету Міністрів та зустріч Януковича з інтелігенцією (сюжети київських журналістів), проїзні для малозабезпечених (ініціатива Секретаря міської ради В.Михайлішина – кандидата від ПР по мажоритарному округу).

Основні спікери – голова облдержадміністрації М.Папів (Партія Регіонів) та, міністр аграрної політики та продовольства М. Присяжнюк, Президент В.Янукович, прем'єр-міністр М.Азаров, секретар міської ради В.Михайлішин (ПР).

ТРК «Чернівці» з 30.07 по 19.08 висвітлювала діяльність Партії Регіонів та партії «Удар». В нейтральній тональності найактивніше згадувалась Партія Регіонів, найпасивніше – «Удар». Найбільше інформації у позитивній тональності було про Партію Регіонів, найменше – про партію «Удар».

У перших сюжетах – секретар міської ради Михайлішин В. (кандидат-мажоритарник від Партії Регіонів), голова ОДА М.Папів (Партія Регіонів), міністр аграрної політики та продовольства М. Присяжнюк.

Основні теми з 30.07 по 19.08 – візит міністра аграрної політики та продовольства М. Присяжнюка у Чернівецьку область, готовність навчальних закладів до 1 вересня (закінчення довгобудів, закладання нової школи, ремонти в школах та садочках, шкільні автобуси), зустріч секретаря міської ради з ветеранами, видача безкоштовних проїзних квитків малозабезпеченим чернівчанам за ініціативою секретаря міської ради В.Михайлішина, представлення кандидатів в депутати по мажоритарним округам, партійні з'їзди (Партія Регіонів, «Удар»).

Основні спікери – голова облдержадміністрації М.Папієв (Партія Регіонів) та секретар міської ради В.Михайлішин (кандидат-мажоритарник від Партії Регіонів), голова Чернівецького штабу партії «Удар» Р.Ванзуряк.

ТВА з 30.07 по 19.08 висвітлювала діяльність Партії Регіонів та Об'єднаної опозиції.

В нейтральній тональності згадок про Партію Регіонів було вдвічі більше, ніж про Об'єднану опозицію. В негативній тональності більше згадок про Партію Регіонів. Діяльність ПР подавалась у негативній тональності опосередковано через критику діючої влади (становище жінок в Україні та сюжет про безплатні тюнери для прийому цифрового телебачення для малозабезпечених, а також критика з боку Об'єднаної опозиції.---- Негатив, пов'язаний з Об'єднаною опозицією – критика опозиції жителями міста (опитування на вулиці), критика кандидата від опозиції экс-мера М.Федорука).

У перших сюжетах – отримання нових шкільних автобусів районними школами (вручав М.Папієв, голова ОДА), закладка першого каменя нової школи М.Папієвим, програма подолання безробіття прем'єр-міністра М.Азарова. розмір зарплат, проблеми міста, ремонт доріг, оприлюднення партіями прізвищ кандидатів в парламент в партійних списках та на мажоритарних округах, безкоштовні квитки для малозабезпечених (ініціатива Секретаря міської ради В.Михайлішина (ПР))

Основні теми тижня – готовність навчальних закладів до 1 вересня, соціальні проблеми жителів області – рівень зарплат, безробіття, становище жінок, цифрове телебачення для малозабезпечених, проблеми міста (дороги) та вибори 2012 оприлюднення прізвищ кандидатів народні депутати по мажоритарних округах, представлення кандидатів в депутати від партій.

Основні спікери – секретар міської ради В.Михайлішин, голова ОДА М.Папієв (ПР), керівник виборчої кампанії Партії Регіонів А.Клюєв, лідер Об'єднаної опозиції А.Яценюк, О.Турчинов, мажоритарник від Об'єднаної опозиції М.Федорук.

У випуску «Теми дня» (ТВА) від 9.08 були сюжети про передвиборчі позиції ПР та Об'єднаної опозиції. Сюжет про ПР був першим – пряма мова керівника виборчої кампанії Партії Регіонів А.Клюєва та нейтральний коментар диктора. Наступний сюжет про передвиборчі позиції Об'єднаної опозиції був скомпонований наступним чином: вступні слова диктора про те, що опозиція розпочала передвиборчу діяльність та сподівається на перемогу, після цього прозвучала теза, що «низка політологів вважає, що в Україні не існує опозиції, як такої – це або провладні політичні проекти, або просто зацікавлені здобути владу». Після цього показали опитування на вулицях міста чернівчан з критичними висловами про опозиційні сили.

Також треба відзначити, що жоден з телеканалів не відреагував на подію, яку висвітлювали в пресі та на Буковинських інтернет-сайтах з 6.07 по 12.07 - факт агітації головою облдержадміністрації М.Папієвим за Партію Регіонів та залякування громадян під час робочої поїздки у Глибоцький та Сторожинецький район, зафіксовані ГО «ОПОРА».

Звіт за результатами моніторингу чернівецької преси

У період з 30.07 по 19.08 в чернівецька преса найактивніше висвітлювала діяльність Партії Регіонів та Об'єднаної опозиції, найпасивніше – діяльність КПУ та «Свободи». У нейтральній тональності найбільше матеріалів було про Об'єднану опозицію, найменше – про КПУ. У позитиві найбільше писали про ПР та «Україна Вперед!», найменше – про «Удар». В негативній тональності Партія Регіонів згадувалась у 6 разів частіше за Об'єднану опозицію, найменше згадок в негативі у КПУ.

Основні події з 30.07 по 19.08, які висвітлювались в пресі – вибори 2012 (оприлюднення списків кандидатів по мажоритарним округам, аналіз кандидатів в депутати по округам, оприлюднення майнових декларацій), візит міністра аграрної політики М.Присяжнюка, сесія обласної та міської рад, соціальні проблеми жителів області., факт незаконної агітації головою облдержадміністрації М.Папієвим за Партію Регіонів та залякування громадян під час робочої поїздки у Глибоцький та Сторожинецький район, зафіксовані ГО «ОПОРА» (цього факту «не помітила» тільки газета

«Чернівці», засновник – Чернівецька міська рада), соціальні проїзні для малозабезпечених (ініціатива Секретаря міської ради В.Михайлішина –ПР), підписання мовного закону.

Газета «ЧАС» з 30.07 по 19.08 найактивніше писала про Партію Регіонів в негативній та нейтральній тональності, найменше – про КПУ, «Україна Вперед!» та «Свободу». У нейтральній тональності найчастіше згадується «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)), найменше згадок у КПУ, «Свобода», «Україна Вперед!». Газета «Час» традиційно критикує владу та Партію регіонів, матеріалів у негативній тональності приблизно у 6 разів більше, ніж у нейтральній (критика мовного закону з боку опозиції, факти незаконної агітації головою облдержадміністрації М.Папієвим за Партію Регіонів та залякування громадян під час робочої поїздки у Глибоцький та Сторожинецький район, зафіксовані ГО «ОПОРА», критика кандидатів по мажоритарним округам, незаконна агітація за ПР в районній адміністрації). Негативно забарвлені матеріали про Об'єднану опозицію присвячені критиці кандидатури экс-мера «Чернівців» М.Федорука, кандидата по мажоритарному округу. Найменше матеріалів у негативній тональності про КПУ (критика позицій КПУ стосовно державної символіки України).

На перших шпальтах – приклад «чорного піару» - листівка, яка була розповсюджена невідомими особами в Чернівцях (приклад «чорного піару» у виборчій кампанії 2012). На листівці – фото кандидата від Об'єднаної Опозиції М.Федорука та І.Ринжука на яких М.Федорук та І.Ринжук зображені поряд, як два кандидати від Об'єднаної опозиції, але на різних виборчих округах. Листівки були оформлені в стилістиці агітаційних матеріалів Об'єднаної опозиції, містили логотип та слоган «Ми об'єднались заради України», але не містили жодної інформації щодо тиражу та замовника, фото Януковича, якому цілують руку під назвою матеріалу «Ти – бидло!», інформація про акцію протесту у селі Долішній Шепіт та статті про вибори 2012.

Основні теми за період 30.07 – 19.08 – аналіз кандидатів в депутати по округам, соціальні проблеми жителів області, факти незаконної агітації головою облдержадміністрації М.Папієвим за Партію Регіонів та залякування громадян під час робочої поїздки у Глибоцький та Сторожинецький район.

Основні спікери – радник голови Об'єднаної Опозиції з питань освіти Лілія Гриневич, голова партії «Удар» В.Кличко.

Газета «Чернівці» з 30.07 по 19.08 найактивніше висвітлювала діяльність Партії Регіонів у а позитивній тональності (газета висвітлювала в позитиві діяльність кандидата від Партії Регіонів, чинного Секретаря міської ради В.Михайлішина – соціальні проїзні, які видаються малозабезпеченим з його ініціативи, укріплення берегів річки, яке він взяв під особистий контроль та будівництво житла в Чернівцях, про яке він дбає). У нейтральній тональності найбільше матеріалів присвячено Партії Регіонів, найменше – Об'єднаній опозиції. В негативній тональності згадується тільки «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)) (Газета піддавала критиці кандидата по мажоритарному округу від Об'єднаної Опозиції экс-мера Чернівців М.Федорука, протиставляючи йому кандидата від Партії Регіонів чинного Секретаря міської ради В.Михайлішина (позитивна тональність).

На перших шпальтах – інформація про сесію міської ради, стаття про вибори 2012, в якій протиставлені кандидат від ПР В.Михайлішин та Об'єднаної Опозиції М.Федорук, фото Секретаря міської ради В.Михайлішина на тлі ремонту дороги, назва матеріалів «Пріоритет міської влади – якісні дороги для чернівчан» та «Місто розбудовується», фото Секретаря міської ради В.Михайлішина та матеріал про ініціативу міської ради та особисто В.Михайлішина – соціальний проїзний для малозабезпечених чернівчан.

Основні теми з 30.07 по 19.08– вибори 2012, соціальні проблеми жителів міста, сесія міської ради, видача у міською владою соціальних проїзних для малозабезпечених чернівчан, проблеми та успіхи Калинівського ринку (власність міської громади), будівництво нового житла та ремонт доріг.

Основні спікери - Секретар міської ради В.Михайлішин та директор Калинівського ринку Р.Сербінчук.

Газета «Молодий буковинець» з 30.07 по 05.08 найактивніше висвітлювала діяльність Партії Регіонів, найпасивніше – «Свободи». У нейтральній тональності найчастіше згадувалась «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)), найрідше – «Свобода». У позитиві найбільше згадок має «Україна Вперед!» (за рахунок замовних матеріалів, які не були марковані рубрикою «Реклама»), найменше згадок про ПР. У негативній тональності найактивніше пишуть про Партію Регіонів, найпасивніше – про «Україна Вперед!». Газета піддавала критиці обласну владу у статті «Показуха» для міністра» номер від 3-4 серпня, критикувала позицію депутатів обласної ради від ПР з мовного питання, а також списки Партії Регіонів у номері від 13-14.08 «Молодий Буковинець» критикує ПР – влада не виконує взяті на себе зобов'язання («Азаров знову обіцяє міст у Маршинцях»), у номері від 16.08 - підписання В.Януковичем мовного закону. У номері від 10-11.08 стаття про незаконну агітації головою облдержадміністрації М.Папієвим за Партію Регіонів та залякування громадян під час робочої поїздки у Глибоцький та Сторожинецький район, зафіксовані ГО «ОПОРА» («Газ і садочки – в обмін на голоси»), також газета пише про nepoтизм та корупцію в Партії Регіонів (09.08) «До Верховної Ради – за пільгами та привілеями»

На перших шпальтах – інформація про вибори 2012, завершення довгобуду – школи у смт Лужани, подорожчання хлібу, підписання В.Януковичем мовного закону, соціальні проблеми жителів області, фото лідерів Об'єднаної Опозиції. 16.08 на першій сторінці фото депутатів у Верховній Раді та назва «Куди ж ви, сараки?», продовження статті на 6-7 сторінці – нейтральна тональність), оприлюднення декларацій про доходи кандидатів.

Основні теми тижня – вибори 2012 (незаконна агітація головою облдержадміністрації М.Папієвим за Партію Регіонів під час робочої поїздки у Глибоцький та Сторожинецький райони, , оприлюднення декларацій кандидатів, кандидатури від партій по мажоритарним округам та само висуванці), сесія обласної ради, соціальні проблеми жителів міста та області, візит до області міністра аграрної політики М.Присяжнюка, звернення довгобудів в закладах освіти, підписання мовного закону, роздача соціальних проїзних у міській раді

Основні спікери – Прем'єр-міністр М.Азаров (ПР), голова обласної адміністрації М.Папієв (Партія Регіонів), Секретар міської ради В.Михайлішин (Партія Регіонів), Назар Горук («Свобода»), М.Бурбак («Фронт Змін»), Н.Королевська, О.Ступка, А.Шевченко («Україна Вперед!»), В.Кличко («Удар»), Р.Ванзуряк («Удар»).

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

У номерах газети «Молодий буковинець» від 09.08 та від 16.08 рекламні матеріали партії «Україна Вперед!» подані без зазначення «Реклама» під рубрикою «Вибори 2012».

Газета «Чернівці» (засновник – Чернівецька міська рада) проігнорувала інформацію, яку оприлюднили ЗМІ недержавної форми власності - факти незаконної агітації головою облдержадміністрації М.Папієвим за Партію Регіонів та залякування громадян під час робочої поїздки у Глибоцький та Сторожинецький район, зафіксовані ГО «ОПОРА».

Звіт за результатами моніторингу чернівецьких інтернет сайтів

У період з 30.07 по 19.08 в чернівецькі інтернет сайти найактивніше висвітлювали діяльність Об'єднаної опозиції, Партії Регіонів та «УДАР», найпасивніше – діяльність «Свободи», КПУ та «Україна Вперед!». У нейтральній тональності найбільше матеріалів було про Об'єднану опозицію, найменше – про КПУ. У позитиві практично не біло інформаційних матеріалів, окрім одного, що стосувався партії «Свобода». В негативній тональності найчастіше згадувалась «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)) та партія Регіонів, найменше згадок в негативі у КПУ.

Основні події з 30.07 по 19.08, які висвітлювались в інтернет-ресурсах – вибори 2012: оприлюднення списків кандидатів по мажоритарним округам, аналіз кандидатів в депутати по округам, оприлюднення майнових декларацій, оприлюднення списків партій, аналіз перших п'ятирок списків партій та представників Буковини у них, факт незаконної агітації головою облдержадміністрації М.Папієвим за Партію Регіонів та залякування громадян під час робочої поїздки у Глибоцький та Сторожинецький район, зафіксовані ГО «ОПОРА», підписання мовного закону.

Сайт «BukNews» з 30.07 по 19.08 найактивніше публікував інформаційні матеріали про Об'єднану опозицію та Партію Регіонів в негативній та нейтральній тональності, найменше – про КПУ, «Україна Вперед!». У нейтральній тональності найчастіше згадується «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)), «Удар», найменше згадок у КПУ, «Свобода», «Україна Вперед!». Сайт «BukNews» зазвичай не створює власних інформаційних статей, а публікує надану їм виборчими штабами «джинсу» та займається перепостом найбільш гарячих новин із інших інформаційних ресурсів, у тому числі загальноукраїнських, таких як Українська Правда та «Дзеркало тижня».

За звітний період сайт опублікував найбільше інформаційних матеріалів про Об'єднану опозицію як у нейтральній, так і у негативній тональності. Негатив в основному стосувався факту висунення в рядах Об'єднаної опозиції колишнього очільника міста М. Федорука в якості мажоритарного кандидата по 201 виборчому округу.

Другою по кількості згадувань виступає Партія Регіонів. Нейтральна тональність зазвичай стосується офіційних матеріалів, які подаються владними структурами міста чи області. У той час як негатив по відношенню до даної політичної сили продукує у своїх виступах та заявах «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)) загалом та нардеп Г. Москаль зокрема.

Партія УДАР в представлена в основному у нейтральній тональності, як і партія «Свобода» (у партії свобода практично всі матеріали стосуються кандидата у нардепи Н. Горука).

КПУ та «Україна Вперед!» практично не відзначились у матеріалах даного сайту за звітний період, окрім сухої інформації про список партії у випадку «Україна Вперед!» та даних про окремих мажоритарних кандидатах від КПУ.

Основні теми за період 30.07 – 19.08 – аналіз кандидатів в депутати по округам, факти незаконної агітації головою облдержадміністрації М.Папієвим за Партію Регіонів та залякування громадян під час робочої поїздки у Глибоцький та Сторожинецький район, оприлюднення та аналіз перших п'ятірок списків партії, оприлюднення та аналіз декларацій про доходи кандидатів у народні депутати.

Основні спікери – радник голови Об'єднаної Опозиції з питань освіти Лілія Гриневич, губернатор області – Михайло Папієв, нардеп – Геннадій Москаль.

Сайт «БукІфо» з 30.07 по 19.08 аналогічно сайту «BukNews» з 30.07 по 19.08 найактивніше публікував інформаційні матеріали про Об'єднану опозицію та Партію Регіонів в негативній та нейтральній тональності, також чимало інформації було присвячено партії УДАР у нейтральній тональності. Значно менше були висвітлені партії «Свобода» та «Україна Вперед!» у нейтральній та позитивній тональності. Практично не приділялось уваги КПУ та самовисуванцям.

За звітний період «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)) була представлена на інтернет-сайті інформаційними матеріалами про список партії, ключових мажоритарних кандидатів, у контексті дискусії про мовний закон, та антивладних виступах. Найбільш активними спікерами виступали Г. Москаль, М. Бурбак, чимало матеріалів було присвячено безпартійному кандидату в нардепи від опозиції М. Федоруку.

Партія Регіонів представлена значною кількістю матеріалів у нейтральній тональності, що носили зазвичай характер донесення виборцям певного роду інформації, на кшталт публікації списку партії, біографій кандидатів-мажоритарників, оприлюднення декларацій про доходи тощо. На сайті також згадувалось про факт незаконної агітації губернатором виборців Сторожинецького та Глибоцького районів, а також про використання медійного адмінресурсу Секретарем Чернівецької міської ради В. Михайлішином через комунальну газету «Чернівці».

Політична партія УДАР висвітлювалась у нейтральній тональності, а самі матеріали стосувались в основному представниць Буковини О. Продан та М. Матіос, що увійшли до першої п'ятірки списку партії.

Практично не були представлені за звітний період партії КПУ та “Україна Вперед!”.

Що стосується кандидатів самовисуванців, то найбільше інформаційних матеріалів присвячувались В. Довганичу, Р. Панчишину та Рибаку. Всі інші самовисуванці по-суті не згадувались.

Південний регіон

АРК КРИМ

За цей місяць в усіх засобах масової інформації (насамперед державних) домінувала інформація про Партію регіонів, її висуванців і представників. У державних ЗМІ Об'єднана опозиція згадувалася лише у негативному контексті, а інші учасники виборчого процесу майже не згадувались. Водночас, кількість прихованої політичної реклами Партії регіонів під виглядом інформування про соціально-економічні досягнення влади зростала протягом усього місяця.

Звіт за результатами моніторингу кримського телебачення

Упродовж 30 липня - 18 серпня 2012 року телеканалами було присвячено увагу політичним силам та їхній готовності до парламентських виборів. Найбільшу увагу було приділено Партії регіонів та їхнім ініціативам; Об'єднаній опозиції та їхнім діям було приділено значно менше уваги. Було висвітлено також дії кандидата в народні депутати серед самовисуванців Лева Миримського. Решту політичних сил згадано не було.

Тональність:

На ДТРК «Крим» найбільше ефірного часу було виділено Партії регіонів. Партія регіонів згадувалася переважно у позитивному контексті. Майже усі випуски було присвячено Партії регіонів та їхнім ініціативам на місцевому та всеукраїнському рівнях. На ТРК «Чорноморська» інформація була більш збалансованою. На цьому телеканалі намагалися одночасно згадувати як Партію регіонів так й представників Об'єднаної Опозиції, так й Лева Миримського як кандидата-самовисуванця. Перших згадували переважно у негативному та негативно-нейтральному контексті, представників та прихильників Об'єднаної Опозиції було згадано переважно у позитивному контексті, Лева Миримського та його дії було згадано переважно у позитивному контексті.

Пріоритетність представлення

На ДТРК «Крим» найбільший пріоритет було надано представникам від влади, які належать до Партії Регіонів: президентові України Віктору Януковичу, прем'єр-міністрові України Миколі Азарову, міністрові оборони України Дмитру Саламатіну, міністрові аграрної політики та продовольства Миколі Присяжнюку, Голові Ради міністрів АР Крим Анатолію Могильову, Голові Верховної Ради АР Крим Володимирі Константинову, та іншим представникам влади від Партії регіонів. Також було згадано кандидатів в народні депутати України від ПР від Криму, а саме кандидата у виборчому окрузі № 1 Віталіну Дзоз, кандидата у виборчому окрузі № 2 Олександра Баталіна, кандидата у виборчому окрузі № 3 Олену Нетецьку, кандидата у виборчому окрузі № 6 Юлію Львовичкіну, кандидата у виборчому окрузі № 8 Бориса Дейча, кандидата у виборчому окрузі № 10 Григорія Грубу та кандидата у виборчому окрузі № 224 Вадима Колесніченка. Серед представників Об'єднаної Опозиції було згадано представника ОО у Сімферополі Анатолія Ковальського.

На ТРК «Чорноморська» найбільший пріоритет було надано представникам від Об'єднаної Опозиції. Зокрема було представлено: лідеру ОО Арсенію Яценюку, голові виборчого штабу ОО Олександру Турчинову, народному депутату Сергію Велижанському, дружині экс-міністра МВС та кандидату в народні депутати Ірині Луценко, кандидату у народні депутати від Об'єднаної Опозиції від виборчого округу № 8 Юрію Формусу, представнику ОО у Сімферополі Анатолію Ковальському, представнику ОО у Ленінському районі Іллі Сагайдаку, керівнику міського виборчого штабу ОО в Євпаторії Дмитру Волошенку. Також було згадано депутатів ВР АРК Леоніда Пілунського та Рефата Чубарова. Серед інших політичних сил було представлено депутата ВС АРК Лева Миримського як кандидата-самовисуванця. Серед представників Партії Регіонів було згадано: Президента України Віктора Януковича, прем'єр-міністра Миколу Азарова, міністра освіти та науки, молоді та спорту Дмитра Табачника, Голову РМ АРК Анатолія Могильова, Голову ВР АРК Володимира Константинова, кандидата у народні депутати України від ПР у виборчому окрузі № 1 Віталіну Дзоз та кандидата у

народні депутати України від ПР у виборчому окрузі № 2 Олександра Баталіна. Крім того було згадано Голову Севастопольської міської адміністрації Володимира Яцубу та міського голову Сімферополя Віктора Агеєва, які теж є членами ПР.

Теми:

Основними темами були соціально-гуманітарні теми, головну роль у яких грали Партія Регіонів, «Батьківщина» («Батьківщина» (об'єднана опозиція)) та Лев Миримський, як кандидат-самовисуванець. На ДТРК «Крим» майже всі теми були присвячені парламентським виборам, що відбудуться 28 жовтня. Основними темами були соціально-гуманітарні, втілення яких можливо та буде можливим, лише за керівництва Партії регіонів. Також увагу було приділено вирішенню комунальних проблем, проблемі розвитку туризму в регіоні, налагодженні побратимських зв'язків з Республікою Азербайджан, дотриманні правил передвиборчої агітації, вирішенні комунальних проблем та проблема стосовно регіональних мов на території АРК. На ТРК «Чорноморська» більшість тем також було присвячено майбутнім парламентським виборам та діям як ОО, так й ПР, так й кандидата-самовисуванця. На даному каналі намагалися зобразити ОО у позитивному контексті, в тому числі у вирішенні прав людини, дотримання закону «Про вибори», зокрема в правилах ведення передвиборчої агітації та проведенні чесної та прозорої виборчої кампанії. Партію Регіонів також було зображено у контексті майбутніх виборів, однак цій політичній силі та її висуванцям було присвячено теми, де їх намагалися зобразити у негативному та нейтрально-негативному контексті. Щодо Лева Миримського, як кандидата-самовисуванця, то ТРК «Чорноморська» присвячувала йому теми, де він виступав як борець за права людини та громадянина та був зображений виключно у позитивному контексті.

Співкери:

На ДТРК «Крим» найбільше виступали Президент України Віктор Янукович з приводу нагородження олімпійців, відвідання Севастополя та відвідання дитячого табору «Артек», прем'єр-міністр України Микола Азаров, голова Ради Міністрів АРК Анатолій Могільов з приводу чесних та прозорих виборів, з приводу імплементації закону «Про регіональні мови» з налагодження співробітництва за кордоном та з вирішення соціально-гуманітарних проблем мешканців Криму, кандидати у народні депутати України Віталіна Дзоз, Олександр Баталін та Олена Нетецька з приводу власних досягнень та бажань йти у політику для допомоги людям, голова Севастопольської міської адміністрації Володимир Яцуба з приводу вирішення проблем міста та мер Сімферополя Віктор Агеєв з вирішення соціально-гуманітарних проблем мешканців Сімферополя.

На ТРК «Чорноморська» найбільше виступали один з лідерів ОО Арсеній Яценюк, керівник виборчого штабу ОО Олександр Турчинов відносно ситуації з неможливістю Юлії Тимошенко та Юрія Луценка балотуватися до ВР, народний депутат України Сергій Велижанський стосовно позиції сімферопольців стосовно кандидатів у народні депутати України від Партії Регіонів, кандидат у депутати України Ірина Луценко відносно пролонгації терміну позбавленні волі Юрія Луценка, представник від ОО в Сімферополі Сергій Ковальський відносно прозорості парламентських виборів-2012, представник від ОО в Ленінському районі Ілля Сагайдак відносно дотримання прав людини, керівник міського виборчого штабу ОО в Євпаторії Дмитро Волошенко відносно захисту мешканцями Євпаторії своїх прав. Депутат ВР АРК Лев Миримський відносно своїх планів як кандидата-самовисуванця в народні депутати України, депутати ВР АРК Леонід Пілунський та Рефат Чубаров відносно свого права на використання рідної мови у державних закладах. Леонід Пілунський також підтримав й активістів з руху «Опора».

Опис маніпуляцій та медіа-ефектів:

На ДТРК «Крим» й досі можна побачити приховану рекламу політичної партії Партії регіонів через висвітлення їхньої активності лише у позитивному контексті та активну джінсу. Через відсутність реальних політичних опонентів даної політичної сили та активного схвалення партії, особливо її висуванців в Криму: Голови РМ АРК Анатолія Могільова, мера Сімферополя Віктора Агеєва та кандидатів у народні депутати Віталіни Дзоз, Олександра Баталіна та Олени Нетецької, а також інших представників даної політичної сили у суспільстві створюється позитивна думка стосовно ПР.

На ТРК «Чорноморська» маніпулятивні прийоми застосовувалися рідко. Крім того, на цьому каналі окрім Партії Регіонів висвітлювалися також й інші політичні сили. Зокрема, Об'єднану Опозицію та її представників, а також кандидатів-самовисуванців. На даному каналі намагаються створити позитивну думку відносно ОО та її висуванців й прихильників, а ПР, навпаки зобразити в

негативному та нейтрально-негативному контексті. Таким чином, ТРК «Чорноморська» створює позитивну думку стосовно ОО та кандидатів-самовисуванців.

Звіт за результатами моніторингу кримської преси

Протягом місяця друковані ЗМІ Криму найбільшу увагу газети присвятили Партії регіонів, переважно в позитивній тональності. Значно менше публікували інформацію про Об'єднану Опозицію, «Україну вперед», УДАР, «самовисуванів» - більше в негативному, ніж позитивному контексті. Мізерна кількість згадок про «Свободу» та КПУ, які в більшості видань взагалі не згадуються. Часто зустрічаються маніпуляції та матеріали з ознаками використання «джинси». Серед найбільш поширених тем: успіхи, досягнення та ініціативи партії влади, неспроможність та слабкість опозиційних сил, кримінал та катастрофи. Відчувається заполітизованість медіа-простору, триває монолог влади, голосу громадськості майже не чути.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Найбільше згадок з позитивним контекстом стосовно Партії регіонів зафіксовано на сторінках видання «Крымская газета».

У цьому ж виданні найбільше згадок з негативним контекстом – про Об'єднану Опозицію, «Україну вперед», самовисуванців та партію УДАР.

Пріоритетність представлення:

На перших шпальтах переважно була представлена Партія регіонів. Найбільше – у виданні «Крымская газета». У цілому, інформація про ПР значно перевищує згадки про інші політичні сили.

Головною темою тижня стала ухвалена Верховною Радою автономії Постанова «Про першочергові заходи з виконання в АРК Закону України «Про засади державної мовної політики». Також журналісти активно досліджували виборчі списки політичних партій та статки кандидатів у нардепи. Не минули газетярі увагою і річницю смерті попереднього кримського прем'єра – «регіонала» Василя Джарти.

Теми:

Упродовж зазначеного періоду кримська преса активно висвітлювала успіхи в діяльності партії влади, підписання за ініціативи голови Ради міністрів Криму Анатолія Могильова Меморандуму про чесні вибори та «мовний» закон.

Також були висвітлені проведені з'їзди партій, обговорені виборчі списки та декларації про доходи та майно кандидатів.

Найбільша увага сфокусована на кандидатах у народні депутати від Партії регіонів, які презентовані як майбутні нардепи.

Спікери:

Головним спікером цього місяця став Президент України Віктор Янукович, який підписав мовний закон та відвідав Крим, голова Ради міністрів Криму, «регіонал» Анатолій Могильов, який фігурував у контексті підписання Меморандуму про чесні вибори, а також імплементації мовного закону в Криму. Інші спікери займають позиції на кілька порядків менше.

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Реальну картину політичного простору спотворено за допомогою неповної, односторонньої подачі інформації. Зокрема, у виданні «Крымская газета», замість того, щоб показати справжню політичну боротьбу та реальні проблеми та потреби суспільства, широко висвічується інформація щодо діяльності кримської влади та кандидатів від ПР у вигідному для них світлі.

Разом з тим, це ж видання використовує у публікаціях про інші політичні сили іронію та сарказм, щоб знівелювати їх, представити несуттєвими, смішними та недолугими: «Великий артист Леонід Утьосов стверджував, що краще піти зі сцени на три роки раніше, ніж на один день пізніше. Ах, якби до свого тезки прислухався кримський політик Леонід Грач!», «Русское единство» і «Союз»: списки не тягнемо... «Опозиція у свою чергу теж висунула на чолі списку жінку - Юлію Тимошенко. Заодно підкріпила квоту «сидельцев» Юрієм Луценко», «Наталія Королевська, одягнувшись у вечірню сукню, вийшла на ... кукурудзяне поле в глушині Київської області й представила таки свою команду». До такої «іронічної» подачі слід віднести й розміщену інформацію про кандидата у

нардери Льва Миримського в статті під заголовком «А ми на вас чекаємо, як з печі пиріжка...», де перебірково наведені факти чітко відображають негативне відношення журналіста.

Також помітне використання стверджень, за якими кандидати від Партії регіонів сприймаються вже як майбутні нардепи «Сергій Брайко: слідчий, мер, міністр і майбутній депутат» (Про кандидата від ПР, «Крымская газета»). Інформація про кандидатів ПР подається в позитивній тональності, часто – з наведенням нарізки інтерв'ю з пересічними громадянами, які позитивно відгукуються на адресу кандидата.

Одна з головних тем місяця – підписання Меморандуму про чесні вибори мала ефект первинності та навіювання, без логічних доказів та підтверджень, що донесла до виборців стійку установку, що влада зацікавлена у чесному та прозорому проведенні виборів, що такими вони і будуть, якщо не буде втручання з боку опозиції, якій навішуються ярлики – неконструктивної, популістської, несуттєвої в Криму політичної сили - не зацікавленої в чесних виборах.

Разом з тим, превентивна ініціатива кримської влади (регіоналів) замістила необхідність обговорення справжніх проблем – можливого використання адміністративного ресурсу та можливої фальсифікації результатів голосування.

Крім того, інформація про розгляд Верховною Радою автономії питання регіональних мов також була спотворена за допомогою неповної подачі. Так, ухвалення Постанови «Про першочергові заходи з виконання в АРК Закону України «Про засади державної мовної політики» підміняє собою той факт, що депутати так і не проголосували за надання російській та кримськотатарській мовам статусу регіональних і створює враження того, що ще не відбулось.

У газеті «Первая Крымская» та «Крымская газета» дуже часто зустрічаються матеріали з ознаками політичної джинси.

Звіт за результатами моніторингу кримських інтернет-сайтів

Упродовж місяця найбільшу увагу інтернет-видання приділили Партії регіонів з позитивним контекстом, значна частина таких публікацій присвячена інформації про досягнення влади та соціальні програми. Інформацію Об'єднану опозицію було подано втричі менше у негативному або нейтральному контексті, помітно менший обсяг публікацій – з позитивним контекстом. Значно меншою, в порівнянні з цими показниками була частка згадок про самовисуванців, УДАР, партію «Україна - Вперед!», «Свобода» та КПУ.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Найбільше згадок з позитивним контекстом стосовно Партії регіонів зафіксовано в матеріалах Кримської інформаційної агенції.

Згадки з негативним контекстом частіше зустрічаються на порталі «Новоросс»: про Партію регіонів, Об'єднану опозицію, самовисуванців.

Пріоритетність представлення:

В інтернет-виданнях переважно представлена Партія регіонів. Інформації про Об'єднану опозицію та інших «партій-лідерів» передвиборчої гонки, а також про самовисуванців з середини липня стало більше. Незначна кількість згадок про «Свободу» та КПУ.

Теми:

Головні теми інтернет-видань цього місяця – мовний закон, пропозиція голови Ради міністрів АРК Анатолія Могильова підписати Меморандум про чесні і демократичні вибори мовний закон, урядові соціальні програми, активне облаштування кримської столиці, перебування Президента України Віктора Януковича в Криму. Також було висвітлено незадоволення Меджлису кримськотатарського народу призначенням деяких кандидатів від Об'єднаної опозиції, на що представницький орган кримських татар вирішив висунути альтернативних кандидатів в двох округах.

Крім того, в багатьох виданнях процитували кримських політологів, які стверджують, що опозиція не бореться за голоси виборців у Криму та віддала його регіоналам без бою.

Спікери:

Провідними спікерами цього місяця стали Президент України Віктор Янукович, який перебував у Криму, голова Ради міністрів Криму Анатолій Могильов з повідомленнями про діяльність та досягнення кримської влади та ініціативою підписання політичними силами автономії Меморандуму про чесні вибори, а також з висловлюванням позиції щодо визнання регіональних мов у Криму, мер

Сімферополя Віктор Агеєв, який фігурує в подіях, пов'язаних з облаштуванням кримської столиці, кримський політолог Олександр Форманчук, який розповів, що опозиція не бореться за Крим та віддала його регіоналам без бою.

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Протягом місяця видання «Крымское информационное агентство» надає односторонню інформацію про партію влади, продовжуючи культивувати тези щодо слабкості опозиції.

Опозиція в очах громадськості прив'язується до негативних стереотипів масової свідомості – відсутність конструктивну, постійні мітинги-протести, незадоволення, у той час, коли регіонали при владі нібито методично та плідно працюють на користь суспільства.

Також у цьому виданні помітне використання стверджень, за якими ПР має більшу підтримку виборців-кримчан, ніж інші політичні сили, та опозиція сприймається як популістська політична сила, яка не зацікавлена у чесному проведенні виборів. Наприклад, заява голови Ради міністрів Криму та кримських регіоналів Анатолія Могильова про те, що кандидати від ПР отримають переконливу перемогу в усіх мажоритарних округах Криму, твердження іншого можновладця, заступника голови Верховної Ради Криму Григорія Іоффе, який пояснив відмову представників опозиції ставити підписи під Меморандумом про чесні і прозорі вибори народних депутатів тим, що вони не зацікавлені в проведенні чесних виборів у Криму. («Крымское информационное агентство»)

Часто використовується один з найефективніших методів впливу- звернення до авторитету: вагомої політичної фігури, експерта-політолога. Так, через виступи кримського політолога Олександра Форманчука пропагуються тези, що «Крим ввідали регіоналам без бою», адже опозиція в Криму слабка та не бореться за голоси виборців.

Нерідко зустрічаємо таку технологію, коли журналіст приховує позитивну думку чи інформацію між негативним вступом і негативним висновком. Це знищує позитивне враження і за умови вдалого використання робить його практично непомітним. Наприклад, як про підписання Меморандуму про чесні вибори в одному з інтернет-видань було подано з негативним заголовком, та негативним реченням-висновком, що знівелювало позитивну складову цієї новини. Наприклад, повідомлення про мітинг на знак підтримки підписання Президентом мовного закону було подано під заголовком: «У Сімферополі бюджетники послухали виступи лідерів місцевих регіоналів про дбайливого Януковича» та з іронічним зауваженням: «Цікаво, що мітинг проводився в робочий час, тим не менш в ньому брали участь і співробітники Радміну, і міністри, і мери і рядові бюджетними». («Новорос») У цілому, одна з головних тем цього місяця – підписання Меморандуму про чесні вибори має ефект первинності та навіювання, без логічних доказів та підтверджень, що доносить до виборців стійку установку, що влада зацікавлена у чесному та прозорому проведенні виборів, що такими вони і будуть, якщо не буде втручання з боку опозиції, якій навішуються ярлики – неконструктивної, популістської, несуттєвої в Криму політичної сили - не зацікавленої в чесних виборах. Разом з тим, превентивна ініціатива кримської влади (регіоналів) замістила необхідність обговорення справжніх проблем – можливого використання адміністративного ресурсу та можливої фальсифікації результатів голосування.

Неможливо не помітити те, яким чином подавалася інформація про невизнання російської та кримськотатарської мов як регіональних в автономії, чого так і не дійшли кримські депутати.

Натомість була поширена інформація щодо Постанову парламенту автономії «Про першочергові заходи з виконання в АРК Закону України «Про засади державної мовної політики», а також оприлюднювалася позиція кримського прем'єра, який спочатку прогнозував, що цим мовам нададуть такого статусу, а потім переніс свої прогнози на осінь. Спрвляється враження вже вирішеності мовного питання в Криму. Тільки одне видання, з переліку моніторингу, розмістило інформацію про незадоволеність кримських татар, які висловили побоювання, що їхній мові такого статусу так і не нададуть.

Протягом місяця видання «Новорос» продовжує публікувати односторонню інформацію-компрогат на представників Партії регіонів, без висвітлення позиції останніх щодо наведення звинувачень.

ОДЕСА

Звіт за результатами моніторингу одеського телебачення

У період з 30 липня по 19 серпня найбільшу увагу телеканали приділили:

- висвітленню виборчих кандидатів від політичних партій та висуванню кандидатів в мажоритарних округах;
- ініціативу губернатора Одеської області Едуарда Матвійчука «Народний бюджет» та «Народний медогляд»;
- діяльність кандидатів в округах та представлення їх програм;
- прийняттю закону «Про державні засади мовної політики» та відповідно, прийняттю місцевими радами рішень про надання російській мові статусу регіональної;
- візиту Прем'єр-міністра України М. Азарова.

Висвітленню діяльності уряду увага в ЗМІ, що охоплені моніторингом, практично не приділялась. Велика кількість інформації в позитивній тональності присвячена діяльності органів місцевої влади, окрім телеканалу «Нова Одеса». Найбільше сюжетів, пов'язаних з виборами, показано на каналі «Нова Одеса».

Ще однією особливістю телеканалів Одеського регіону, що охоплені моніторингом, є практична відсутність інформації щодо діяльності партій Україна Вперед, Свобода та КПУ.

Усі канали використовують медіа-ефекти.

Коментар максимальних та мінімальних показників. Пріоритетність представлення: Значна кількість матеріалів «АТВ» приділена позитивному висвітленню інформації щодо кандидата-самовисуванця в мажоритарному окрузі № 133 (м. Одеса, Київський район) Ігоря Маркова. Фактично цей канал належить Ігорю Маркову. В той самий час канал, при здебільшого нейтральному висвітленні діяльності уряду та представників Партії Регіонів, в негативній тональності подає інформації щодо члена Партії Регіонів, зам.голови Одеської обласної ради Олексія Гончаренко, який є головним конкурентом Ігоря Маркова в виборчому окрузі № 133. В новинах на АТВ за даний період було два сюжети проти О. Гончаренко за участю Пrawdамена та Володимира «Люмпен» Петрова. Всю інформацію, яка пов'язана з Партією регіонів, подає в позитивній тональності.

Схожа ситуація з каналом «Глас», який контролюється Геннадію Труханову. Майже все матеріали висвітлюють діяльність Г. Труханова, який є головою фракції Партії регіонів в міськраді м Одеса. Всю інформацію, яка пов'язана з Партією регіонів, подає лише в позитивній тональності.

Державне обласне телебачення (ОДТРК) подає дуже мало новин, порівняно з іншими. Ті, що виходять до ефіру, стосуються, в більшості випадків, діяльності перших осіб області. Всю інформацію, яка пов'язана з Партією регіонів, подає лише в позитивній тональності.

Доля контенту про опозиційні політичні сили дуже невелика, негативній тональності.

«Нова Одеса» висвітлює діяльності Партії Регіонів в негативній тональності, та в позитивній або нейтральній — опозиційних політичних сил. Інформаційним приводом Об'єднаної опозиції стала заява опозиційного каналу про обмеження його ефірного часу на користь виходу агітаційних матеріалів.

Головні спікери:

1. Матвійчук Е. (Реалізація програми «Народний бюджет»)
2. Костусев О. (з'їзд Партії регіонів, надання російській мові статусу регіональної)
3. Марков І. (діяльність на окрузі)
4. Труханов Г. (діяльність на окрузі)
5. Азаров М. (візит до області)
6. Оробець Л. (робота на округах кандидатів)
7. Усов В. (робота на округах)
8. Усов К. (робота на округах)
9. Остапенко О. (робота на округах)

Головні теми:

1. Реалізація програми народний бюджет

2. З'їзд партії регіонів
3. Надання російській мові статусу регіональної в Одесі та області

Опис маніпуляцій та медіа-ефектів:

Нова Одеса

Маніпулювання з черговістю сюжетів, коли на початку випуску йде позитив про об'єднану опозицію (як про всеукраїнську, так і про місцевих кандидатів), після запис вуличного опитування «Свободній мікрофон» з темою «Чем Вам запомнились 2,5 года президентства В. Януковича», де громадяне висловлювали своє невдоволення діяльністю Президента. А після цього запустили знов новини про місцеву владу.

АТВ

Використання так званого «Чорного PR» по відношенню до діяльності О. Гончаренка. Інформація подається в гумористичній, переважно іронічній формі. В сюжеті з використанням великої кількості іронічних висловлювань мова йде про те, як супер-герой “Правда-мен” та кандидат в депутати Володимир Петров намагались потрапити на прийом до Олексія Гончаренка. Крім того, інформація в негативній тональності подавалась переважно з прямої мови вищезгаданого кандидата в депутати.

Звіт за результатами моніторингу Одеської преси

В період з 30.07 по 19.08 в одеській пресі було приділено не багато уваги до виборчого процесу. Найбільшу увагу приділено Партії Регіонів, діяльності Уряду та місцевого самоврядування. Набагато менше матеріалів в пресі в цей період було присвячено Об'єднаній опозиції. Інколи виходили матеріали про ВО Свобода та УДАР. В пресі зовсім не приділяється увага КПУ. Видання ЮГ тяжіє до надання інформації про ПР та Уряд в негативній тональності, про ВО Свобода в позитивній, Об'єднану опозицію та УДАР в нейтральній. В поданні матеріалів Вечірньою Одесою спостерігається спроба подавати максимальну кількість матеріалів про політичні сили в нейтральній тональності. Однак, інформація щодо УДАРУ та України Вперед подавалась виключно в позитивній тональності. А негативні тональності присутні лише в інформації щодо ПР. Газета «Одесские известия» як видання Одеської обласної ради подає інформацію лише про діяльність ПР, зокрема Уряду та органів місцевого самоврядування.

Коментар максимальних та мінімальних показників/пріоритетність представлення:

Видання «Одесские известия» присвячено лише діяльності ПР. Найбільша кількість матеріалів в позитивній тональності пов'язана з матеріалами про реалізацію ініціатив губернатора Одеської області Едуарда Матвійчука «Народний бюджет» та «Народний медогляд». В позитивній тональності також були подані матеріали щодо затвердження закону «Про засади державної мовної політики» та надання російській мові статусу регіональної в Одеській області. Видання ЮГ традиційно симпатизує опозиційним політичним силам, надаючи про такі інформацію в позитивній та нейтральній тональності. В «Вечерней Одессе» негативна тональність по відношенню до ПР пов'язана перш за все з цитуванням виказувань інших політичних сил щодо цієї партії.

Видання «ЮГ» та «Одесские известия» маніпулюють версткою, завдяки чого досягаються бажані тональності.

Головні теми

- Висування кандидатів в одномандатних округах
- Оголошення списків партій
- Реалізація соціальних ініціатив Президента
- «Мовне питання»
- «Народний бюджет»

Головні спікери:

- Е. Матвійчук (ПР)
- С. Ківалов (ПР)
- Е. Гурвіц (УДАР)

В. Колісниченко (ПР)

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Вечірня Одеса використовує маніпулювання версткою. «Одесские известия» використовують штучне схвалення, маніпулювання версткою та зображеннями. ЮГ зловживає іронією, використовує штучне «приниження», а також прибігає до маніпуляцій за допомогою верстки та заборажень.

Звіт за результатами моніторингу одеських інтернет-сайтів

У період з 30 липня по 5 серпня найбільшу увагу інтернет-видання найбільшу увагу приділили висвітленню виборчих кандидатів від політичних партій та висуванню кандидатів в мажоритарних округах. Окрім того, інтернет видання “Трасса Е-95” дуже активно висвітлювала ініціативу губернатора Одеської області Єдуарда Матвійчука “Народний бюджет”. Висвітленню діяльності уряду увага в ЗМІ, що охоплені моніторингом, практично не приділялась. Знайшли своє відображення такі теми як “Ратифікація договору про зону вільної торгівлі з СНД” (інформація надавалась переважно в нейтральній тональності), та відстрочка в відкритті терміналу зжиженого газу під Одесою. Цю інформацію надали лише два видання: “Думська” здебільшого в нейтральній тональності та “0.48.ua” в неагтивній. Велика кількість інформації на всіх виданнях, окрім “Трасса Е-95” присвячена діяльності органів місцевої влади, зокрема Одеського міського голови, причому здебільшого в негативній тональності. При цьому, критичні оцінки до діяльності місцевої влади йдуть паралельно з критикою діяльності Уряду та Президента лише на виданні 0.48.ua. Таймер та Думська подають інформацію про діяльність уряду здебільшого в нейтральній тональності. Значна кількість матеріалів “Таймера” приділена позитивному висвітленню інформації щодо кандидата-самовисуванця в мажоритарному окрузі № 133 (м. Одеса, Київський район) Ігоря Маркова. Фактично це видання є підконтрольним Ігорю Маркову. В той самий час це видання, при здебільшого нейтральному висвітленні діяльності уряду та представників Партії Регіонів, в негативній тональності подає інформацію щодо члена Партії Регіонів, зам. голови Одеської обласної ради Олексія Гончаренко, який є головним конкурентом Ігоря Маркова в виборчому окрузі № 133. Схожа ситуація з виданням “Думська.net”. Це видання є фактично підконтрольним згаданому вище Олексію Гончаренко. В негативній тональності подається інформація щодо вищезгаданого конкурента в передвиборчих перегонах Ігоря Маркова та стосовно діяльності міського голови Олексія Костусева. З останнім в Олексія Гончаренко особистий сімейний конфлікт, який не вирішується роками, з чим і обумовлено подання інформації про міського голову в негативній тональності. Видання Трасса Е-95 тяжіє усю інформацію, яка пов'язана з Партією регіонів подає переважно в позитивній тональності. Доля контенту про опозиційні політичні сили дуже невелика, переважно в нейтральній тональності. “0.48.ua” тяжіє до висвітлення діяльності Партії Регіонів в негативній тональності, та в позитивній або нейтральній — опозиційних політичних сил. Проте періодично в виданні присутнє висвітлення опозиційних політичних сил в негативній тональності.

Ще однією особливістю інтернет-медіа Одеського регіону, що охоплені моніторингом, є практична відсутність інформації щодо діяльності партій Україна Вперед, Свобода та КПУ.

Усі видання використовують медіа-ефекти.

Коментар максимальних та мінімальних показників. Пріоритетність представлення:

На виданні Думська зовсім відсутні матеріали з позитивною тональністю, присутня частина матеріалів з негативною тональністю. Негатив щодо партії регіонів пояснюється традиційною для цього видання критикою діяльності органів місцевого самоврядування, зокрема міського голови Олексія Костусева. Таков з негативним забарвленням щодо кандидата в 133 виборчому окрузі була подана інформація перероблення відходів в Іллічівську. Загальна інформація щодо партії регіонів подається переважно з нейтральною тональністю. Здебільшого в нейтральній тональності подається й інформація щодо інших політичних сил. Частка інформації з негативною тональністю незначна.

Видання Таймер інформацію щодо Партії Регіонів подавала здебільшого в позитивній та нейтральній тональності. Частка інформації в негативній тональності пов'язана з критикою головного опонента в передвиборчих перегонах Ігоря Маркова, якому цей ЗМІ підконтрольний. Є велика доля вірогідності щодо не маркованого як реклама матеріалу про участь Сергія Ківалова в розв'язанні конфлікту на ринку “Привоз”. Ця інформація подавалась з великою долею позитивного забарвлення. На користь

того, що цей матеріал є “джинсою” свідчить ще й те, що матеріал було подано лише цим виданням. Інформація щодо об'єднаної опозиції подається здебільшого в нейтральній тональності. Проте з явно негативним забарвленням з активним використанням медіа-ефектів була подана інформація щодо списків партії та кандидатів в мажоритарних округах. Велика частка негативної інформації щодо партії УДАР. Це пов'язано з подачею інформації в негативному забарвленні щодо экс-мера Одеси Єдуарда Гурвіца (йде за списками цієї партії), критика якого, також є традиційною для Таймера. Інформація щодо діяльності інших політичних сил подавалась переважно з нейтральною тональністю.

Видання 0.48.ua велику значну частку інформацію щодо діяльності уряду, органів місцевого самоврядування та Партії Регіонів подає з негативним забарвленням. Видання — єдиний ЗМІ, який подав долю інформації про ВО “Свобода” з позитивним забарвленням. Щодо інших політичних ЗМІ, інформація подавалась переважно з нейтральним забарвленням. Доля інформації з негативною тональністю щодо партії Україна Вперед пов'язана з цитуванням Сергія Гриневецького (НП) в бік партії.

Трасса Е 95 активно пропагує діяльність губернатора Єдуарда Мативійчука, зокрема в реалізації його ініціативи “Народний бюджет”. Велика частка позитивної інформації щодо ПР пов'язана саме з цією інформацією. Єдиний ЗМІ, якій частку інформації щодо КПУ подав з позитивним забарвленням. Проте видання зовсім не висвітило з'їзд та оголошення списків партії Україна Вперед!

Головні теми тижня:

- висування кандидатів в мажоритарних округах
- з'їзди партій та формування виборчих списків
- ратифікація угоди щодо ЗВТ з СНД
- відстрочка у відкритті терміналу зрідженого газу під Одесою
- діяльність губернатора: реалізація ініціативи “Народний бюджет” та боротьба з “мажорами”

Головні спікери:

- В. Янукович (діяльність уряду)
- С. Ківалов (врегулювання конфлікту на Одеському ринку Привоз)
- Е. Гурвіц (виступ на з'їзді партії УДАР)

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Таймер

Протягом звітного періоду зафіксована велика кількість медіа-ефектів, зокрема, іронії, ярлики, навідні.

Думська.net

Назва статті “В Ильичевске экспериментируют с раздельным сбором мусора: Одесса позади из-за компании Маркова”. Використання протиставлення та негативних асоціацій, які свідчать проти І. Маркова та О. Костусева. В самій статті мова йде про успіхи Іллічівська в переробці побутових відходів. Проте в читача складається враження, що в Одесі не можливі такі успіхи, як в Іллічівську саме через І. Маркова, компанія якого займається вивезенням побутових відходів. В 2010-м году о планах по введению в центре Одессы раздельного сбора мусора объявила немецкая компания «Ремондис». Однако намерение это так и не было осуществлено. “К власти в городе пришла команда Алексея Костусева, который начал лоббировать бизнес-интересы своего друга и партнера Игоря Маркова, владеющего мусоровывозящей компанией «Союз». Последняя вытеснила немцев с рынка вывоза бытовых отходов. Своего плана введения раздельного сбора «Союз» не предложил.”

0.48.ua

Використання іронії в формулюванні заголовків при нейтральній подачі інформації в самій новині, яка часто не відповідає, або дуже віддалено відповідає змісту самої новини (спотворення заголовків) Часто, негативне забарвлення заголовків підсилюється візуальним оформленням.

4. Трасса Е-95

Використання штучного “схвалення”: «Одесская область «прирастает» новыми сельскими школами благодаря «Народному бюджету» (використання обороту “благодаря народному бюджету” підсилює позитивне забарвлення). “Партия регионов не оставит шансов конкурентам на выборах в Одессе и области — политологи” (подача інформації в статті від осіб ніби-то експертів)
“Военный городок в Котовске наконец-то сменит собственника - на радость горожан”, “Школа в Красноокнянском районе Одесщины получила долгожданный ремонт за счет «Народного бюджета»”, Экс-мэр Одессы Эдуард Гурвиц впервые выступил с едкой публичной речью» (спотворення заголовка, занадто емоційне забарвлення)

ЗАПОРІЖЖЯ

Звіт за результатами моніторингу запорізького телебачення

Протягом трьох тижнів, з 30 липня по 19 серпня, телеканали присвятили найбільшу увагу Партії регіонів, зокрема кандидатам в народні депутати, які наразі працюють в обласній державній та міській адміністраціях. Інформації про «Батьківщину» майже не було, про висуванців також говорили мало – лише одне-два згадування. Джинса не маркується взагалі, рекламні матеріали йдуть в ефір, як звичайні сюжети.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

ПР мала максимальні показники тональності, здебільшого позитивної. Найменші показники тональності мала ВО «Батьківщина» - лише один раз два місцевих телеканали показали коментар кандидата в нардепи від цієї партії.

Пріоритетність представлення:

ЗОДТРК

У перших сюжетах протягом тижня «світилися» як перші особи держави – прем’єр М. Азаров, віцепрем’єр С. Тигіпка, мер О. Сін, губернатор О. Пеклушенко, голова Запорізької обласної ради П. Матвієнко, кандидат в народні депутати Я. Сухий та заступник голови ЗОДА, кандидат в нардепи О. Дудка. Нейтральну інформацію подали з приводу візиту прем’єрів, позитив щодо підпису мовного закону, боротьби влади з африканською чумою, щодо соціальної ініціативи Президента – програми «Доступне житло», реконструкцію головної вулиці міста, обласної філармонії та надання російській статусу регіональної.

«Алекс»

В нейтральному тоні подали інформацію щодо приїзду Азарова та Тигіпка. В позитивному тоні були інформаційні ролики про відкриття блоку ТЕС після реконструкції, надання російській статусу регіональної, програму «Доступне житло» реконструкцію обласної філармонії, та подарунок спортсмену з обмеженими можливостями від Ярослава Сухого, зустріч кандидата в нардепи В’ячеслава Богуслаєва з представниками торі. Телеканал також показав сюжет про депутата-самовисуванця Петра Сабашука - спочатку в нейтральному тоні, розповівши про його прес-конференцію, а потім в негативному, де журналіст однієї з місцевих газет стверджував, що йому погрожував прес-секретар кандидата. Сюжет був маркований, як «Політична агітація».

ТВ-5

Позитив про Азарова та Тигіпка, мітинг на підтримку мовного закону. Нейтрал про реконструкцію житла, локалізацію африканської чуми. Також матеріали позитивної тональності про реконструкцію парку відпочинку, запуск енергоблоку Запорізької ТЕС, надання російській статусу регіональної та літню школу патріотизму для молоді з чотирьох країн, а також реконструкцію обласної філармонії. В нейтральному тоні подали новини всеукраїнського масштабу – вручення подарунків олімпійцям від Азарова, вирок суду Юрію Луценку, а також регіонального – про призначення нового голови одного за районів міста, скорочення на двох заводах міста. Новин негативного характеру спеціалісти з моніторингу не виявили.

Головні теми трьох тижнів:

ЗОДТРК

Візит Азарова та Тигіпка

Підпис мовного закону
Локалізація африканської чуми
Реконструкція проспекту та парків відпочинку
Надання російській статусу регіональної
Програма «Доступне житло»
Виділення грошей на ремонт шкіл та навчання спеціалістів обласної ради
Реконструкція обласної філармонії
«Алекс»
Приїзд Азарова, Тигіпка
Реконструкція житла та надання нового мешканцям бараків в рамках програми «Доступне житло»
Зустріч губернатора з Миколою Азаровим
Підпис мовного закону
Надання російській статусу регіональної
Початок будівництва за державні кошти водоводу Вільнянськ-Новомиколаївка
Програма «Доступне житло»
Відкриття першого блоку ТЕС після реконструкції
Реконструкція проспекту

ТВ-5

Візит Тигіпка та Азарова
Будівництво та реконструкція соціального житла в рамках програми «Доступне житло»
Підпис мовного закону
Локалізація африканської чуми
Надання російській статусу регіональної
Скорочення на Феросплавному заводі та комбінаті «Запоріжсталь»
Реконструкція проспекту та парків
Призначення нового голови одного з районів міста
Головними спікерами стали

Спікери:

ЗОДТРК

ПР: губернатор Запорізької області О. Пеклушеко, мер О.Сін, віце-прем'єр-міністр С. Тигіпка, прем'єр-міністр М.Азаров, голова Запорізької обласної ради П. Матвієнко, кандидат в народні депутати Я. Сухий, та заступник голови ЗОДА, кандидат в нардепи О. Дудка

«Алекс»

ПР: заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі України, кандидат в народні депутати від ПР В.Бандуров, прем'єр-міністр М.Азаров, мер міста О. Сін, віце-прем'єр-міністр С. Тигіпка, голова правління, генеральний директор АТ "Мотор Січ" кандидат в народні депутати від ПР В.Богуслаєв, губернатор О.Пеклушенко.
Самовисування: П.Сабашук (в матеріалі, маркованому як «Передвиборча агітація» на ТРК «Алекс»

ТВ-5

ПР: заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі України, кандидат в народні депутати від ПР В.Бандуров, прем'єр-міністр М.Азаров, мер міста О. Сін, віце-прем'єр-міністр С. Тигіпка, губернатор О.Пеклушенко, экс-мер Запоріжжя, кандидат в народні депутати від ПР Є.Карташов.

Медіаефекти:

ЗОДТРК

Однобокість висвітлення
Матеріали подають з коментарями представників влади з провладної партії, думку опозиції майже не висвітлюють, через що втрачається об'єктивність.
Надузагальнення
Деякі сюжети подаються дуже загальними – немає конкретики фактів, тому глядач губиться в розумінні тої чи іншої інформації.
Коментування

«Алекс»

Схвалення та метафоризація

Героїв сюжетів часто схвалюють, не подають інформацію об'єктивно. Автори використовують метафори, багато епітетів.

Однобокість

Перебільшення

ТВ-5

Метафоризація

Надмірний позитив

Автори розповідають про негатив з позитивом, вселяють надію в людей, заспокоюють задля того, щоб кандидат, про якого розповідають в сюжеті, був справжнім героєм для своїх потенційних виборців.

Необ'єктивність

Звіт за результатами моніторингу запорізької преси

Головним ньюзмейкером залишається Партія регіонів завдяки сконцентрованому у себе владному ресурсу і візитах у регіон упродовж звітнього періоду вищих урядовців (прем'єр Азаров, віце-прем'єр Тигіпко). Тенденція лишається сталою як щодо негативного, так і щодо позитивного висвітлення діяльності ПР.

Інші політичні сили зазвичай згадуються в «інформативному» аспекті – висунення тих чи інших осіб за списками і по округах від ОО, КПУ, УДАРУ.

Досліджувані ЗМІ проігнорували візити Анатолія Гріценка (ОО) і Петра Симоненка (КПУ) до Запоріжжя. Згідно редакційної політики цих газет, варто писати про подібні візити лише в разі конфліктних ситуацій – або на самих заходах, або при їх підготовці. За позитивні чи навіть нейтральні матеріали у передвиборчий період вимагаються гроші

У газетах «МІГ», «Мрія» і «Правда» замовні матеріали періодично йдуть без маркування – рекламного або «умовно-реklamного». Також, для «МІГа» є характерними розлогі інтерв'ю на шпальту з кандидатами в депутати (Бандуров – ПР, Пшигоцький – КПУ) чи губернатором, позитивні і без конфліктних питань.

Найбільш повне і найбільш заангажоване висвітлення виборчого процесу – у «Суботі плюс». Видання присвячує досліджуваній тематиці в середньому півтори-два шпальти на номер. Зневажливе висвітлення Партії регіонів, Компартії, критичне ставлення до Об'єднаної опозиції. Слід зауважити, що головний редактор видання балотується від УДАРУ, висвітлення цієї партії – невелике і здебільшого інформативне.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Протягом звітнього періоду найбільшу кількість позитивних і негативних матеріалів на свою адресу «отримала» Партія регіонів.

Пріоритетність представлення:

Протягом звітнього періоду на перших шпальтах фігурувала взагалі тема висунення кандидатів (Субота плюс) і народний депутат від ПР Ярослав Сухий (Мрія, позитивний іміджевий матеріал без належного маркування)

Головні теми звітнього періоду:

- Виборчий контент
- Затвердження кандидатів в депутати по мажоритарних округах від Партії регіонів
- Відкриття кримінальної справи на самовисуванця Петра Сабашука
- Візит прем'єр-міністра Миколи Азарова до Запоріжжя
- Надання російській мові статусу регіонального Запорізькою облрадою
- Декларації про доходи «мажоритарних» кандидатів (тільки «Субота плюс»)

Головними спікерами, що озвучували позицію партії, цього тижня стали:

Партія Регіонів: О.Пеклушенко (губернатор), О.Сін (мер), М.Азаров, С.Тигіпко

«Батьківщина» (об'єднана опозиція): Е.Гугнін

КПУ: С.Пшигоцький

УДАР: В.Кривохатько, Б.Василенко

МЕДІА-ЕФЕКТИ

Мрія - Однобокість висвітлення, Схвалення, Надузагальнення, Констатація факта

МИГ - Іронія, сарказм, Схвалення, Однобокість, Метафоризація, Отруйний сандвіч, Анонімні авторитети,

Фальшива серія

Прав.Да - Анонимные источники, Ирония, Метафоризация, Комментирование, Евфемизми

«Субота плюс» - Ирония, сарказм, Комментирование, Евфемизми

Звіт за результатами моніторингу запорізьких інтернет-сайтів

Протягом моніторингу рекламних або «умовно рекламних» матеріалів в інтернеті не виявлено. З досвіду попередніх кампаній, на політичну рекламу в регіональному інтернеті гроші починають витратити лише в два останні місяця.

Головним ньюзмейкером залишається Партія регіонів завдяки сконцентрованому у себе владному ресурсу і візитах у регіон упродовж звітнього періоду вищих урядовців (прем'єр Азаров, віце-прем'єр Тигіпка).

Інші політичні сили висвітлюються лише в аспекті висування і реєстрації своїх кандидатів по списках і мажоритарних округах. Передвиборчі конфлікти (невдоволеність тих чи інших членів партій кандидатами, і таке інше) висвітлюються дуже мало (лише на Коментарях), навіть з огляду цікавості конфліктів. Це пов'язано з провладною орієнтацією Репортера, перебуванням регіонального редактора «Запоріжжя.Коментарі» на заробітках в іншому регіоні (конф.інформація) і незалученістю редактора «061» у сфері внутрішньопартійного життя взагалі.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Протягом звітнього періоду найбільшу кількість позитивних і негативних матеріалів на свою адресу «отримала» Партія регіонів.

Головні теми звітнього періоду:

- Виборчий контент
- Затвердження кандидатів в депутати по мажоритарних округах від Партії регіонів
- Візит прем'єр-міністра Миколи Азарова до Запоріжжя
- Візит віце-прем'єр-міністра Сергія Тигіпка до Запоріжжя
- Надання російській мові статусу регіонального Запорізькою облрадою
- Прийняття облрадою додаткової програми під загальнодержавну програму «Доступне житло».
- Візит Анатолія Гріценка до Запоріжжя (061 – нейтрал, «Репортер» - негатив).

Головними спікерами, що озвучували позицію партії, стали:

Партія Регіонів: О.Пеклушенко (губернатор), О.Сін (мер), М.Азаров, С.Тигіпка

«Батьківщина» (об'єднана опозиція): А.Гріченко

Медіа-ефекти:

Репортер - Однобокість висвітлення, калейдоскоп, зверхнє ставлення, загальне замовчування щодо висування кандидатів в депутати від політичних сил, за виключенням Партії регіонів.

Запоріжжя.Коментарі - Іронія, Анонімні джерела

061 - Надузагальнення, отруйний сандвіч

МИКОЛАЇВ

Звіт за результатами моніторингу миколаївського телебачення

Ключова подія місяця – початок виборчої кампанії, презентація списків кандидатів.

Найбільш активне висвітлення здобула діяльність представників влади та кандидатів від Партії регіонів. Важливо відмітити, що діяльність представлена у позитивній тональності.

У ефірах новин державних телеканалів зафіксовані немарковані матеріали, які можна віднести до замовних («джинса»), і які відображають роботу представників ПР, та небагато – КПУ. Важливо, що КПУ більше активно представлена на ТК «МАРТ».

Майже не представлена діяльність опозиційних партій (Батьківщина, УДАР, УВ, Свобода) взагалі не представлена у телевізійних ЗМІ. Деяка увага надана лише одному самовисуванцю Ісакову С.М.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Телевізійні канали максимально та у позитивній тональності висвітлювали діяльність влади, Президента, представників та кандидатів Партії регіонів (за списками: Дятлов; за мажоритарною – Жук, Ільюк, Ольшевській, Гершов, Наконечний). У нейтральній тональності висвітлюють самовисуванця Ісакова.

Негативне висвітлення опозиції мало місце з приводу «фарбової війни» з ПР (прим.: чорною фарбою заляпали миколаївського офісу Партії регіонів). Та тема щодо появи «двійників» у списках.

Пріоритетність представлення:

Пріоритет відведений висвітленню діяльності влади та зокрема діячам від ПР (кандидатам у народні депутати). Інші політичні сили представлені не були.

Теми:

- Соціальні ініціативи Президента, а саме видача пільгових кредитів для купівлі житла.
- Партійні з'їзди.
- Газифікація сіл Миколаївщини та устаткування обладнанням медичних установ («постільна білизна»).
- Підписання «мовного» закону Президентом та проведення урочистих заходів на підтримку цієї події, організаторами яких виступили місцеві осередки Партії регіонів.
- Створення обласного літературного журналу «Соборна вулиця».
- Модернізація водопостачання у Миколаєві за підтримки кандидата Ільюка.
- Проводження параолімпійців на Олімпіаду у Лондон за участю голови облради Дятлова.
- Вручення машин у Ольшанській амбулаторії за участю Наконечного.
- Діяльність обласних депутатів, зокрема, Фелікса Ольшевського (ПР).
- Приїзд заступника секретаря РНБО Шуфрича у Миколаїв.
- Приїзд нардепа Колесніченко (ПР) задля агітації за ПР.

Спікери:

Основні від ПР, які йдуть за мажоритарними списками (Жук, Ільюк, Наконечний, Гершов) та за партійними списками (Дятлов, Шуфрич, Колесніченко). Від КПУ – Воронцов, Матвєєв (останній є діючим народним депутатом України).

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Немарковані замовні сюжети на телеканалах за участю кандидатів від ПР, які йшли під час випуску новостійних програм.

Звіт за результатами моніторингу миколаївської преси

Минулий місяць відзначений багатою кількістю матеріалів щодо реалізації заходів державного значення. Зокрема виконання соціальних ініціатив Президента. Також багато уваги приділено діяльності місцевої та обласної влади, кандидатів у нардепи від ПР.

Газетні шпальта також розміщали інформацію про виборчу роботу опозиційних сил. Але такої інформації було замало. Трохи «невисокий» зріст нейтральної кількості матеріалів про опозицію мав завдяки представленню виборчих списків, які опубліковані ЦВК (зокрема, УДАР, УВ, КПУ, Свобода).

Зафіксовані нейтральні публікації про самовисуванця Ісакова.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Більшість матеріалів щодо діяльності правлячої партії висвітлено у позитивній та нейтральній тональності.

Зафіксована негативна тональність на адресу опозиції. Зокрема стосовно випадку заляпування фарбою офісу Партії регіонів, наявність «двійників» у списках та протиставлення дій минулого Уряду (за умови невиконання обіцянок). Газета «Південна правда» більш активно висвітлювала декілька негативних матеріалів на адресу Партії регіонів зі сторони Батьківщини. Також від Радикальної партії. Матеріали спрямовані показати невиконання місцевої діючої влади наданих зобов'язань виборцям (відносно проблем ЖКГ, землі тощо).

Нейтрально відсвітлюється тільки самовисуванець Ісаков (у минулому экс-кандидат у мери).

Зафіксовані публікації у негативі на бік партії Батьківщина та Свобода (від голови облдержадміністрації на предмет корупції).

Пріоритетність представлення:

Найбільше представлення має висвітлення діяльності влади, представників Партії регіонів. Перші шпальта висвітлюють роботу влади. Політичні матеріали інших партій представлені у середині та кінці видань.

Теми:

- Заляпування фарбою офісу Партії регіонів.
- Пропозиція що до передачі Варварівського стадіону місту.
- Мітинг у підтримку «мовного» закону.
- Обвинувачення опозиції за пошкодження офісу ПР.
- Звернення Партії регіонів до жителів Миколаївщини (щодо «двійників» у списках).
- Інформація ЦВК про кандидатів (списки).
- Соціальні ініціативи Президента, а саме видача пільгових кредитів для купівлі житла.
- З'їзд Партії регіонів.
- Створення обласного літературного журналу «Соборна вулиця».
- Зустріч олімпійських призерів Лондона-2012.
- Передача шкільних автобусів для миколаївських дітей від Уряду України.

Спікери:

Основні спікери від ПР, які йдуть за мажоритарними списками (Жук, Ільюк), за списками (Дятлов) самовисуванці – Ісаков, від Батьківщини – Меріков.

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Друковані ЗМІ не маркують матеріали, які публікуються на замовлення як політична реклама.

Звіт за результатами моніторингу миколаївських інтернет-сайтів:

Інтернет-видання більш активно, ніж телевізійні та друковані ЗМІ, висвітлювали діяльність майже політичних партій, лідерів виборчої кампанії. Представлені списки кандидатів (партійні та мажоритарні), вказані миколаївські представники, хто очолює штаби, ін. (ПР, Батьківщина, УДАР, КПУ, УВ, Свобода).

Мав висвітлення («Преступности.нет», «Новости-н») скандал щодо затримання молодих агітаторів, які розповсюджували негативні листівки на адресу народного депутата (кандидата) В. Наконечного на перших днях початку виборчої кампанії. Також негативна інформація щодо розповсюдження листівок «Я проти Януковича». Також зафіксовані негативні закиди від місцевих депутатів та кандидатів від опозиції (Батьківщини) на адресу ПР (відносно не виконання наданих зобов'язань виборцями).

Можна відмітити появу Інтернет-проектів щодо активізації громадян (проект «Чесно», проект «Партійні вибори»).

Багато інформації щодо «мовного» закону та заяв щодо не допуску до виборів Тимошенко й Луценка. Також багато статей що до заливання чорною фарбою миколаївського офісу Партії регіонів.

Миколаївські Інтернет-видання активно висвітлювали вручення машин швидкої допомоги, які видання негативно коментують вручення машин у Ольшанську, оскільки ключі були вручені нардепом від ПР - Наконечним. Позитивно висвітлюють обіцянки Ільюка стосовно вирішення питання водопостачання води у райони міста.

Також увагою для видань став приїзд Юрія Ільїна командуючого ВМС Озброєних сил України та зам міністра оборони України. Досить активно висвітлений приїзд нардепа В. Колесніченко (ПР).

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Максимальна представленість мала діяльність кандидатів від ПР, при чому у більшості висвітлення відбулося у негативній тональності.

Робота кандидатів Батьківщини представлена у нейтральній тональності.

Про ПР декілька матеріалів мали позитивну тональність. Також зафіксовані негативні тони на адресу ПР та опозиційних сил. Декілька нейтральних згадувань про роботу партії УДАР, УВ та КПУ. Це пов'язано зі списками ЦВК. Позитивно-нейтральна, але у невеликій кількості, мала Свобода.

В цілому можна відмітити, що висвітлення виборчої роботи партій-лідерів збалансоване.

Пріоритетність представлення:

Більшість представлення діяльності мають представники правлячої партії. Деякій зріст темпу набирає опозиція.

Теми:

- Партійні з'їзди, оприлюднення списків кандидатів, у т.ч. миколаївських представників.
- Скандал щодо затримання молодих агітаторів, які розповсюджували негативні листівки на адресу народного депутата (кандидата) В. Наконечного.
- Питання благоустрою прибудинкової території, вивозу сміття тощо, а саме негатив на адресу місцевої влади від опозиційних депутатів на кандидатів від Батьківщини.
- Приїзд Шуфрича та Колесніченко.
- Заляпування фарбою офісу Партії регіонів.
- Прийняття «мовного» закону
- Звернення Партії регіонів до жителів Миколаївщини (щодо «двійників» у списках).
- Зняття з перегонів лідерів опозиції Тимошенко та Луценка

Спікери:

Основні місцеві спікери від ПР – Ільюк, Жук, Наконечний, Дятлов. Від Батьківщини – Тимошенко, Луценко, Мудрак. УВ – Шевченко, Королевська.

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Зафіксовані матеріали, коли вирвані речення з контексту у темі щодо пошкодження фарбою офісу ПР («Преступности.нет»). А також деякі вискакування Шуфрича щодо протистоянь всередині ПР (справа «Шуфрич-Львовчкін»).

ХЕРСОН

Звіт за результатами моніторингу херсонського телебачення

Упродовж 30 липня - 19 серпня 2012 року телеканали Херсонщини, які досліджувалися, висвітлювали діяльність трьох політичних партій (Партії Регіонів, УДАРа, «України – вперед») та одного кандидата у народні депутати, само-висуванця (Федір Негой).

Найбільше уваги приділялося висвітленню діяльності Партії Регіонів, зокрема позиції та діяльності лідерів Партії Регіонів Віктора Януковича та Миколи Азарова, голові Херсонської обласної організації Партії Регіонів, який є одночасно головою облдержадміністрації Миколи Костяка, кандидатів у народні депутати від цієї партії Херсонського міського голови Володимира Сальдо, генерального директора Херсонського суднобудівного заводу Василя Федіна, народного депутата Олексія Журавко.

Відзначимо, що тенденцією є зменшення обсягу та кількості матеріалів, що присвячені політичним партіям, крім Партії Регіонів та її представників та зменшення сюжетів, які б пов'язувалися із суто політичними подіями. Наприклад, на останньому тижні, що минув, не було жодного сюжету на політичні або передвиборчі теми, не було жодного згадування політичних партій, хоча на Херсонщині перебувало із візитами кілька народних депутатів, відбулося кілька політичних заходів з

боку у тому числі Об'єднаної опозиції. Обласна рада прийняла виключно політичне рішення про ведення російської мови як регіональної, але місцеві телевізійники не взяли жодного коментаря у представників різних політичних сил з цього приводу. Та й у перші тижні серпня «політичні» сюжети про «УДАР» та «Україну - вперед» стосувалися виключно висвітленню проведення всеукраїнських з'їздів. Місцеві політичні сюжети, якщо це – не стосується Партії Регіонів, - не потрапляють на місцеві телеканали.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Партія регіонів є безумовним лідером у висвітленні своєї діяльності у позитивній тональності (7340 с.) та нейтральній тональності (6140 с.). Для порівняння – на другому місці є позитивне висвітлення діяльності УДАРу та його кандидата у народні депутати по виборчому округу № 183, відомого промисловця Андрія Путілова (1065 с.), обсяг сюжетів про УДАР у сім разів менший, ніж про Партію Регіонів.

На третьому місці – позитивне висвітлення діяльності кандидата у народні депутати, який само висуванцем по виборчому округу № 186 Федіра Негоя (540 с.), на останньому місці – позитивне висвітлення представників партії «Україна – вперед» (230 с.).

Діяльність інших суб'єктів виборчого процесу, ні тих, кого ми аналізували, ні інших в місцевих інформаційно-аналітичних та інформаційних програмах двох телеканалів, які досліджуються («Скіфія» та «ВТВ+») не згадуються.

На третьому тижні ми вперше зафіксували три сюжети, в яких у негативній тональності висвітлювалися наслідки діяльності Партії Регіонів. Негативна тональність пов'язана із висвітленням реальної реалізації соціальних ініціатив, що входять до переліку передвиборчих тез Партії Регіонів: неефективне використання бюджетних коштів, які направлені на ремонт шляхів у місті (сюжет по «Новинам» ВТВ+), дефіцит підручників для учнів перших класів, в результаті батьки вимушені купляти їх за власні гроші (сюжет по «Новинам» ВТВ+), поганий врожай (сюжет по «Таврійським новинам») тощо.

Пріоритетність представлення:

В програмах телеканалу «Скіфія» Херсонської обласної державної телерадіокомпанії сюжети вибудовуються по ієрархії. Спочатку про діяльність Прем'єр-Міністра Миколи Азарова або Президента України Віктора Януковича (саме у такому порядку за обсягом – на першому місці М.Я.Азаров), потім – про голову Херсонської обласної організації голови облдержадміністрації Миколу Костяка та голову Херсонської обласної Ради Віктора Пелеха. Потім висвітлюється діяльність інших посадових осіб або кандидатів від Партії Регіонів.

В програмах ВТВ+ ми не виявили такої жорсткої закономірності, але зазвичай сюжети про представників влади, які є виключно лідерами місцевої Партії Регіонів, а деякі з них й кандидатами у народні депутати (Херсонський міський голова Володимир Сальдо) демонструються першими.

Теми:

Теми сюжетів можна розділити на три частини. Перша, яка має опосередковане відношення до Херсонської області, але висвітлює соціальні досягнення на загальноукраїнському рівні та ефективну турботу керівників держави за простий народ: розробка нової загальноукраїнської програми допомоги безробітним, яка проводиться в рамках підписаного Президентом України Законом про зайнятість безробітних, компенсаційні виплати, перепідготовки тих, хто не має роботи. Про підвищення якості медичної допомоги про яку говорив Президент України в Севастополі (цей сюжет був показаний в рамках інформаційної програми про життя Херсонської області «Таврійські новини»), про розвиток портів, шляхів та інших комунікацій (про це розповідав Микола Азаров в Одесі. Сюжет також демонструвався в «Таврійських новинах»). Про те, як Азаров вручав нагороди олімпійцям та обіцяв побудувати олімпійський центр в кожній області, що пан Азаров міркує щодо реорганізації ДАІ та підвищення безпеки на шляхах, про стосунки Китаю та України, коментарі Миколи Азарова, безкоштовну адвокатську допомогу.

Друга частина: постійна робота обласної та міської влади на покращення життя звичайних людей. Ми можемо виділити такі сюжети, як нарада щодо ситуації із хлібом під керівництвом облдержадміністрації. Журналісти відзначили, що ситуація із хлібом під контролем, ціни на хліб підвищуватися не будуть, хоча чиновники відзначають, що херсонці стали більше їсти хліба. Виділимо інші сюжети: підготовка нової програми економічного розвитку, прийоми громадян, ефективна робота міського голови Володимира Сальдо, який балотується по виборчому округу № 182, його турбота проблемами городян, зокрема освітлення вулиць,

Третя частина: по-перше, епізодичне висвітлення діяльності інших політичних партій (були представлені загальноукраїнськими сюжетами про з'їзди двох партій «УДАР» та «Україні – вперед»). На відміну від висвітлення загальноукраїнського партійного заходу «Україні – вперед», в сюжеті про «УДАР» хоча б розповіли про кандидатів у народні депутати від Херсонщини. По-друге, благодійницька діяльність кандидата у народні депутати від «УДАР» Андрія Путілова та само висуванця Федора Неґоя.

Спікери:

Головними спікерами є Віктор Янукович, Микола Азаров, голова облдержадміністрації Микола Костяк, Херсонський міський голова Володимир Сальдо тощо.

6. Опис маніпуляцій та медіаефектів.

Головним методом «медіа ефекту» є замовчування. Реальне політичне життя області є поза увагою місцевий інформаційних телевізійників.

Звіт за результатами моніторингу Херсонської преси

Упродовж 30 липня - 19 серпня найбільшу увагу херсонська преса присвятила Партії регіонів (68852 друковані знаки у позитивній тональності), зокрема її лідеру Президенту В. Януковичу та голові Херсонської міської організації Партії регіонів Володимиру Сальдо, який одночасно є міським головою.

Загальна кількість статей про різні політичні сили в херсонській пресі за перші три тижні виборчої кампанії розподіляється таким чином: найбільша кількість статей в усіх трьох херсонських газетах, обраних для моніторингу, про Партію регіонів - 18 статей, на другому місці - Україна - Вперед! - 5 статей, на третьому – КПУ – 4 статті, на четвертому - «Батьківщина» (об'єднана опозиція) – 3 статті. Про партії «Свобода» та «УДАР» взагалі не було жодної статті.

Для підвищення рейтингу партії влади та задля агітації за Партію регіонів журналісти використовують різні підходи до публікацій.

Наприклад, це був передрук давніх матеріалів за минулі роки. В статті про кандидата по округу № 186 від Партії регіонів О. Журавко (він же діючий народний депутат), в незалежній газеті "Новий день" використано матеріали багаторічної давнини: "Это интервью было опубликовано несколько лет назад. Но за это время оно не утратило своей актуальности, потому что желание (и умение) творить добро, помогать людям по-прежнему входит в число главных человеческих ценностей. Интервью Алексея Журавко корреспонденту ТРК «Украина» — это рассказ о непростой судьбе человека, которого жизненные трудности, его спутники с детства, не сломали, не обозлили, но научили быть сильным и добрым. Фрагменты интервью прозвучали в сюжете о судьбах бездомных детей и детей, лишенных родительской опеки, показанном на телеканале «Украина» в программе «События недели»".

Автори статей про партію влади навмисне підмінюють поняття «державного та особистого» (як славнозвісний партійний функціонер у фільмі «Кавказська полонянка»). Так, в статі про голову держадміністрації М. Костяка "Хто потурбується про інвалідів?" говориться про наближення стандартів України до європейських стандартів як про головні досягнення Партії регіонів, а державна програма допомоги інвалідів видається за власні подарунки губернатора та партії влади.

Найбільші показники об'ємів позитивної інформації у В. Януковича як Президента України, котрий в пресі фігурує як мудрий керівник, під керівництвом якого «Україна демонстрирует прогресс» у всіх соціальних сферах, як «Президент Віктор Янукович мудро розв'язав мовне питання» та як уряд під керівництвом Прем'єр-міністра України Миколи Азарова успішно спасає ліса від пожежі. Але ж всі

інформація про В.Януковича нерозривно пов'язувала його діяльність як Президента України з його роботою як всеукраїнського лідера Партії регіонів. Таким чином проводилась опосередкована політична агітація за Партію регіонів через позитивне висвітлення діяльності посадових осіб при владі з використанням адмінресурсу (в комунальній газеті міської ради).

В незалежній пресі інформація про Партію регіонів в негативній тональності зайняла втричі менший об'єм (17926 друкованих знаків у негативній тональності).

Решта політичних сил згадувалася набагато скромніше: про партію "Україна - Вперед!" (25931 знак у позитивній тональності), КПУ (11452 знака у позитивній тональності) та Об'єднану опозицію (8874 знака у позитивній тональності) – разом узятих було подано менше позитивної інформації, ніж про одну Партію Регіонів. А партії УДАР та ВО "Свобода" не згадувались взагалі.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Максимальний позитивний показник тональності був у Партії Регіонів. Якщо в незалежній пресі кількість об'єму інформації приблизно однакова, то за рахунок комунальної газети Херсонської міської ради «Херсонський вісник» кількість знаків майже подвоюється. Найменший позитивний показник є в Об'єднаній опозиції.

При цьому за висвітленням діяльності Партії Регіонів також зберігається й найбільший показник негативної тональності. Найменший показник негативної тональності - у "України - Вперед!"

Пріоритетність представлення:

Пріоритетність представлення у всіх трьох виданнях - газетах Херсонщини - віддається Партії регіонів.

Теми:

Тема Президента України як мудрого керівника, під керівництвом якого «Україна демонструє прогрес» у всіх соціальних сферах, а Уряд України під керівництвом М.Азарова успішно вирішує усі проблеми.

Тема Комуністичної партії, яка єдина зможе захистити аграріїв Херсонщини.

Тема розвінчання політичної сили "Україна - Вперед!", яка зовсім не та, за кого себе видає, і ніяк не допоможе пересічному громадянину.

Теми самореклами «України - Вперед!», у якій список партії - без олігархів та «старих політиків».

Тема Об'єднаної опозиції, у якій «список – сильніший».

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Протягом перших трьох тижнів агітаційної кампанії херсонська преса продемонструвала більшість з відомих медіаефектів та різних маніпуляцій.

1) Прийом двох "сандвічів": для підвищення рейтингу провладної партії (ПР) журналісти використовували фальшивий нейтралітет, принцип контрасту та прийом кільцевої композиції, що створило одразу два сандвічі: «отруйний сандвіч» для опозиції та «цукровий сандвіч» для партії влади. В нейтральній інформаційній статті про початок реєстрації кандидатів заголовки надано у вигляді риторичного запитання: "...кто, откуда и куда?", інформація про Об'єднану опозицію та КПУ надавалась з заміною імен, наклеювання ярликів, з приниженням через створення асоціацій шляхом іронії: "облюбовал округ", "ранее не замеченный в политике", "жаждет попасть", "с утра пораньше", "так называемая Об'єднанна опозиція". Прийом приниження через використання низького стилю просторіччя та побутової лексики використано для інформації про реєстрацію кандидатів від КПУ: "Мажоритарщиком", "нардеп", "без особого успеха пытался стать мэром".

2) В цьому кільцевому оточенні негативно-іронічної інформації та відвертих насмішок всередині тексту розміщено інформацію про реєстрацію кандидатів від Партії регіонів зовсім іншим - високим стилем: "не менее серьезная кандидатура", "баллотироваться в этом округе" (замість "мажоритарщик"), "действующий городской голова".

3) Прийоми ствердження, констатації факту та "останнього слова" використовується в статтях про В.Януковича, де бажане видається за дійсне: "Украине нужен опыт Партии регионов, наш патриотизм, наша дисциплина, наша твердая и единая воля, чтобы созидать и строить новую страну. Лучший агитатор за Партию регионов - это результаты её работы: каждодневный упорный труд,

новые дороги, мосты, вокзалы, школы, детские сады, больницы, перинатальные центры, оптовые рынки, овощехранилища, элеваторы, транспортные терминалы - все, что строится и будет построено буквально в каждой области" (це фінальний абзац великої статті).

4) Прием констатации факта відверто видає бажане покращення життя та стабільність за дійсне: «Например, социальные инициативы Президента позволили миллионам граждан почувствовать, что государство стремится рассчитаться со своими долгами перед ними. Повышены социальные выплаты и зарплаты бюджетников, пенсия практически вышла на уровень прожиточного минимума», «К этому следует добавить более активную позицию государственных органов в сфере регулирования цен на первоочередные лекарства, ведь отдельные спекулянты от фармацевтики совсем обнаглели. Поставив последних на место, власть доказала гражданам, что способна защищать их права».

5) Прием «буденна розповідь» навіть стихійні лиха використовує як звичайні будні партії влади, яка буденно - героїчно рятує людей: «Уряд недаремно звернув надзвичайну увагу на питання протипожежної безпеки в таке спекотне літо. На жаль, уникнути надзвичайної ситуації не вдалося. Масштабна пожежа спалахнула в Цюрупинському районі Херсонської області. Вогонь охопив понад півтори тисячі гектарів хвойного лісу. Ми зробимо серйозні, принципові висновки з того, чому і через що не спрацювали запобіжні заходи. Але ліквідацію пожежі було організовано рішуче і грамотно. Головне, що вогонь швидко локалізували на безпечних рубежах від населених пунктів, люди не постраждали. Сильну пожежу вдалося повністю ліквідувати буквально за добу».

6) Прием напівправди або замовчування використовується в великих статтях про діяльність місцевої влади як власне про партійні досягнення, особливо про діяльність міського голови В.Сальдо у вигляді інтерв'ю, де висвітлюються лише позитивні результати владної роботи, але приховуються всі негативні наслідки та корупційні складові діяльності провладної партії.

7) Негативна інформація про Партію регіонів в незалежній пресі створюється з використанням прийомів іронії, формування асоціацій, свідчень очевидців події з кола простих людей та бідних пенсіонерів. Ситуативні противники Партії регіонів – лідери КПУ використовують медіа ефекти іронії та приниження, заміни імен та наклеювання ярликів: «Серед «героїв» - хабарники», "Катерина Самойлик переконана, що українське суспільство потребує лікування - термінового і «хірургічного».

8) Прием останнього слова націлено на підвищення іміджу КПУ у контрасті з негативним образом ПР (піднесення себе за рахунок приниження інших), що створює такий собі «отруйний сандвіч» в останньому абзаці статті: «Необхідно чітко усвідомлювати, що коли мова йде про корупцію, мається на увазі ціла система в усіх гілках влади - серед чиновників, у правоохоронних органах, судах тощо. Корупція - кадрова проблема. І подолати її можна, тільки "очистивши" владу на всіх рівнях від казнокрадів, хабарників, випадкових людей. Зробити це потрібно по всій Україні - від найвіддаленішого району до Києва. Що стосується покарання за корупційні злочини, то воно має бути дуже суворим - аж до довічного ув'язнення. І тоді перед тим як вимагати хабара, чиновник чи податківець добре подумає, бо його домівкою надовго може стати в'язниця».

8) В матеріалах про «Україна - Вперед!» активно використовуються прийоми ствердження факта, думок авторитету та останнього слова: «Яскравий приклад, що за нами майбутнє, - той факт, що середній вік наших кандидатів - 34 роки. 94% з них - з вищою освітою, у 17% одразу по дві», - заявив Сулов у своєму виступі». Принцип контрасту в цих статтях створює ефект солодкого сандвічу для «Україна - Вперед!» та «отруйного сандвічу» для партії влади: «У її оточенні немає осіб - фігурантів гучних скандалів. У неї новий підхід до передвиборчої агітації. Замість порожніх гасел її команда підготувала реальну програму "Нова економіка - нова країна».

9) «Батьківщина» (об'єднана опозиція) представлена у найменших обсягах газетних статей, і тому має дуже бідний набір медіа ефектів: в основному це принцип двох «сандвічів», коли на контрасті між приниженням супротивників та протиставлянням владі об'єднаної опозиції створюється позитивний імідж останньої без достатніх доказів власної відмінності. Наприклад: «Попри провокації влади», «з'їзд головного опонента нинішнього режиму», «збиратися через перешкоди влади довелося просто неба», «На відміну від Партії регіонів, Об'єднана опозиція не побоялася», «Передвиборну програму ж Партії регіонів досі ніхто не бачив, навіть невідомо, чи вона взагалі існує. Вони провели помпезний і дорогий з'їзд, однак зазвичай затвердивши виборчі списки. Біда лише в тому, що делегати проголосували за kota в мішку, адже прізвищ кандидатів їм так і не зачитали. Форум регіоналів дуже нагадував з'їзд КПРС. Як відомо, ця партія не витримала випробування вільними виборами — боїться їх і Партія регіонів».

10) Автори статей про Об'єднану опозицію також використовують медіа ефекти ствердження та констатации факта - без належних доказів, просто спираючись на анонімний авторитет типу "знають усі": «Однак справжню причину таких дій влади знають усі — вона панічно боїться поразки, тому й

влаштувала переслідування лідерів опозиції» та «Принципи формування списків Партії регіонів та її основного опонента — Об'єднаної опозиції «Батьківщина» — справді відрізняються кардинально. Відрізнятиметься і мета перебування в парламенті цих політичних сил: одні працюватимуть на себе, а другі — на Україну».

11) Медіаефект «стихійний шок» використовують автори статей про КПУ: «Аграрії Херсонщини б'ють на сполох: область очікує голодна зима. Страшна цьогорічна посуха знищила останні надії на більш-менш пристойний врожай. На полях все просто «горить». Не витримують навіть соняшник та кукурудза. Тільки у Бериславському районі загинуло 2536 гектарів ранніх зернових. Не краща ситуація і з пізніми культурами. Керівники фермерських господарств і приватних підприємств області масово звільняють працівників і попереджають, що не сплачуватимуть гроші за оренду землі. Причина - неврожайний рік і величезні збитки, які великі господарства рахують мільйонами».

Звіт за результатами моніторингу херсонських Інтернет-сайтів

За кількістю матеріалів за звітний період впевнено лідирує Партія Регіонів – 27 матеріалів. На другому місці - «Батьківщина» (об'єднана опозиція) – 24 матеріали, 6 матеріалів про КПУ, 4 про УДАР та 3 про Україна Вперед.

Лідерство партії влади визначено тим, що ми відносили до неї всю інформацію, яка стосувалась не лише суто партійних питань, але і представників Партії регіонів у владі: від Президента, Прем'єр-міністра до міських голів.

За обсягом інформації перевага влади ще переконливіше: у Партії Регіонів – 42507 знаків, у «Батьківщини» 26749; КПУ - 7144; «Україна – Вперед» – 1453; УДАР – 2649. Така перевага влади пояснюється тим, що про неї друкуються більш об'ємні матеріали, із застосуванням прямої мови, цитуванням документів, плюс додаткові довідки.

Щодо опозиції автори Інтернет - публікацій більш лаконічні, але не менш гострі та оперативні.

За тональністю:

Партія Регіонів знову лідер за позитивом – 17803 знаків, на другому місці - «Батьківщина» (5273); на третьому – УДАР – 1379 знаків, і найменший об'єм позитивної інформації про КПУ - всього 432 знаки.

За негативною тональністю Партія Регіонів також лідирує – 6674 знаків; у КПУ – 4046, у опозиції всього 299 знаків негативу. Цікаво, що КПУ трохи поступається партії влади у показнику щодо негативної інформації. Високий рівень негативу до комуністів пов'язаний з негативним ставленням місцевих журналістів до цієї партії через передвиборчу імітацію опозиційності та зухвале ставлення до колег - журналістів. Скандальним стала заборона одній журналістці робити фотозйомку під час передвиборчого заходу народного депутата України від КПУ Катерини Самойлик.

Виникає контраверсійна ситуація, коли КПУ є електоральним лідером в нашому регіоні, але інтернет-видання їх або ігнорують, або критикують. Опозицію, яка, навпаки, дуже пасивна поки що на Херсонщині та втрачає свої позиції, висвітлюють більш охоче і в більш пристойних тонах. Відповідно, партія влади отримала багато негативу через переслідування опозиції. Так, однією з гострих топ-тем минулих трьох тижнів стало закриття приймальні народного депутата В'ячеслава Кириленко та його помічника за ініціативи місцевої влади.

Інтернет журналісти, суб'єктивно та більш поблажливо ставляться до представників демократичної опозиції. Інші партії поки що не можна оцінювати за тональністю, як правило, про них пишуться нейтральні матеріали, їхня діяльність в регіоні пасивна, тому і відповідні без емоційні оцінки.

Тематика:

На протязі перших трьох тижнів серпня політичні теми були в центрі уваги авторів херсонських інтернет-видань, які досліджувалися. На початку серпня інтернет-видання приділяли більше уваги висуванню кандидатів, на наступному тижні топ темою стала ініціатива депутата Херсонської міської ради від Партії Регіонів, директора Херсонського Суднобудівного заводу Василя Федіна «Південна Дуга». Пан Федін є кандидатом у народні депутати від ПР по виборчому округу № 183. Зазначена ініціатива є ключовим проектом його передвиборчої кампанії, який, за словами самого кандидата, виведе економіку регіону з кризи. Тому до цієї теми була особливо підвищена увага. За звітний період їй присвячено 11 матеріалів.

На початку другої половини місяця ця тема практично зникає з сайтів і несподівано найбільшу увагу інтернет-видань привертає «Батьківщина» (об'єднана опозиція), завдяки активній роботі її прес-служби та непопулярними діями влади по утискам опозиції, які, навпаки, активізують симпатії інтернет-журналістів до опозиції.

Аналіз конкретних інтернет-видань:

Ми аналізуємо матеріали двох відомих інтернет-видань – «Херсонської правди» та «Площі Свободи». За кількістю матеріалів, за весь час дослідження переважає «Херсонська Правда» - 52 проти 15 у «Площі Свободи». При чому показники останнього видання постійно зменшувались: 10 на першому тижні, 4 на другому і всього 1 на третьому.

Можливо, сайт «Площі Свободи» вирішив не друкувати інформацію про діяльність партій після їхньої реєстрації безкоштовно.

Обсяги та тональність. На «Херсонській Правді» обсяг інформації про Партію Регіонів склав 30082 знаки, з них позитивна інформація – 13905. Але висвітлення діяльності Партії Регіонів у негативній тональності також явно лідирує – 5726 знаків.

Цікаво, що майже всі матеріали про «Батьківщину» саме на «Херсонській Правді» – 25642 знаків. На «Площі свободи» – всього пара нейтральних інформацій на півтори тисячі знаків обсягом.

Інформація про КПУ розподілена приблизно порівну: 5064 на «Херсонській Правді» та 5176 на «Площі Свободи», але у першому інтернет-виданні практично вся інформація – негативна: 4046 знаків.

УДАР має 2075 знаків на ХП та 574 на ПС.

І на закінчення про само висуванців. На третьому тижні нарешті з'явилась інформація про Володимира Стретовича, який вирішив балотуватись у 184 окрузі (центр Нова Каховка). Інформація на сайті Херсонська Правда - 864 знаків за обсягом, нейтральна інформація

Північний регіон

СУМИ

Звіт за результати моніторингу сумського телебачення

За період з 30.07 по 19.08.2012 року телеканал висвітлював репортажі про робочі поїздки та зустрічі губернатора області Юрія Чмиря, апарату ОДА та сумської мерії. Все про досягнення нинішньої влади під чітким керівництвом партії ...

Вся увага телеканалу «Відікон» прикута до губернатора Юрія Чмиря, провладних кандидатів по мажоритарних округах О.Мовчана (ВО 158) та О.Костенка (ВО 157). Окрім цих осіб телеканал майже щодня показував репортажі про зустрічі із кандидатом – «опозиціонером» О.Волковим і його щедрі подарунки містам і селам в окрузі.

Фактично тенденція телеканалу одна: заробити гроші у цій виборчій кампанії. Бо окрім зазначених осіб інших учасників виборчих перегонів наче й не існує.

Головні теми періоду:

Репортажі про робочі поїздки губернатора Ю.Чмиря та керівників ОДА в регіоні. Початок кампанії по висуненню кандидатів у мажоритарних округах телеканал представив висвітленням представленням в Сумах списку кандидатів від ПРУ А.Клюєвим, начальником виборчого штабу ПРУ. Також відображалася інформація про з'їзди партій «Україна - вперед», «Удар», «Свобода» про формування своїх списків кандидатів. Репортажі не власні, явна «джинса».

Із самовисуванців показувалися лише збори виборців по висуненню кандидатом по ВО 157 Анатолія Спіфанова, колишнього (першого) сумського губернатора, керівника банківської академії. М.Азаров на Сумщині. Участь губернатора Ю.Чмиря у заходах. П. Симоненко про програму КПУ і вибори. О.Волков відкриває, святкує, дарує ... Кандидат О.Саєнко працює, дарує. Кандидат В.Токар про свою програму. Такий-сякий мер Тростянця Ю.Бова (кандидат) розтранжирих міський бюджет і за щось же (при зарплаті 4 тисячі гривень) придбав собі недешеве авто. Значна кількість повторів протягом тижня.

Тональність інформації:

Інформація подавалася у нейтральній та позитивній тональності. Негативної немає зовсім. Єдиним винятком стала інформація про бунтівного Ю.Бову – виключно негативна тональність, решта репортажів має нейтральну і позитивну тональність. Хоча нейтральною її можна назвати лише умовно. Радше вся позитивна.

Інформація у позитивній тональності – 1658 сек. Найбільше – про Партію регіонів та її кандидатів. У нейтральній тональності інформації було тривалістю 2280 сек. Найбільше – ПР – 900 сек., найменше – «Удар» - 80 сек. Зовсім відсутня інформація про об'єднану опозицію та її кандидатів. Негативна тональність обсягом 320 сек. Про кандидата по ВО 162, мера Тростянця Юрія Бову.

Спікери:

Голова Сумської ОДА Юрій Чмирь, О.Мовчан – кандидат по ВО 158 (ПР), О.Костенко – кандидат по ВО 157 (ПР), начальник виборчого штабу ПРУ Андрій Ключев, кандидат по ВО 157 Анатолій Єпіфанов, кандидат по ВО 158 Олександр Волков, Наталія Королевська, Олег Тягнибок, Віталій Кличко. М.Азаров, О.Саєнко (ВО 161, ПР), В.Токар (ВО 158).

Маніпуляції та медіаефекти:

Маніпулювати не було необхідності. Єдине – як повелося ще із совєцьких часів – на першому місці була інформація про діяльність влади.

Звіт за результати моніторингу сумського преси

У друкованій пресі за період моніторингу із 29.07 по 19.08.2012 року інформація про виборчі перегони подавалася не надто активно. Лише в останній тиждень її кількість збільшилася. Публікацій різних відтінків. Газета «Ваш шанс» у двох номерах подала статті, що мають виключно негативну тональність і спрямовані проти опозиційних партій, жахає читачів «необандерівщиною» тощо. Публікації в «Данкорі» та «Панорамі» більш виважені, інформаційні.

Інтенсивно і зрівноважено подає інформацію «Данкор».

Переважає обговорення процедур формування списків партій, складу кандидатів – мажоритарників. Найбільші як за обсягом та цікаві за змістом публікації у «Данкорі».

Головні теми періоду:

«Ваш шанс»: «Анклав для развала страны». Стаття спрямована, щоб нажахати виборців і спробувати змінити думку тих, хто симпатизує опозиційним партіям. Стаття переповнена жахами про «хаос гражданской войны», «профашистской бандеровской идеологии», «необандеровцы» тощо.

«Данкор»: «Кто будет представлять Сумщину?», «Закон о языках - как повод для радикализации», «Премьер приезжали-с», «Самовыводженцами по оппозиции», «Юрий Луценко: Выбор между Партией регионов и «Батьківщиной» — это выбор между мафией и демократией», «Впечатления от «кукурузного съезда» Королевской», «Свободовцы нашли убийц своего однопартийца», «Азаров парализовал движение по Сумам». «Сумской горсовет попросил президента за язык» про дискусію на сесії Сумської міської ради щодо прийняття звернення до Президента країни щодо мовного закону. «Письмо как слабое звено» - про лист за підписом губернатора Юрія Чмиря жителям Сумщини. Ця публікація має критичну спрямованість, частина якої подана у негативній тональності. «Ставки сделаны. Чего ждать от будущего парламента?», «Сам себе партия», «Кто будет представлять Сумщину?» (ВШ). «На всех парах», ««Третьи силы» играют на руку власти», «Азаров в Сумах говорил загадками»

«Панорама»: «Оппозиция утвердила кандидатов по Сумщине», «Регионалы определились с мажоритарниками» - інформація про події у нейтральній тональності. «Губернатор Сумщины начал агитацию, не дожидаясь начала предвыборной кампании» та «Анонимные общественные активисты организовали в Сумах акцию “Задай вопрос губернатору” теж не мають негативної тональності. «От Сум в народные депутаты пойдет самовыводженка-нарушительница партийной дисциплины Вера Мотречко», «Кто кого: по Сумской области зарегистрированы 28 претендентов в нардепы», «Дашутина, Деркача, Саенко и Ногу зарегистрировали», «Гроза сумских голубей регионал Алексей Мовчан стал кандидатом в депутаты по избирательному округу №157 г. Сумы», «Владимир Токар стал кандидатом», «Дело об убийстве свободовца Удода прокуратура взяла под свой контроль», «Коммунисты назвали своих кандидатов», «Привет электорашкам»

Тенденції висвітлення діяльності політичних партій друкованими ЗМІ:

Спостерігається спрямованість «Вашого шансу» на піддрив авторитету опозиційних партій. Складається враження, що «Ваш шанс» просто працює на владу.

Найбільш різнобічно подає інформацію «Данкор». «Панорама» ще «не надрала швидкість» у цьому виборчому марафоні. У цих газетах публікації стосуються всього спектру суб'єктів виборчого процесу і упередженість в публікаціях не спостерігається.

Тональність інформації:

Переважає інформація у нейтральній тональності. Найбільше інформації негативної тональності за кількістю знаків надав «Данкор». Але серед загального обсягу публікацій вона не є переважною. І назвати її стовідсотково негативною теж важко. Вона подана цікаво, із іронічним відтінком. Думаю, що читач її сприйме все ж як негативну проти суб'єктів у публікаціях.

Виключно негативну тональність має стаття у газеті «Ваш шанс»: «Анклав для развала страны». Інші публікації мають нейтральну тональність.

Переважає нейтральна тональність. Найбільша кількість негативної тональності міститься у «Ваш шанс» щодо опозиційних партій – 2724 зн., «Данкор» 3619 зн. з критикою як влади, так і опозиції, найменше – «Панорама» - 845 зн.

Публікації з негативною тональністю проти опозиції займають 12274 знаки, ПАР – 11499 зн., найменше – «Удар» - 1635 зн.

Нейтральна тональність: опозиція – 14387 зн., ПР – 11927 зн., найменше – «Удар» - 296 зн.

Публікації у позитивній тональності відсутні.

Спікери:

Юрій Луценко, Андрій Шкіль - народний депутат, Геннадій Мінаєв – мер Сум, Юрій Чмир – губернатор Сумщини, Анатолій Єпіфанов – кандидат по ВО 157.

Маніпуляції та медіаефекти:

Не помічено.

Звіт за результати моніторингу сумських інтернет-сайтів

Інтернет-видання Сумщини не проявляють активність у передвиборчому періоді. Якщо за тиждень 2-3 публікації, то ... Найбільш активною є «XPRESS». Але у цього видання спостерігається спрямованість на підтримку Партії регіонів і її кандидатів. І проти кандидатів від протилежних сил. Із опозиційних кандидатів загрозу для владних кандидатів представляють Олег Медуніця та Володимир Шульга. Саме їм у негативній тональності і приділило видання найбільше уваги. У звітному періоді розпочалась кампанія по висуненню кандидатів у народні депутати по мажоритарних округах. Практично всі публікації у всіх інтернет-виданнях мали іміджевий характер.

Головні теми періоду

«На Сумщині застосовують технологію кандидатів-двійників: по Шосткинському округу йтиме два Миколи Ноги», «Вибори-2012. Про дивні речі і зіпсований чеснометр», «Реінкарнація: экс-президент Віктор Ющенко повертається на Сумщину в особі брата Петра», «Юрій Чмырь прокоментировав «клонирование» Ноги», «Родильный дом в Конотопе будет полностью готов к концу октября», «Виборців Сумщини, які заглянуть у декларації про майно та доходи кандидатів, чекають сюрпризи», «Секретар міськради Олексій Мовчан зупинив будівництво, проти якого протестували сумчани», «Юрій Чмырь: «Наша задача — развивать садоводство»». Про дослідження руху «Чесно», «Сумчанам приносять листи від Чмиря, де він скаржиться, що на Партію регіонів тиснуть», «Честная подстава: главный “ударовец” области объяснил, почему его вычеркнули из списка», «Задвинули: Ключко и Лысенко - во второй сотне оппозиционного списка» (про список партії Батьківщина), «Александр Костенко поможет «белопольскому соловью» стать знаменитым. Ты не один – мы вместе, благотворительный фонд», «Ралі-рейд «Баха 1000», «Первые лица государства приедут на Сумщину открывать жилой дом», «Сумська делегація на XIV з'їзді Партії регіонів», публікації про висунення кандидатів у округах. «Сумські комуністи йдуть в Раду шістьма мажоритарниками і двома списочниками», «Партія УДАР Віталія Кличка представила кандидатів в округах Сумської області», «Азаров уехал: жизнь города вернулась в свое русло», «Счастье привалило: Азаров едет в Сумы», «Тепер один у полі воїн», «Правительство защитит интересы селян в части повышения закупочных

цен на молоко», «Сумські регіонали відновлюють роботу ліфтів», «Николай Азаров: «На Сумщине есть положительные подвижки»», «Кандидаты от Партии регионов по Сумщине и их дела», «Олександр Волков стверджує, що чорний піар проти нього замовив «товариш з опозиції»», «Причини загибелі активіста «Свободи» перевірять більш ретельно», «На Сумщині буде створений Центр автоспорту України».

Тенденції висвітлення діяльності політичних партій друкованими ЗМІ:

У публікаціях «XPRESS» спостерігається спрямованість на підтримку Партії регіонів і її кандидатів та проти кандидатів від опозиційних партій. Надто багато уваги «XPRESS» приділила Олександрю Костенку, Володимиру Токарю, досягненням ПРУ в регіоні.

«Всі Суми» та «XPRESS» вирізнялися тим, що приділили майже всю увагу або потенційним кандидатам від влади, або їх майбутнім технічним кандидатам.

Коротку і врівноважену інформацію без особливих коментарів подавала «Сотня». Найбільшою інтенсивністю подачі інформації вирізняється «XPRESS». Але судячи по тому, що за один день масовано подається інформація про одну із сторін (влада, за 09.08 – 8 тем на її користь), складається враження, що це видання не є незалежним.

Тональність інформації:

«Сотня» подає інформацію у нейтральній тональності. У «XPRESS» вся інформація про представників опозиційних сил негативна, про провладних кандидатів і ПР – позитивна або нейтральна.

Негативну тональність мали публікації у «Всі суми» та «XPRESS»: «Задвинули: Ключко и Лысенко - во второй сотне оппозиционного списка» про формування списку кандидатів від опозиції. А також у «XPRESS»: «Свято-Воскресенський храм у Сумах отримав кошти від кандидата в нардепи і надав йому можливість агітувати серед прихожан» про Олександра Волкова. Майже кожен день це видання ряснить публікаціями у позитивній тональності на користь влади та ПРУ. Наприклад: «Юрий Чмырь: «Сумщина станет театральной Меккой», «Сумщина становится центром автомобильного спорта Украины», «Сумщина должна стать столицей мирового кадетского движения». Ну прямо таки за чинної влади Сумщина набула перспективи статі «Нью-Васюками» номер 1

Інформації з негативною тональністю: проти опозиції – 3043 зн. та ПР – 4382 зн., самовисувачів – 2693 зн. З нейтральною найбільше про ПР – 25195 зн., найменше – про «Свободу» – 3598 зн., повністю відсутня про «Україно – вперед». Позитивна тональність у публікаціях лише на користь ПР – 14850 зн., та її кандидатів самовисувачів – 10111.

Спікери:

Юрій Чмирь, Віталій Кличко – голова партії «Удар», Ігор Тесленко – кандидат по ВО 157, Анатолій Єпіфанов – кандидат по ВО 157, Олександр Костенко – кандидат по ВО 157, Олексій Мовчан – секретар Сумської міськради, кандидат по ВО 157, заступник губернатора Сергій Слизький, Володимир Токар - кандидат по ВО 158, Микола Азаров, Петро Симоненко, Олександр Волков.

Маніпуляції та медіаефекти:

Не помічено.

ЖИТОМИР

Звіт за результатами моніторингу житомирської телебачення

Упродовж 30 липня - 19 серпня 2012 року телеканалами було присвячено увагу політичним силам та їхній готовності до парламентських виборів. Найбільшу увагу було приділено Партії регіонів та їхнім ініціативам; Об'єднаній опозиції, КПУ, Удар та їхнім діям було приділено значно менше уваги. Було висвітлено також дії кандидата в народні депутати серед самовисувачів Святослава Піскуна.

Тональність:

На Житомирській державній обласній телерадіомовній компанії найбільше ефірного часу було виділено Партії регіонів. Партія регіонів згадувалася переважно у позитивному контексті. Майже усі

випуски було присвячено партії регіонів та їхнім ініціативам на місцевому та всеукраїнському рівнях. На ЖОДТРК інформація була більш збалансованою. На цьому телеканалі намагалися одночасно згадувати як Партію регіонів, так й представників партії Удар, зокрема, голови обласної організації, члена Політради партії Рустама Раупова, кандидата у народні депутати ВРУ. Перших згадували переважно у позитивному та нейтральному контексті, представників та прихильників Удар було згадано переважно у позитивному контексті.

Пріоритетність представлення

На ЖОДТРК найбільший пріоритет було надано представникам від влади, які належать до Партії Регіонів: президентові України Віктору Януковичу, прем'єр-міністрові України Миколі Азарову, міністрові оборони України Дмитру Саламатіну, міністрові регіонального будівництва та розвитку Анатолію Близнюку та іншим представникам влади від Партії Регіонів. Також було згадано кандидатів в народні депутати України від ПР кандидата Сергія Рижука по виборчому округу №62, кандидата Олександра Ревегу по виборчому округу №63, кандидата Віталія Журавського по виборчому округу №66.

На телеканалі «Союз-ТВ» найбільший пріоритет було надано представникам від Партії Регіонів. Зокрема було представлено: президентові України Віктору Януковичу, лідеру Партії Регіонів Миколі Азарову, Сергію Рижука, голову ЖОДА, який також є членом Партії Регіонів.

Теми:

Основними темами були соціально-гуманітарні, економічні, аграрні теми, головну роль у яких грала Партія Регіонів. На ЖОДТРК майже всі теми були присвячені парламентським виборам, що відбудуться 28 жовтня. Основними темами були соціально-гуманітарні, втілення яких можливо та буде можливим, лише за керівництва Партії регіонів. Також увагу було приділено вирішенню проблем у сфері ЖКХ, дотриманні правил передвиборчої агітації. Щодо кандидата в народні депутати серед самовисуванців Святослава Піскуна, сюжет віддзеркалював його суспільно-громадську, державну і добродійну діяльність. На телеканалі «Союз-ТВ» більшість тем також було присвячено майбутнім парламентським виборам та діям ПР, кандидатів-самовисуванців. На даному каналі висвітлили у позитивному контексті, в тому числі у вирішенні прав людини, дотримання закону «Про вибори», зокрема в правилах ведення передвиборчої агітації та проведенні чесної та прозорої виборчої кампанії. Партію Регіонів також було зображено у контексті майбутніх виборів, однак цій політичній силі та її висуванцям було присвячено теми, де висвітлили у нейтрально та позитивному контексті.

Спікери:

На ЖОДТРК найбільше виступали Президент України Віктор Янукович з приводу соціально-гуманітарних аспектів, нагородження олімпійців, Віталій Журавський з приводу власних досягнень та бажань йти у політику для допомоги людям, Сергій Рижук, голова ЖОДА з приводу вирішення проблем міста та області.

На телеканалі «Союз-ТВ» Сергій Рижук, голова ЖОДА з приводу вирішення проблем життєдіяльності міста та області, мер міста Житомира Володимир Дебой, член Партії Регіонів.

Опис маніпуляцій та медіа-ефектів:

На ЖОДТРК й досі можна побачити приховану рекламу політичної партії Партії регіонів через висвітлення їхньої активності лише у позитивному контексті. Через відсутність реальних політичних опонентів даної політичної сили та активного схвалення партії, особливо її висуванців на теренах Житомирщини. Завдяки активним діям Сергія Рижука, голови ЖОДА, мера міста Житомира Володимира Дебоя, члена Партії Регіонів, а також інших представників даної політичної сили у суспільстві створюється позитивна думка стосовно ПР. Позитивної інформації про партію влади значно більше, ніж нейтральної інформації. Висвітлювались також дії партії Удар, зокрема, голови обласної організації, члена Політради партії Рустама Раупова, кандидата у народні депутати ВРУ.

На телеканалі «Союз-ТВ» маніпулятивні прийоми застосовувалися менше. На цьому каналі висвітлювались лише дії Партії Регіонів. На даному каналі намагаються створити позитивну думку відносно Партії Регіонів та її висуванців й прихильників. Діяльність інших політичних сил не висвітлювались.

Упродовж 30 липня - 19 серпня 2012 року газети присвятили увагу політичним силам та їхній готовності до парламентських виборів. Найбільшу увагу було приділено Партії регіонів та їхнім ініціативам; Об'єднаній опозиції, КПУ, Удар та їхнім діям було приділено значно менше уваги. Було висвітлено також дії кандидатів в народні депутати серед самовисуванців Віктора Развадовського.

Тональність:

Житомирська газета найбільше "ЕХО" присвятила політичній силі Партії регіонів. Партія регіонів згадувалася переважно у позитивному контексті. Майже усі статті були присвячені Партії регіонів та їхнім ініціативам на місцевому та всеукраїнському рівнях. В газеті "ЕХО" інформація була більш збалансованою. В газеті "МЕРКУРІЙ" згадувати як Партію регіонів, так й представників партії Удар, зокрема, голови обласної організації, члена Політради партії Рустама Раупова, кандидата у народні депутати ВРУ. Перших згадували переважно у позитивному та нейтральному контексті, а представників та прихильників Удар було згадано переважно у нейтральному контексті. В газеті "МЕРКУРІЙ" згадували Геннадія Зубка кандидата у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина» переважно у нейтральному контексті.

Газета "СУБОТА" присвятила політичній силі КПУ, Удар, «Батьківщина» (об'єднана опозиція) переважно у позитивному та нейтральному контексті.

Газета "ІНТЕРЕС" присвятила політичній силі Партії регіонів. Партія регіонів згадувалася переважно у позитивному контексті. Партія регіонів згадувалася переважно у позитивному контексті. Майже усі статті були присвячені Партії регіонів та їхнім ініціативам на місцевому та всеукраїнському рівнях. Менше інформації про КПУ, Удар, Об'єднану опозицію. Перших згадували переважно у позитивному та нейтральному контексті, а представників та прихильників Удар було згадано переважно у нейтральному контексті.

Пріоритетність представлення

У газеті "ЕХО" найбільший пріоритет було надано представникам від влади, які належать до Партії Регіонів: президентові України Віктору Януковичу, прем'єр-міністрові України Миколі Азарову, міністрові оборони України Дмитру Саламатіну, міністрові регіонального будівництва та розвитку Анатолію Близнюку та іншим представникам влади від Партії Регіонів. Також було згадано кандидатів в народні депутати України від ПР кандидата Сергія Рижука по виборчому округу №62, кандидата Олександра Ревегу по виборчому округу № 63.

Газета "СУБОТА" пріоритет надавала Геннадію Зубку, кандидату у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», кандидату в народні депутати серед самовисуванців Віктору Развадовському. Газета "ІНТЕРЕС" найбільший пріоритет було надано представникам від влади, які належать до Партії Регіонів: президентові України Віктору Януковичу, прем'єр-міністрові України Миколі Азарову, міністрові оборони України Дмитру Саламатіну, міністрові регіонального будівництва та розвитку Анатолію Близнюку та іншим представникам влади від Партії Регіонів. Також було згадано кандидатів в народні депутати України від ПР кандидата Сергія Рижука по виборчому округу № 62, менше про Геннадія Зубка, кандидата у народні депутати по виборчому окрузі № 62.

У газеті "МЕРКУРІЙ" найбільший пріоритет також було надано представникам від Партії Регіонів. Зокрема було представлено: лідера Партії Регіонів Миколі Азарову, Сергія Рижука, голову ЖОДА, який також є членом Партії Регіонів.

Теми:

Основними темами були соціально-гуманітарні, економічні, аграрні теми, головну роль у яких грала Партія Регіонів. У газеті "ЕХО" майже всі теми були присвячені парламентським виборам, що відбудуться 28 жовтня. Основними темами були соціально-гуманітарні, втілення яких можливо та буде можливим, лише за керівництва Партії регіонів. Щодо кандидата в народні депутати серед самовисуванців Віктора Развадовського, сюжет віддзеркалював його суспільно-громадську, державну і добродійну діяльність, про суспільно-громадську діяльність Олександра Ревеги, кандидата у народні депутати від Партії Регіонів. В газеті "МЕРКУРІЙ" йшлося про Геннадія Зубка, кандидата у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», а також більшість тем також було присвячено майбутнім парламентським виборам та діям ПР, кандидатів-самовисуванців. Партію Регіонів також було зображено у контексті майбутніх виборів,

однак цій політичній силі та її висуванцям було присвячено теми, де висвітлили у нейтрально та позитивному контексті. Негативного контексту немає. Газета “СУБОТА” присвятила темам: парламентським виборам, що відбудуться 28 жовтня, Геннадію Зубку, кандидату у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об’єднаної опозиції ВО «Батьківщина», кандидату в народні депутати серед самовисуванців Віктору Развадовському.

Газета “ІНТЕРЕС” основними темами були соціально-гуманітарні, економічні, аграрні теми, головну роль у яких грала Партія Регіонів. Темі були присвячені парламентським виборам, що відбудуться 28 жовтня тощо.

Спікери:

У газеті “ЕХО” найбільше виступали Президент України Віктор Янукович з приводу соціально-гуманітарних аспектів, Віталій Журавський з приводу власних досягнень та бажань йти у політику для допомоги людям, Сергій Рижук, голова ЖОДА з приводу вирішення проблем міста та області, з приводу покращення життя земляків кандидат в народні депутати серед самовисуванців Віктор Развадовський.

В газеті “МЕРКУРІЙ” Сергій Рижук, голова ЖОДА з приводу вирішення проблем життєдіяльності міста та області, мер міста Житомира Володимир Дебой, член Партії Регіонів, Геннадій Зубко, кандидат у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об’єднаної опозиції ВО «Батьківщина» з приводу вирішення проблем жителів області. У газеті “СУБОТА” виступав з приводу підтримки прав людини, пільговиків Геннадій Зубко, з приводу кандидату у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об’єднаної опозиції ВО «Батьківщина», з приводу покращення життя земляків кандидат в народні депутати серед самовисуванців Віктор Развадовський. Газета “ІНТЕРЕС” найбільше виступали Президент України Віктор Янукович з приводу соціально-гуманітарних аспектів, Віталій Журавський з приводу власних досягнень та бажань йти у політику для допомоги людям, Сергій Рижук, голова ЖОДА з приводу вирішення проблем міста та області, з приводу покращення життя земляків кандидат в народні депутати серед самовисуванців Віктор Развадовський, а також Геннадій Зубко, кандидат у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об’єднаної опозиції ВО «Батьківщина» з приводу вирішення проблем жителів області.

Опис маніпуляцій та медіа-ефектів:

У газеті “ЕХО” є прихована реклама політичної партії Партії регіонів через висвітлення їхньої активності лише у позитивному контексті. Через відсутність реальних політичних опонентів даної політичної сили та активного схвалення партії, особливо її висуванців на теренах Житомирщини. Завдяки активним діям Сергія Рижук, голови ЖОДА, мера міста Житомира Володимира Дебоя, члена Партії Регіонів, а також інших представників даної політичної сили у суспільстві створюється позитивна думка стосовно ПР. Позитивної інформації про партію влади значно більше, ніж нейтральної інформації. Висвітлювались також дії кандидата в народні депутати серед самовисуванців Віктора Развадовського.

В газеті “МЕРКУРІЙ” маніпулятивні прийоми застосовувалися менше. У цій газеті висвітлювались не лише дії Партії Регіонів. Проте намагаються створити позитивну думку відносно Партії Регіонів та її висуванців й прихильників. Діяльність інших політичних сил висвітлювались також, зокрема, лідера Об’єднаної опозиції ВО «Батьківщина», дії Удар. У газеті “СУБОТА” маніпулятивні прийоми застосовувалися також. У цій газеті висвітлювались дії Об’єднаної опозиції ВО «Батьківщина», дії Удар у нейтральній та позитивній тональності, а дії Партії Регіонів у нейтральній та негативній інформації. Створюється позитивна думка стосовно у суспільстві щодо її Об’єднаної опозиції ВО «Батьківщина». Газета “ІНТЕРЕС” маніпулятивні прийоми застосовувалися менше. У цій газеті висвітлювались не лише дії Партії Регіонів. Проте намагаються створити позитивну думку відносно Партії Регіонів та її висуванців й прихильників. Діяльність інших політичних сил висвітлювались також, зокрема, лідера Об’єднаної опозиції ВО «Батьківщина», дії Удар, КПУ та самовисуванців. Є тенденція: позитивної інформації про партію влади значно більше, ніж нейтральної інформації.

Звіт за результатами моніторингу житомирської інтернет-сайтів

Упродовж 30 липня - 19 серпня 2012 року житомирські Інтернет-ресурси присвятили увагу політичним силам та їхній готовності до парламентських виборів. Найбільшу увагу було приділено Партії регіонів та їхнім ініціативам; Об’єднаній опозиції, КПУ, Удар та їхнім діям було приділено менше уваги. Було висвітлено також дії кандидатів в народні депутати серед самовисуванців Віктора

Развадовського, Святослава Піскуна, а також кандидати у народні депутати до ВРУ вирішують нагальні аспекти життєдіяльності громади.

Тональність:

INZT.UA найбільше присвятив політичній силі Партії регіонів. Партія регіонів згадувалася переважно у позитивному контексті. Майже усі статті були присвячено Партії регіонів та їхнім ініціативам на місцевому та всеукраїнському рівнях. На INZT.UA інформація була більш збалансованою. І ZT.UA згадували як Партію регіонів, так й представників партії Удар, зокрема, голови обласної організації, члена Політради партії Рустама Раупова, кандидата у народні депутати ВРУ. Перших згадували переважно у позитивному та нейтральному контексті, а представників та прихильників Удар було згадано переважно у нейтральному контексті. Житомир.інфо інформує про усіх кандидатів у народні депутати до ВРУ. Інформація переважно у нейтральному контексті, позитивному контексті.

Репортер Житомира присвятив усім політичним силам КПУ, Удар, «Батьківщина» (об'єднана опозиція), але найбільше присвятив політичній силі Партії регіонів. Партія регіонів згадувалася переважно у позитивному контексті. Майже усі статті були присвячено Партії регіонів та їхнім ініціативам на місцевому та всеукраїнському рівнях. переважно у позитивному та нейтральному контексті.

Рупор Житомира присвятила політичній силі Партії регіонів. Партія регіонів згадувалася переважно у позитивному контексті. Партія регіонів згадувалася переважно у позитивному контексті. Майже усі статті були присвячено Партії регіонів та їхнім ініціативам на місцевому та всеукраїнському рівнях. Менше інформації про КПУ, Удар, Об'єднану опозицію. Перших згадували переважно у позитивному та нейтральному контексті, а представників та прихильників Удар було згадано переважно у нейтральному контексті. Інформує про усіх кандидатів у народні депутати до ВРУ

Пріоритетність представлення

INZT.UA найбільший пріоритет було надано представникам від влади, які належать до Партії Регіонів: прем'єр-міністрові України Миколі Азарову, міністрові оборони України Дмитру Саламатіну, міністрові регіонального будівництва та розвитку Анатолію Близнюку та іншим представникам влади від Партії Регіонів. Також було згадано кандидатів в народні депутати України від ПР кандидата Сергія Рижуча по виборчому округу №62.

І ZT.UA пріоритет надавав Геннадію Зубку, кандидату у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», лідерам Удар. Житомир.інфо найбільший пріоритет було надано представникам від влади, які належать до Партії Регіонів: президентові України Віктору Януковичу, прем'єр-міністрові України Миколі Азарову, міністрові оборони України Дмитру Саламатіну, міністрові регіонального будівництва та розвитку Анатолію Близнюку та іншим представникам влади від Партії Регіонів. Також було згадано кандидатів в народні депутати України від ПР кандидата Сергія Рижуча по виборчому округу № 62, так і про Геннадія Зубка, кандидата у народні депутати по виборчому окрузі № 62.

Репортер Житомира найбільший пріоритет також було надано представникам від Партії Регіонів. Зокрема було представлено: лідера Партії Регіонів Миколі Азарову, Сергія Рижуча, голову ЖОДА, який також є членом Партії Регіонів. Менше Геннадію Зубку, кандидату у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», лідерам Удар, самовисуванцям Віктору Развадовського, Святославу Піскуну.

Рупор Житомира найбільший пріоритет було надано представникам від влади, які належать до Партії Регіонів: прем'єр-міністрові України Миколі Азарову, міністрові оборони України Дмитру Саламатіну, міністрові регіонального будівництва та розвитку Анатолію Близнюку та іншим представникам влади від Партії Регіонів. Також було згадано кандидатів в народні депутати України від ПР кандидата Сергія Рижуча по виборчому округу №62. Менше інформації про Геннадія Зубка, кандидата у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», лідерам Удар, самовисуванців Віктора Развадовського, Святослава Піскуна. Акцентовано увагу щодо дій представників партії Удар, зокрема, голови обласної організації, члена Політради партії Рустама Раупова, кандидата у народні депутати ВРУ, про дії політичних сил КПУ, Свобода тощо.

Теми:

INZT.UA Основними темами були соціально-гуманітарні, економічні, аграрні теми, головну роль у яких грала Партія Регіонів. Майже всі теми були присвячені парламентським виборам, що відбудуться 28 жовтня. Основними темами були соціально-гуманітарні, втілення яких можливо та буде можливим, лише за керівництва Партії регіонів. 1 ZT.UA йшло про Геннадія Зубка, кандидата у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», а також більшість тем також було присвячено майбутнім парламентським виборам та діям ПР, кандидатів-самовисуванців. Партію Регіонів також було зображено у контексті майбутніх виборів, однак цій політичній силі та її висуванцям було присвячено теми, де висвітлили у нейтрально та позитивному контексті. Негативного контексту немає. Житомир.інфо присвятила темам: парламентським виборам, що відбудуться 28 жовтня, Геннадію Зубку, кандидату у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», кандидату в народні депутати серед самовисуванців Віктору Развадовському, а також представникам від влади, які належать до Партії Регіонів: президентові України Віктору Януковичу, прем'єр-міністрові України Миколі Азарову, міністрові оборони України Дмитру Саламатіну, міністрові регіонального будівництва та розвитку Анатолію Близнюку та іншим представникам влади від Партії Регіонів. Також було згадано кандидатів в народні депутати України від ПР кандидата Сергія Рижук по виборчому округу № 62.

Репортер Житомира основними темами були соціально-гуманітарні, економічні, аграрні теми, головну роль у яких грала Партія Регіонів. Темі були присвячені парламентським виборам, що відбудуться 28 жовтня, а також про те, як вирішує проблеми виборців Геннадій Зубко, кандидат у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», як допомагають своїм виборцям самовисуванці Віктор Развадовський, Святослав Піскун.

Рупор Житомира віддзеркалює соціально-економічне, аграрне життя, новини культури, мистецтва, благодійності у виступах Партії Регіонів. Майже всі теми були присвячені парламентським виборам, що відбудуться 28 жовтня. Основними темами були соціально-гуманітарні, втілення яких можливо та буде можливим, лише за керівництва Партії регіонів. Йшло про Геннадія Зубка, кандидата у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», а також більшість тем також було присвячено майбутнім парламентським виборам та діям ПР, кандидатів-самовисуванців. Партію Регіонів також було зображено у контексті майбутніх виборів, однак цій політичній силі та її висуванцям було присвячено теми, де висвітлили у нейтрально та позитивному контексті. Негативного контексту немає. Багато інформації присвячено самовисуванцям, зокрема, Віктору Развадовському, а також представникам від влади, які належать до Партії Регіонів: президентові України Віктору Януковичу, прем'єр-міністрові України Миколі Азарову, міністрові оборони України Дмитру Саламатіну, міністрові регіонального будівництва та розвитку Анатолію Близнюку та іншим представникам влади від Партії Регіонів. Також було згадано кандидатів в народні депутати України від ПР кандидата Сергія Рижук по виборчому округу № 62.

Спікери:

INZT.UA найбільше виступав Сергій Рижук, голова ЖОДА з приводу вирішення проблем міста та області. 1 ZT.UA Сергій Рижук, голова ЖОДА з приводу вирішення проблем життєдіяльності міста та області, мер міста Житомира Володимир Дебой, член Партії Регіонів, Геннадій Зубко, кандидат у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина» з приводу вирішення проблем жителів області, лідер Удар Рустам Раупов про відродження міста Житомира, перспективи молоді. Житомир.інфо виступав з приводу підтримки прав людини, пільговиків Геннадій Зубко, з приводу кандидату у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», з приводу покращення життя земляків кандидат в народні депутати серед самовисуванців Віктор Развадовський, найбільше виступали Президент України Віктор Янукович з приводу соціально-гуманітарних аспектів, Віталій Журавський з приводу власних досягнень та бажань йти у політику для допомоги людям, Сергій Рижук, голова ЖОДА з приводу вирішення проблем міста та області. Репортер Житомира найбільше виступав Сергій Рижук, голова ЖОДА з приводу вирішення проблем життєдіяльності міста та області, мер міста Житомира Володимир Дебой, член Партії Регіонів, Геннадій Зубко, кандидат у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина» з приводу вирішення проблем жителів області, лідер Удар Рустам Раупов про відродження міста Житомира, перспективи молоді.

Рупор Житомира найбільше виступав Сергій Рижук, голова ЖОДА з приводу вирішення проблем міста та області, мер міста Житомира Володимир Дебой, член Партії Регіонів, Геннадій Зубко, кандидат у народні депутати по виборчому окрузі № 62, лідера Об'єднаної опозиції ВО

«Батьківщина» з приводу вирішення проблем жителів області, лідер Удар Рустам Раупов про відродження міста Житомира, перспективи молоді, з приводу покращення життя земляків кандидат в народні депутати серед самовисуванців Віктор Развадовський, найбільше виступали Президент України Віктор Янукович з приводу соціально-гуманітарних аспектів, Віталій Журавський з приводу власних досягнень та бажань йти у політику для допомоги людям.

Опис маніпуляцій та медіа-ефектів:

INZT.UA є прихована реклама політичної партії Партії регіонів через висвітлення їхньої активності лише у позитивному контексті. Через відсутність реальних політичних опонентів даної політичної сили та активного схвалення партії, особливо її висуванців на теренах Житомирщини. Завдяки активним діям Сергія Рижука, голови ЖОДА, мера міста Житомира Володимира Дебоя, члена Партії Регіонів, а також інших представників даної політичної сили у суспільстві створюється позитивна думка стосовно ПР. Позитивної інформації про партію влади значно більше, ніж нейтральної інформації.

1 ZT.UA маніпулятивні прийоми застосовувалися менше. У цій газеті висвітлювалися не лише дії Партії Регіонів. Проте намагаються створити позитивну думку відносно Партії Регіонів та її висуванців й прихильників. Діяльність інших політичних сил висвітлювалися також, зокрема, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», дії Удар, Свобода. Житомир.інфо маніпулятивні прийоми застосовував також. Висвітлювалися дії Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», дії Удар у нейтральній та позитивній тональності, а дії Партії Регіонів у нейтральній та негативній інформації. Створюється позитивна думка стосовно у суспільстві щодо її Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина». Репортер Житомира маніпулятивні прийоми застосовувалися. Висвітлювалися не лише дії Партії Регіонів. Проте намагаються створити позитивну думку відносно Партії Регіонів та її висуванців й прихильників. Діяльність інших політичних сил висвітлювалися також, зокрема, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», дії Удар, КПУ та самовисуванців. Є тенденція: позитивної інформації про партію влади значно більше, ніж нейтральної інформації.

Рупор Житомира прихована реклама політичної партії Партії регіонів через висвітлення їхньої активності лише у позитивному контексті. Через відсутність реальних політичних опонентів даної політичної сили та активного схвалення партії, особливо її висуванців на теренах Житомирщини. Завдяки активним діям Сергія Рижука, голови ЖОДА, мера міста Житомира Володимира Дебоя, члена Партії Регіонів, а також інших представників даної політичної сили у суспільстві створюється позитивна думка стосовно ПР. Позитивної інформації про партію влади значно більше, ніж нейтральної інформації. Проте намагаються створити позитивну думку відносно Партії Регіонів та її висуванців й прихильників. Діяльність інших політичних сил висвітлювалися також, зокрема, лідера Об'єднаної опозиції ВО «Батьківщина», дії Удар, Свобода, КПУ. Також маніпулятивні прийоми використано також у нейтральній та позитивній тональності.

ЧЕРНІГІВ

Звіт за результатами моніторингу чернігівського телебачення

Об'єктом моніторингу є три канали: ОДТРК «Сівер-Центр», ТРА «Новий Чернігів» - комунальні та «Дитинець» - канал кабельного телебачення. Якщо перші два практично всю увагу приділяли висвітленню діяльності влади, то другий намагався бути об'єктивним, проте все одно найбільше уваги він приділяв кандидату-мажоритарнику В.Атрошенко, який є власником цього каналу.

На ОДТРК «Сівер-центр» та вся увага була зосереджена на діяльності влади, кабінету міністрів, Президента, обласної держадміністрації. Значна увага приділялася висвітленню проблем села та робочим поїздкам до цих сіл першого заступника голови ОДА. На ТРА «Новий Чернігів» максимальна увага зосереджена на діяльності міської влади та її керівника О.Соколова. Про діяльність інших політичних сил цей канал інформував тільки в контексті формування списків та реєстрації кандидатів.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Максимум позитиву Партія регіонів отримала на ОДТРК «Сівер-Центр» та ТРА «Новий Чернігів», де всі сюжети про владу носять або нейтральну, або позитивну тональність. На «Дитинці» максимум позитиву отримав кандидат по 207 округу В.Атрошенко (безпартійний, самовисування).

Пріоритетність представлення:

На ОДТРК «Сівер-Центр» в перших сюжетах – вищі урядовці України: В.Янукович, М.Азаров, С.Тігіпко, інші міністри.

Теми:

Висунення кандидатів та реєстрація списків від партій та мажоритарників.

Соціальні ініціативи Президента

Робочі поїздки в райони, участь у заходах (Дні села, релігійні свята, знаходження проблеми та її вирішення)

Спікери:

ПР: представники облдержадміністрації В.Хоменко, М.Стрілець, С.Прокопенко, Чернігівський міський голова О.Соколов

Кандидат-мажоритарник В.Атрошенко.

Звіт за результатами моніторингу чернігівської преси

Найбільше друковані ЗМІ Чернігівщини приділяли уваги висвітленню Партії регіонів та кандидатів самовисуванців. Опозиція мала показники в рази менші за показники владної партії. Про КПУ, «УДАР», «Україну-Вперед» видання Чернігівщини інформували читача, а про ВО «Свобода» - взагалі не згадували.

Газета «Деснянська правда» найбільше інформувала про діяльність влади в нейтральній тональності. В позитивній тональності видання згадувало самовисуванця І.Куровського. В негативній тональності видання присвятило увагу політичній партії «Україна – Вперед!», коментуючи список сили.

Газета «Вісник Ч» приділила в рівній кількості увагу Партії регіонів і Об'єднаній опозиції. Причому тональність матеріалів була різною, і часто в статтях від опозиції висловлювалася критика діючої влади, що і дало значні показники негативу про Партію регіонів. Газета «Вісник Ч» також згадувала самовисуванця І.Куровського.

Газета «Деснянка вільна» практично всю увагу приділила висвітленню діяльності Об'єднаній опозиції та самовисуванцю І.Куровського, якого вважають одним із спонсорів видання.

Газета «Чернігівські відомості», як комунальне видання Чернігівської міської ради, висвітлювала діяльність міської влади та міського голови.

Газета «Семь дней» практично всі матеріали політичного характеру розміщує із позначкою «Позиція» або «Імідж». Виключенням є невеликі оглядові статті.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

За цей період у друкованих ЗМІ найбільше було матеріалів у нейтральній та позитивній тональності. Найбільше нейтральних показників у Партії регіонів, позитивних у самовисуванців.

Пріоритетність представлення:

Щодо розміщення, то тут ЗМІ практично не змінили своїх принципів. «Вісник Ч» розміщує політичні статті починаючи із 3-4 сторінки, «Деснянка вільна» - 2-3 сторінка, «Деснянська правда» та «Чернігівські відомості» починаючи з другої сторінки.

Теми:

Вибори-2012. Іван Куровський: “Я налаштований на перемогу” – стаття під різними назвами повторилася у трьох виданнях, без поміток.

Олександр Соколов: Іду в парламент лобювати інтереси Чернігова! - стаття була розміщена у «Чернігівських відомостях» без поміток, а у газеті «Семь дней» з позначкою реклама..

Хто захистить чернігівців у новому парламенті

Михайло Чечетов про вибори, політику та корриду

Міфи мовного законодавства

«Батьківщина» (об'єднана опозиція) обіцяє повернути українську мову та відправити у відставку Президента

Спікери:

ПР: О.Соколов, М.Чечетов, М.Стрілець

ОО: В.Дубіль, А.Гриценко, А.Яценюк
Самовисуванці: І.Куровський

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Статті які мають ознаки політичної та іміджевої реклами друкуються без відповідних ознак.

Звіт за результатами моніторингу чернігівських Інтернет-сайтів

За період з 30 липня по 19 серпня в перший тиждень основна увага Інтернет-ресурсів Чернігівської області була прикута до наступних інформаційних приводів:

- прийняття мовного закону
- висунення та реєстрації кандидатів від партій та шляхом самовисунання
- прес-конференція Михайла Чечетова в Чернігові та заклик її бойкотувати
- приїзд лідера комуністів
- візит Бориса Тарасюка до Ніжина та представлення кандидата від Свободи.

Наступного тижня Інтернет видання більше інформували про хід виборчих перегонів, аналізуючи програми кандидатів, заходи та методи передвиборчої боротьби.

Коментар найбільших та найменших показників:

В нейтральній тональності максимальної кількості друкованих знаків отримала «Батьківщина» (об'єднана опозиція). Найменше в нейтральній тональності згадували про політичну партію Н.Королевської «Україна – Вперед!».

В позитивній тональності висвітлювалася тільки діяльність Партії регіонів. Це пов'язано з тим, що більшість культурно-масових заходів організуються владою, відповідно і позитив. Також додало позитивних показників втілення соціальних ініціатив Президента. Хоча часто позитивний зміст реліза нівелювався негативним або іронічним заголовком.

За кількістю негативу також лідирує Партія регіонів. Причому цей негатив стосувався судового позову до міського голови м.Чернігова через «Тайоту», застосування адміністративного ресурсу в Ніжині на сесії міської ради та заява про бойкотування прес-конференції М.Чечетова.

Якщо порівняти різні Інтернет-ресурси, то «Високий Вал» у негативній тональності найбільше інформував про кандидата-самовисуванця Івана Куровського. В позитивній тільки про Партію регіонів, а у нейтральній найбільше уваги приділив Об'єднаній опозиції. «Події і коментарі» найбільше уваги приділив в нейтральній тональності Об'єднаній опозиції, в позитивній та негативній – Партії регіонів. «Чернігівський монітор» в позитивній та нейтральній тональності найбільше згадував про Партію регіонів, в негативній про діяльність кандидата-самовисуванця В.Атрошенко.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Максимальні показники позитивної і негативної тональності належать Партії регіонів.

Мінімальні показники тональності для Партії регіонів забезпечували громадські організації своєю критикою та самі регіонали застосуванням адмінресурсу.

Позитив Партії регіонів забезпечували владні релізи про різноманітні «покращення» місцевого та всеукраїнського рівнів.

Пріоритетність представлення:

Від Партії регіонів – народний депутат Михайло Чечетов, перший заступник голови Чернігівської ОДА Станіслав Прокопенко (мажоритарник), міський голова Олександр Соколов (мажоритарник), від Об'єднаної опозиції – Валерій Дубіль (мажоритарник), Борис Тарасюк, від КПУ – Петро Симоненко, із самовисуванців – В.Атрошенко, І.Куровський.

Теми:

- Чернігівець втратив місце на ринку і потягнув мера до суду... за «Тойоту»
- Суд по Тойоті Соколова перенесено
- На Соколова подали до суду за Тойоту
- Тарасюк в Ніжині підтримав мажоритарника-свободівця і засмутився питаннями про село (відео, фото)
- Куровський дав гарячу воду?! - Та ну!
- На Чернігівщині невідомі підрили газету Об'єднаної опозиції

- Атрошенко: благодійність з відстрочкою
- День села і Медовий Спас жителі селища Новоукраїнське святкували в новому будинку культури
- Чернігів став другим у рейтингу журналу «Фокус» за рівнем медичного обслуговування
- Уряд радіє – у доступне житло повірили
- 14 інвалідів війни отримали ключі від нових "SENS"
- Ніжинцям розказують, що гарячу воду їм дав Куровський
- На билбордах Рудьковського летают черниговские дети
- Як агітують в районних центрах Чернігівської області. Результати спостереження
- Кто на Черниговщине на выборы идёт

Спікери:

ПР: народний депутат М.Чечетов, голова Чернігівської ОДА В.Хоменко, перший заступник голови Чернігівської ОДА С.Прокопенко, заступник голови ОДА М.Стрілець, міський голова О.Соколов

ОО: В.Дубіль, Б.Тарасюк

КПУ: П.Симоненко

Самовисуванці: В.Атрошенко, І.Куровський

Маніпулятивні технології:

- зміна заголовку, який або іронізує з тексту або взагалі тексту не стосується (н-д, Халявін для Ахметова та його родини – крім заголовка взагалі більш нічого політичного, мова йде про літнє оздоровлення вчителів і Уряд радіє – у доступне житло повірили, а далі йде прес-реліз влади).

Східний регіон

ДОНЕЦЬК

Звіт за результатами моніторингу донецького телебачення

Упродовж 30 липня -19 серпня 2012 року найбільшу увагу телеканали Донецького регіону присвятили Партії регіонів (12810 сек.). Інформації про об'єднану опозицію було подано у 100 разів менш (126 сек.). Ще менш інформації стосувалося КПУ (57 сек.). Одна згадка (17 секунд) була приділена кандидату, який вирішив йти на вибори самостійно, всупереч рішенню Партії регіонів, членом якої є самовисуванець Валерій Коновалюк. Решта політичних сил («Свобода», УДАР, «Україна Вперед») не згадувалися зовсім.

Переважну більшість сюжетів про ПР (9248 сек.) було показано в позитивній тональності.

Найщедрішим на "позитив" для Партії регіонів виявилася державна телерадіокомпанія (27 канал) - 5127 сек. Найменше позитивних сюжетів показала ТРК "Донбас" (1023 сек.). У нейтральній тональності найбільше ефірного часу Партії регіонів теж присвятив державний «27 канал» (1636 сек.), найменше - 348 секунд – ТРК «Донбас».

Сюжетам про ПР регіональне телебачення надавало ліпше ефірне місце у блоках новин. Розповіді про плідну роботу чинного уряду, окремих урядовців, президента та депутатів, а також їхні передвиборчі обіцянки містилися у самому початку або у середині програм новин.

Головними темами цього періоду була інформація про початок виборчої кампанії, партійний з'їзд ПР, соціальні ініціативи президента та прийняття місцевими радами рішень про надання російській мові статусу державної. На регіональному рівні багато сюжетів, виключно в позитивній тональності, було показано про те, як губернатор Донецької області Андрій Шишацький вручає школам шкільні автобуси, а лікарням - автомобілі швидкої допомоги. Сюжети супроводжувалися синхронами вдячних жителів області, вчителів та вихователів, школярів і так далі. У сюжетах, які були зняті за мотивами тріумфальної ходи регіональної російської мови, детально розповідалося про мітинги підтримки. Камера показувала крупним планом прапори Партії регіонів, журналісти брали флеш-

інтерв'ю у учасником мітингів. Люди в камеру говорили, які вони щасливі, що ПР виконала свою обіцянку.

Так, наприклад, 9 серпня ТРК "Донбас" показала сюжет про те, як після підписання президентом «мовного» закону в Макіївці пройшли "народні гуляння" з піснями й танцями. Ймовірно, на цих "гуляннях" було не дуже багато народу, тому телеканал "запозичив" картинку з "масовкою" з мітингу в Донецьку, який пройшов напередодні.

Практично кожний сюжет про Партію регіонів супроводжувався прямою мовою представників цієї політичної сили. Деякі сюжети мали по 3-4 «синхрона». 31 липня у сюжеті Регіональний служби новин (Державна обласна ТРК) про з'їзд ПР було 7 (!) включень прямої мови!

У ролі спікерів виступали Президент України Віктор Янукович, прем'єр-міністр України Микола Азаров та інші урядовці. З регіональних представників Партії регіонів найбільш популярним спікером були мер Донецька Олександр Лукьянченко та Донецький губернатор Андрій Шигацький.

Більшість сюжетів була показана у радянських традиціях пропаганди: пафосно та декларативно. При цьому слід зазначити матеріал програми «Время новостей» (ТРК «Донбас») про з'їзд Партії регіонів. З усього виступу президента Януковича на цьому з'їзді автори обрали фрагмент, в якому глава держави заявляє, що "корупціонери в новий парламент не пройдуть". Відразу після цього показали сюжет про з'їзд "Батьківщини". Акцент був зроблений на те, що об'єднана опозиція у свій виборчий список внесла Юлію Тимошенко, яка "відбуває семирічний термін у колонії", а замикає "п'ятірку" "ще один в'язень - Юрій Луценко". Таким чином, для глядачів були озвучені імена корупціонерів, які прагнуть потрапити в парламент, і політична сила, яка підтримує корупціонерів.

У плані медіаманіпуляції слід відзначити ще один сюжет - про мовну політику діючої влади. Журналісти програми «Время новостей» (ТРК «Донбас», 1 серпня) нагадали про прийняття Верховною Радою Закону "Про основи мовної політики" і відразу після цього показали сюжет про "багатонаціональний Донбас". Для всіх мешканців регіону, незалежно від їх національності, - продемонстрував сюжет - російська мова є або рідною, або мовою міжнародного спілкування.

Ще однією маніпуляцією свідомістю телеглядачів можна вважати регулярне включення в РЕГІОНАЛЬНІ програми новин сюжетів з інших областей України. Так, у програмі РСН (Обласна державна ТРК) від 2 серпня успіхи уряду були підкреслені на прикладі сусідньої Запорізької області. Саме там прем'єр Азаров розповідав про реалізацію соціальних ініціатив президента Януковича. Віце-прем'єр уряду Сергій Тігіпко на цьому тижні також не відвідував Донецьку область, що не завадило телеканалам вкласти в його уста спіч про те, що "робочих місць стає більше, а заробітна плата зростає". Щоб додати виступу чиновника більшої "людяності" програма РСН від 3 серпня показала віце-прем'єра, який відвідав дитячу лікарню, з немовлям на руках. Що стосується саме місцевих новин, то на цьому тижні практично по всіх телеканалах регіону був показаний сюжет про те, як губернатор Донецької області передав одній з районних шкіл 2 шкільних автобуси, відкрив групу в дитячому саду і спортивний майданчик. Розповідь про це супроводжувалася візуальним рядом щасливих дітей, вчителів та вихователів, які "на камеру" дякували губернаторові і уряду за турботу.

Звіт за результатами моніторингу донецької преси

Упродовж 30 липня -19 серпня 2012 року найбільшу увагу друковані ЗМІ Донецького регіону присвятили Партії регіонів (274584 др.зн.). Інформації про об'єднану опозицію було подане у 7,6 разів менш (36083 др.зн.). Ще менш інформації стосувалося КПУ (15769 др.зн.), політичної партії "Україна, Вперед" (14800 др.зн.), політичної партії УДАР (13390 др.зн.). ВО "Свобода" згадувалося зовсім мало – 1053 др.зн.

Домінуюча більшість згадок про Партію регіонів була у позитивній тональності (168669 др. зн.).

Найщедрішою на позитивну інформацію про ПР виявилася газета "Донбасс" (46732 др.зн.). Не набагато від неї відстали "Донецкие новости" і "Жизнь". "Вечірній Донецьк" надрукував менш всього

позитиву про ПР (28316 др.зн.). Інформації нейтрального характеру на своїх шпальтах найбільш надала газета "Донецкие новости" - 35072 др.зн, найменше - "Вечерний Донецк" - 7787 др.зн.

"Донбасс" є лідером за негативною інформацією про ПР (9441 др.зн). Крім того, газета Донецької обласної адміністрації та обласної ради зуміла зовсім обійтися без негативу на адресу Партії регіонів.

Найбільш позитиву для об'єднаної опозиції надрукувала газета "Донбасс" (12208 др.зн.) "Донецкие новости" віддали "Батьківщині" 2240 др.зн. Інші видання опозицію в позитиві не помітили зовсім.

У нейтральній тональності про "Батьківщину" найбільш писали "Донецкие новости" (8335 др.зн.), найменш - "Вечерний Донецк" (1834 др.зн.). "Донецкие новости" надрукували найбільшу кількість негативного матеріалу про опозицію (3797 др.зн), "Донбасс" в цьому відношенні був удвічі скромніше - 1582 др.зн. Інші видання негативу "Батьківщині" не додали.

Газета "Донбасс" знайшла місце для політичної партії " Україна, Вперед " - 12140 др. зн. в позитивній тональності. Для "позитиву" на користь партії УДАР свої газетні площі надали газети "Жизнь" і "Донбасс".

Матеріалам про ПР регіональна преса надавала ліпшу газетну площину. Розповіді про плідну роботу чинного уряду, окремих урядовців, президента та депутатів, а також їхні передвиборчі обіцянки містилися на перших шпальтах на головних шпальтах видань.

Головними темами цього періоду була інформація про початок виборчої кампанії, партійний з'їзд ПР, соціальні ініціативи президента та прийняття місцевими радами рішень про надання російській мові статусу державної. На регіональному рівні багато сюжетів, виключно в позитивній тональності, було надруковано про те, як губернатор Донецької області Андрій Шишацький вручає школам шкільні автобуси, а лікарням - автомобілі швидкої допомоги.

Характерною рисою багатьох публікацій є те, що в якості авторських матеріалів газети розміщують статті, які мають явні ознаки замовної політичної реклами. Про це, в тому числі, свідчить той факт, що різних виданнях розміщуються одні й ті ж тексти. Найчастіше статті, які схожі на замовні, не позначаються як "політична чи передвиборча реклама". Іноді політична агітація на сторінках газет позначається якимось невиразним значком, який нібито свідчить про комерційний характер матеріалу. Насправді, придумані редакціями позначки не відповідають вимогам Закону про вибори в частині маркування передвиборчої агітації.

Як приклад можна привести публікацію "Мы приняли тяжелое наследство, но сохранили Украину". 3 серпня цей іміджевий для Партії регіонів матеріал був надрукований в газетах "Жизнь и " і "Вечерний Донецк".

Близнюками виявилися і публікації "Новая жизнь украинского села". Один і той же матеріал був надрукований в "Донецких новостях" и в "Донбассе" 2 серпня.

Крім того, варто виділити цілу серію публікацій "Вечерки", які були (в номері від 3 серпня) присвячені кандидату в народні депутати Миколі Левченко. В якості інформаційного приводу був використаний факт відставки пана Левченка з посади секретаря Донецької міської ради. Він заявив, що не хоче залишатися чиновником, щоб не використовувати в передвиборчій боротьбі адміністративний ресурс. Уже після відставки М.Левченко "Вечерний Донецк" на 2 шпальтах газети розповів про чесноти цієї людини. У першому рекламному блоці кандидат пообіцяв виборцям виконати всі свої обіцянки, які він давав на посаді секретаря міськради. У другому блоці газета збрала відгуки про пана Левченка керівників міста і рядових мешканців. Очевидно, що всі відгуки були виключно позитивними. І, нарешті, в третьому рекламному блоці газета розповіла про досягнення экс-секретаря, яких він домігся за 8 років своєї роботи на цій посаді: "Не дал устроить в Донецке Алчевск...". Текстові матеріали про кандидата у депутати доповнені великою кількістю імідживих фотографій пана Левченка.

Крім того, слід звернути увагу на публікацію "Открытый диалог с избирателем", автором якої є невтомний Семен Воронов. 10 серпня цей текст з різними варіаціями з'явився в газетах "Донецкие новости", "Донбасс", "Вечерний Донецк" и "Жизнь". Іншими, словами всі чотири газети, які потрапили у вибірку нашого моніторингу, розмістили один і той же тест на користь Партії регіонів.

Слід зазначити, що в деяких газетах, а зокрема в "Донбасі" мирно співіснують позитивні матеріали про самі різні партії. Зокрема, "Донбасс" у випуску від 9 серпня розмістив великий іміджевий матеріал про об'єднану опозицію. Ця стаття написана в таких тонах: "Список возглавила Юлия Тимошенко. Она – общенациональный лидер, и, похоже, именно поэтому сейчас находится в тюрьме... Заручившись такой поддержкой, украинская оппозиция имеет все шансы победить "кнопкодавov" из нынешнего парламентская большинства".

У цьому ж номері розміщено - на цілу шпальту - статтю про партію "Україна, Вперед" ("Королевская ведет в парламент "новых лидеров"). У газеті "Жизнь" (8 серпня) надруковано велику, виключно позитивну, статтю про УДАР. "УДАР" – единственная партия, которая учла мнение избирателей и изменила свой окончательный список на 15 процентов, убрав недостойных", - говорится в статье "Пришло время УДАРа!"

Разом з тим, слід зазначити, що на цьому тижні з'явилося багато іміджевих статей, які були чесно марковані як "політична реклама".

Звіт за результатами моніторингу донецьких інтернет-сайтів

Упродовж 30 липня - 19 серпня 2012 року найбільшу увагу інтернет-ЗМІ Донецького регіону присвятили Партії регіонів (562641 др. зн.). Досить багато було (у напрямку зниження) згадок у нейтральній, позитивній і негативній тональності. Крім того, інтернет-видання, на відміну від всіх інших видів ЗМІ, достатню увагу приділили і висвітленню діяльності об'єднаної опозиції – 3304330 др. зн. Ця політична сила в інтернет-просторі Донецького регіону посіла 1 місце за обсягом нейтральної інформації – 256258 др.зн. На третьому місці опинився УДАР – 76986 др.зн. Партії "Україна, Вперед" і КПУ було приділено набагато менше контенту. Згадки про них носили епізодичній, дуже маленькій за обсягом, характер.

Згадок про «Свободу» було настільки мало, що простежити тенденцію не виявляється можливим.

Таким чином, можна констатувати, що інтернет-видання на цьому тижні охопили, нехай різною мірою, діяльність усіх політичних сил, які є об'єктами нашого моніторингу.

Однак представленість партій на різних сайтах була різною як за обсягом, так і за тональністю.

Так, інтернет-видання КИД, редакція якого розміщується під одним дахом з обласною організацією Партії регіонів, є рекордсменом по згадках партії влади – 273333 др.зн.

Крім того, саме КИД став лідером публікацій "позитиву" на користь ПР - 117420 др.зн. Ще більше матеріалів було подано в нейтральній тональності - 134874 др.зн. Логіка стрічки новинного сайту обумовила наявність досить великого обсягу публікацій, які присвячені Партії регіонів, у негативній тональності. Однак кількість негативу не можна порівняти з матеріалами нейтральної та позитивної тональності – лише 21039 др.зн.

"Новости Донбасса" більше за все своєї віртуальної площі надали Партії регіонів. Більшість публікацій мають нейтральну тональність (47245 др.зн), приблизно однаковий обсяг контенту на сайту присвячений Партії регіонів в негативній та позитивній тональності – 99179 та 54717 др.зн. відповідно. На друге місце видання вивело об'єднану опозицію. Ця політична сила отримала від видання найбільшу кількість згадок у нейтральному контексті (99179 др.зн). Негативу було вкрай мало – 17487 др.зн. Позитиву й того менше – 2762.

Решта партій згадувалися епізодично. Однак на цьому тлі помітно відносно велику кількість негативу на адресу політичної партії УДАР (15753 др.зн.). Вербальний аналіз контенту показав, що приводом

для критики були вельми незначні події. Автори "Новостей Донбасса" вельми докладно аналізували кожне слово спікерів УДАРу, кожну їх дію ("Донецкие сторонники Кличко начали кампанию с обмана журналистов") Негативні публікації проти УДАРу, на наш погляд, мають ознаки цілеспрямованого приниження цієї політичної сили.

Інтернет-видання "Новости Донбасса" позиціонує себе як незалежне. Однак на цьому тижні намітилася тенденція публікації матеріалів, які мають ознаки замовних. Для цього видання створило спеціальну рубрику "Робота в округах". У ній розміщуються іміджеві статті про представників чинної влади та членів Партії регіонів. Ці матеріали не тільки вставляються в стрічку новин, а й розміщуються на головній сторінці сайту, в самому центрі екрану. Статті, які мають ознаки замовних, таким чином, знаходяться в полі зору читачів набагато більше, ніж звичайні новини. За цей період "Новости Донбасса" "працювали в округах" з депутатами Партії регіонів і відомими "регіоналами" Тетяною Бахтєєвою і Ігорем Шкірею, та кандидатами в депутати від Партії регіонів Миколою Левченко і Олександром Бобковим. Видання розмістило в придуманій рубриці без позначки "Політична реклама", відверто пропагандистські передвиборні статті про цих представників влади. Показово, що вперше в регіональному інтернеті з'явилися стереотипні тексти, які традиційно масово тиражувалися лише в місцевих газетах. Так, на цьому тижні "Новости Донбасса" передрукували іміджеві матеріали "Татьяна Бахтеева стала первой, кто получил удостоверение кандидата в народные депутаты от Премьер-министра Украины Николая Азарова" та "Николай Левченко: Страна задолжала перед Донецком", які в якості своєрідних "темників" розміщувалися в друкованих виданнях Донецької області.

Матеріали, які мають усі ознаки політичної реклами, "Новости Донбасса" подали двічі - в новинній стрічці і в рубриці "Робота в округах", для якої на сайті виділено найкраще місце.

«Остров» найбільш за все уваги на цьому тижні приділив Партії регіонів. При цьому, слід зазначити, що більша частина контенту була у негативній тональності (57969 др.зн.). Приводом для негативу стали факти тиску влади на опозиційних кандидатів, а також заяви самих регіоналів, які у виборчі списки не потрапили і мажоритарного округу не отримали. Так, багато негативу на адресу Партії регіону було висловлено з вуст Володимира Ландика, слова якого процитував «Остров»: «Без их ведома и муха не пролетит», «Узкий сходняк из начальства и приближенных бизнесменов».

Негатив по відношенню до партії влади посилювався дублюванням деяких тем з новинної стрічки в так звані топ-новини (виносяться окремо на саме видне місце екрану і перебувають у полі зору читачів довше, ніж звичайна новина).

Великий обсяг своєї площі "Острів" надав для опозиції. Згадки про "Батьківщину" носили переважно нейтральний характер - 72240 др.зн. "Острів" лаяв опозицію дуже рідко - всього 7632 др.зн., а хвалив ще рідше - 2159 др.зн.

Досить велику увагу виданні приділено КПУ (15205 др.зн. в нейтральній тональності) та політичній партії УДАР (9247 др.зн у "негативі" і 11170 – у "нейтралі").

ВО "Свобода" і "Вперед Україна" згадувалися дуже мало.

ХАРКІВ

Звіт за результатами моніторингу харківського телебачення

Упродовж 30 липня – 19 серпня 2012 р. найбільшу увагу місцевих теленовин була прикуто до висвітлення початку виборчої кампанії, питань, пов'язаних із проведенням суду над Ю. Тимошенко у Харкові, із підписанням Януковичем скандального закону про мови та подій навколо цього, боротьбі МВС під орудою М. Азарова із «мажорами» на дорогах, підготовки Харкова до Дня міста та очікуваному приїзду президента, а також численним «покращенням життя», що відбуваються на Харківщині.

На жаль, говорити про рівність можливостей для різних суб'єктів виборчого процесу бути представленими на телеекранах на Харківщині поки що говорити не доводиться. Адже 11038 сек. (з них – 10191 сек. позитивної тональності) ефірного часу було віддано висвітленню діяльності влади та владної Партії регіонів. Це складає 79% усіх новин, присвячених суб'єктам виборів.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

У програмі новин «Харьковские известия», що виходить на 7 телеканалі (належить міській владі Харкова) про Об'єднану опозицію говорилось або погано (745 сек.) або – дуже рідко – нейтрально (87 сек.), а про представників ПР – тільки у позитивному тоні (5471 сек.) Фактично жодної репліки критичного спрямування щодо діяльності влади та ПР за увесь звітний період не пролунало!

В «ОТБ-новинах» на Харківській обласній телерадіокомпанії (ХОДТРК) «картинка» повторювалась, з єдиною відмінністю – більше було виступів можновладців з Києва (Азаров, Янукович та інші), а серед місцевих «зірок» частіше з'являвся Євгеній Мураєв, що балотується на Зміївщині. ПР набрала 4466 сек. позитиву (при 454 сек. нейтралу), «Батьківщина» (об'єднана опозиція) – 523 сек. негативу (при 170 сек. нейтралу). Заради справедливості, слід зауважити, що в ефір «ОТБ-новин» «просочилося» за 3 тижні й 66 сек. інформації критичного спрямування, що може бути віднесено до негативної тональності до ПР. 250 сек. позитиву дісталось КПУ – партнерам ПР по парламентській більшості.

Набагато більше відповідали вимогам подання об'єктивної інформації «Об'єктив-новини» телеканалу «Simon», де дійсно у переважній більшості подавалися НОВИНИ, а не PR-матеріали. Порівню позитиву дісталось Об'єднаній опозиції (250 сек.) та ПР (254 сек.). Щоправда, частка негативу по відношенню до ПР була більшою, ніж до ОО (172 сек. на 120 сек.). Можливо, зважаючи на те, що власник телеканалу «Simon» йде до Верховної Ради за списком опозиції, але посів у ньому непрохідне місце, а також з огляду на непросту ситуацію зі свободою слова у Харкові та відключенням «Simon» від кабельної мережі «Тріолану», що сталося «з технічних причин» якраз напередодні виборів, «Об'єктив-новини» намагаються подавати інформацію про опозицію переважно у нейтральній тональності (437 сек.). Щоправда, самовисуванцям С. Гавришу та Є. Жиліну дістався виключно позитив, що наводить на певні думки з приводу можливої «джинси».

Пріоритетність представлення:

Як правило, програми починаються із загальнодержавних новин (із відповідними ньюсмейкерами), а потім продовжуються місцевими, із перевагою останніх. Але у випусках «Харьковских известий» всеукраїнської тематики взагалі обмаль.

Головне всеукраїнське обличчя влади – прем'єр Азаров, президент з'являвся на екранах зрідка (наприклад, у сюжетах про поховання мера Єнакієво, візит до Артеку), але згадувався часто як перша особа, яка підписувала закони, робила заяви тощо.

Більшу частину «Харьковских известий» представляла пряма передвиборча пропаганда на користь кандидатів від влади у мажоритарних округах, які постійно десь виступають, комусь допомагають, щось покращують. «Чемпіоном» серед них є нардеп Писаренко, бурхливу діяльність якого висвітлюють навіть більше, ніж Азарова чи міського голови Харкова Г. Кернеса.

В «ОТБ-новинах», крім Азарова, Януковича, а також Тігіпка, Табачника, часто виступали губернатор Харківщини М. Добкін, голова облради С. Чернов.

Якщо «Харьковские известия» та «ОТБ-новини» показували сюжети, присвячені Об'єднаній опозиції, то, як правило, це були матеріали про суд над Ю. Тимошенко.

«Об'єктив-новини» збалансовано надавали ефір виступам різних політиків від влади та опозиції. Проміж ними з'являлися й самовисуванці С. Гавриш та Є. Жилін

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Основною маніпуляцією «ОТБ-новин» та «Харьковских известий» є одностороннє подання інформації: тільки у позитивному тоні подаються новини про владу та ПР, у негативному – про ОО.

«Пересічні громадяни», що дають свої коментарі, підбираються теж тенденційно. Якщо мова йде про «покращення життя», що відбувається завдяки ПР, мешканці Харкова говорять виключно схвально. Якщо мова йде про опозицію – харків'яни її критикують.

Якщо (дуже рідко) слово надається прихильникам опозиції, то, як правило, вони виглядають недолуго, або їх слова виривають із контексту, а потім піддають критиці. Так у сюжеті «Харьковских известий» від 14 серпня давалася пряма мова Власенка (20 сек.) про те, що відеоконференція у судовому засіданні не передбачена законодавством, і тільки «явка до суду є обов'язковою». Слідом лунав закадровий коментар про те, що Ю. Тимошенко вже давно відмовляється від **ОБОВ'ЯЗКОВОЇ** явки до суду.

Також останнє слово практично в усіх сюжетах «ОТБ-новин» та «Харьковских известий», де згадується опозиція, залишається за коментатором, експертом або журналістом, який подає інформацію із негативною тональністю відносно ОО.

Звіт за результатами моніторингу преси у Харківській області

Висвітлення передвиборчих процесів у друкованих ЗМІ є достатньо врівноваженим. Протягом звітнього періоду більшість матеріалів була пов'язана з реєстрацією кандидатів від різних політичних партій та само висуванців.

Переважна увага преси була приділена ПР (33209) та Об'єднаній опозиції (22520).

КПУ дісталася 16667 друк. знаків, Удару – 19722, «Україна – Вперед!» – 14816, «Свобода – 2039, Самовисуванці - 7713.

Разом з тим обласні газети друкують інформацію про соціальні ініціативи Кабінету Міністрів та Президента. Наприклад, «Ліки для гіпертоніків стали дешевше» та ін.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

«Время» – найбільш популярна інформаційна газета Харківщини, – майже у кожному номері вміщує аналітичні матеріали, присвячені перебігу виборчої кампанії. Протягом останнього тижня друкувалися явно замовні матеріали «джинса».

«Вечерний Харьков» позиціонує себе як незалежне видання. В той же час матеріали про перебіг виборчих процесів почали з'являтися і мабуть в подальшому більше.

«Слобідський край», будучи офіційним виданням Харківської облдержадміністрації та обласної ради, поки що радує відносно незаангажованістю, друкував, в основному, повідомлення ЦВК про реєстрацію кандидатів – звісно, нейтральної тональності. Постійно подає матеріали про роботу обласної ради з коментарями її голови С. Чернова.

Найбільшу позитивну тональність мають матеріали про ПР, Об'єднану опозицію та «Україна – Вперед!» відповідно 10814, 12451 та 12182 знаків. До першої трійки з нейтральною оцінкою входять ПР, КПУ та «Удар» - 20445, 10435 та 9949 знаків відповідно. Лідерами з негативною тональністю залишаються ПР та «Батьківщина» (об'єднана опозиція) 1950 та 1353 знаків.

Пріоритетність представлення :

На перших шпальтах газет розміщена інформація про соціальні ініціативи органів влади, нейтральні фото та матеріали про публічні заходи, засідання та ін..

Теми:

ПР: Президент підписав закон о языках; Нульова інфляція; Голова обласної ради привітав будівельників; Обласна рада сприятиме громадам у висуванні пропозицій щодо благоустрою.

ПР; «Батьківщина» (об'єднана опозиція): «Списки Об'єднаній опозиції і Партії регіонів формувались по різних критеріям».

«Батьківщина» (об'єднана опозиція): В ЦИК не видят причин отказать А. Авакову в участии в выборах по списку «Объединённой оппозиции»; Оппозиция идет на выборы единым фронтом из 8 крупнейших партий.

«Удар»: Чи буде вітчизняна політика європейської?

«Україна – Вперед!» веде в Раду нових політиків; Список нових лиц.

КПУ: Петр Симоненко: «Государство – это мы, народ»

Спікери:

Основним спікером від ПР є В.Ф. Янукович, М. Азаров та голова Харківської обласної ради С. Чернов.

Основним спікером від ОО є А. Яценюк.

Основним спікером від КПУ є П. Симоненко.

«Удар» - В. Кличко.

«Україна – Вперед!» - Н. Королевская

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Газети (поки що) не були помічені у використанні маніпулятивних технологій

Звіт за результатами моніторингу Інтернету у Харківській області

Упродовж 30 липня – 19 серпня 2012 р. найбільшу увагу місцевих Інтернет-видань була прикуто до висвітлення початку виборчої кампанії, питань, пов'язаних із проведенням суду над Ю. Тимошенко у Харкові, 2-му судовому процесу над Ю. Луценком, підписанню В. Януковичем скандального закону про мови та подіям навколо цього, реєстрації/нереєстрації кандидатами у народні депутати Ю. Тимошенко, Ю. Луценка, А. Авакова та А. Шевченка, підготовці Харкова до Дня міста, а також «коту, на якого бабця переписала хату за те, що онук голосував за ПР».

І, якщо на Інтернет-сайтах Харківщини приблизно порівну друкованих знаків приходилось на ПР (167923) та Об'єднану опозицію (164574), все ж таки партії влади дісталось більше критичних та негативних матеріалів (91404), ніж опонентам (43743). Можливо, це пояснюється тим, що за умов майже повного контролю влади над місцевими телеканалами, опозиція активно почала працювати саме в більш вільному Інтернет-просторі.

Також, на відміну від телебачення, де фактично відсутні згадки про представників інших політсил, окрім ПР та ОО (зрідка – КПУ), в Інтернеті можна прочитати новини про всіх суб'єктів виборчих перегонів.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

«АТН», як видання, наближене до опозиції, більшу частку негативу приділило ПР (26145 друк. знаків). Однак, задля об'єктивності, слід відмітити, що ПР висвітлювалась і в новинах, що носили позитивну тональність (4282), яких було лише у 2,5 р. менше, ніж позитиву про Об'єднану опозицію (11294 знаки). Інші партії слабо представлені в матеріалах «АТН».

«Главное», яке вважають близьким до опозиційного та опального колишнього губернатора Харківської області А. Авакова, про Об'єднану опозицію писало переважно у нейтральному та позитивному тонах (останній набрав 37118 знаків), тоді як про ПР – у більшості в негативі (64274 знаків). До того ж, дісталось трохи критики й КПУ та «Україна, вперед!».

«Городской дозор», який, навпаки, пройшов за кілька років шлях від «помаранчевого» сайту до видання, що повністю підтримує владу в особі ПР (у першу чергу – харківську міську), під час виборів не теж подає інформацію однобоко. Так, ПР було присвячено 23682 знаки позитиву (за фактичною відсутністю негативу), то Об'єднаній опозиції дісталось 34017 знаків негативу. Потрошки згадав «Городской дозор» й інші політсили, окрім ВО «Свобода».

Пріоритетність представлення:

В Інтернеті немає «1-х шпальт». На фото були представлені герої новин, у більшості своїй – політики вітчизняного масштабу, а також харків'яни Аваков, Кернес та Добкін.

4. Теми:

«АТН»:

Немецкие врачи требуют оградить Тимошенко от стресса

В ПР считают нормальным присутствие в Раде охранников и водителей

В Сумской области убили члена Всеукраинского объединения «Свобода»

Азаров заявил, что стипендии поднимут

Народным депутатам закупят наручные часы на сумму в размере 400 тыс. гривен

Тимошенко удостоена премии имени папы Бонифация VIII

ЦИК зарегистрировала Авакова кандидатом в народные депутаты
Футболисту не стать депутатом
Посол ЕС в Украине Тейшейра обсудил с Тимошенко дальнейшие отношения ЕС и Украины
Суд признал законным решение ЦИК по Тимошенко и Луценко
Депутат-регионал, сбежавший с места ДТП, арестован
СМИ: Табачник продлил срок приема документов в вузы
ЦИК зарегистрировала Шевченко
Депутат от ПР угрожает журналистке судом из-за...трусов
Добкин не видел, как били Найема
Табачник пообещал, что у первоклашек будут все учебники
Губернатор требует снести рекламный щит с бабушкой
Добкин хочет отбирать землю у "плохих" аграриев?
Рыбачук: Янукович предлагал Меркель выкупить Тимошенко за 7 миллиардов
В Донецкой области жителям раздадут ТВ-тюнеры от Ключева
Азаров пообещал детсады без очередей
Бюджет украинского кино снизили на 42 млн грн без ведома кинематографистов
Кот и бабушка - наиболее удачные политические пиарщики Украины
«Главное»:
Янукович надеется на мудрость и опыт Симоненко
Коммунисты убили Леся Курбаса. Этот день в истории.
Свобода: "Свобода" утвердила список кандидатов в нардепы. Швайка – восьмой
«Удар»: «Украина вперед!» назвала первую пятерку, Партии Кличко и Королевской спонсирует ПР.
Может ли Андрей Шевченко быть нардепом?
«Украина вперед!» назвала первую пятерку
"Украина - Вперед!" является искусственным проектом Банковой.
Коммунистка Александровская будет баллотироваться в Харькове по 171-му округу
Доказать проживание Шевченко за границей проблематично
Кабмин утвердил программу помощи инвалидам на 15 миллиардов
Американский суд хочет допросить Тимошенко в режиме видеоконференции
Камеры выборам не помогут
Суд над Луценко
Канада призывает ввести санкции против "режима Януковича"
Азаров считает, что в стране должно быть только три "мажора": он, Янукович и Литвин
Карпачева считает, что Запад не признает итоги выборов в Украине
В ЦИК не видят проблем по Авакову
Политолог о встрече Януковича с интеллигенцией: "пацаны развели очкариков"
Янукович подписал "языковой" закон
ЦИК зарегистрировала оппозицию без Тимошенко и Луценко
Тимошенко: Янукович напоминает гориллу в клетке
Азаров объяснил, что "витина тысяча" – это не какая-нибудь там "юлина тысяча"
Азаров: зарплаты и пенсии выросли, цены стабильны
Чечетов: в провале Украины на Олимпиаде-2012 виновата оппозиция
Суд объявит приговор Луценко 17 августа
Луценко призвал украинцев "дать мафии бой"
Адвокат Тимошенко допускает видеоконференцию в суде только в силовом варианте
Украину ждут те же санкции, какие применялись к Беларуси, - правозащитники
ЦИК регистрирует Тимошенко и Луценко, если так решит суд
Экс-посол: язык отбирают перед тем, как отобрать дом
Тимошенко отказалась присутствовать на завтрашнем заседании суда
"Регионал" – избирателям: "Я всегда нарушал закон! Всегда! Понятно?!"
Власти Мелитополя отказали Гриценко во встрече с горожанами
Костяк команды Януковича составляют уголовники, - М.Леонтьев
Добкин не видел, как били журналиста
Кореш Януковича купил машину за 2 миллиона
Шевченко получал в «Динамо» 2000 гривен в месяц
В Харькове активисты нашли новое место для пикета в защиту украинского языка
Защита Луценко подала кассацию

"Не надо сунуть нос!" Чечетова бесит, что люди недовольны перекрытием улиц для Януковича
После выборов взлетят цены на все, - П.Симоненко
"Над Януковичем смеются, как над Бушем-младшим", - Жадан
Янукович едет в Харьков
"Было время - и цены снижались". У Азарова заявляют, что продукты подешевели
"Регионалы" перехитрили сами себя с "языковым" законом
Всенародные выборы Янукович больше не выиграет никогда, - В.Филенко
Суд по "второму делу" Тимошенко перенесен на 11 сентября
Днепропетровский губернатор испугался бигборда с бабулей
Сегодня в Харькове продолжится суд по "второму делу" Тимошенко
В Днепродзержинске срезали билборды с критикой власти
ВАСУ запретил Тимошенко и Луценко участвовать в выборах
Приговор Луценко будет объявлен утром в пятницу
Народная артистка России разделась перед Януковичем за "языковой" закон (+фото)
В Днепродзержинске срезали билборды с критикой власти
ВАСУ запретил Тимошенко и Луценко участвовать в выборах
Приговор Луценко будет объявлен утром в пятницу
Народная артистка России разделась перед Януковичем за "языковой" закон
Половина лицензий на добычу газа шахты Засядько перешла к сыну Януковича
Рыбачук: "регионалы" воруют за полтора года один бюджет
Янукович предлагал Меркель выкупить Тимошенко "за полцены", - О.Рыбачук
Азаров считает, что журналисты мало говорят про "покращенья"
Немецкие врачи едут в Харьков к Тимошенко
СМИ: Автор бил-борда "бабушка с котом" - в розыске, владелица - в реанимации
Евродепутат: ЕС и ВТО должны заморозить соглашения с Украиной
Азаров: Украина будет среди лидеров Олимпиады-2016
Ночью "боевики Гепы" разгромили "языковый" пикет в Харькове
Бабушка и кот взорвали интернет
В Харькове прошел телемост при участии Турчинова и Гриценко + (фото, видео)
Москаль написал Азарову на идиш
"Народная самооборона": Судья сфальсифицировала документы по делу Луценко
США призывают правительство Украины освободить Тимошенко и Луценко
Грач: Янукович кончит хуже, чем Каддафи
Чешский Сенат призвал Украину освободить политзаключенных
Кармазин считает приговор Луценко бессмысленным
Тимошенко до сих пор не может передвигаться самостоятельно, - врач
Приговор Луценко показал, что власть готова на все, - "Батькивщина"
Кернес побежит по шоссе
Даже Балага в шоке от того, как поступили с Луценко
«Городской дозор»:
В Харькове депутаты-бютовцы избili журналиста
Опубликован полный избирательный список партии Королевской
Азаров требует от гаишников быть жесткими с мажорами
В новом учебном году вырастут стипендии студентов и детей-сирот
Названа первая пятерка «денежных мешков» оппозиции: лидирует Аваков
Харьковчане устроили народные гуляния в честь принятия закона о языках
Янукович разрешил судить Тимошенко по видео
Новый Закон об адвокатуре: гарантии бесплатной правовой помощи и адвокатское самоуправление
На Юлию Тимошенко завели еще одно уголовное дело
ЦИК зарегистрировала троих депутатов-самовыдвиженцев от Харьковской области
Соседку Тимошенко по палате выписали, а Власенко опять бьет тревогу
ЦИК отказалась регистрировать Юлию Тимошенко и Юрия Луценко
К новому учебному году десять школ Харькова получают современные стадионы
Власенко пытался облить зеленкой 25-летний харьковчанин
Тимошенко снова отказалась присутствовать в суде
Суд отклонил иск о незаконности исключения Тимошенко и Луценко из избирательного списка оппозиции

Янукович подписал закон об экстренной медицинской помощи
Президент Украины Виктор Янукович едет в Харьков
В языковой закон внесут поправки (В. Янукович)
Садовский перенес заседание по делу Тимошенко на 11 сентября
В Харькове снова суд по делу ЕЭСУ. Митинги проходят мирно
Михаил Добкин рассказал о реализации проектов: Деревня будущего и технополис Пятихатки
Харьковщина в лидерах по выполнению президентской программы получения доступного жилья
Как Михаил Добкин выпекал блины (ФОТО)
Янукович подписал закон о занятости населения: основные положения
Школы Украины готовы к новому учебному году (Д. Табачник)
В Харьков прилетел немецкий врач Тимошенко
Осенью поток европейских туристов хлынет в Харьковскую область (Михаил Добкин)
Луценко огласили приговор: два года ограничения свободы
Первый школьный стадион открыт в Харькове после реконструкции (ФОТО)
ТОП-5 кандидатов в депутаты, которые не попадут в Раду

5. Спікери (без цифр).

У більшості своїй – політики вітчизняного масштабу (Янукович, Азаров, Табачник, Гриценко, Симоненко), а також Москаль, Рибачук. Багато було цитат Ю. Луценка у зв'язку з його «останнім словом» у 2-му суді над ним.

Ще були цитати харків'ян Добкіна, Авакова, Кернеса ті інших.

6. Опис маніпуляцій та медіаефектів.

Основна маніпуляція – упереджене, одностороннє подання інформації у значній частці матеріалів. Це, на жаль, притаманно для усіх 3-х видань. А також використовується «гра» з назвами та фотографіями. Навіть, якщо новина про політичного опонента є позитивною чи нейтральною, до неї часто готується заголовок негативного змісту. І таке ж фото.

В Інтернет-виданні «Городской дозор» такі маніпуляції використовуються у матеріалах, присвячених Об'єднаній опозиції (в першу чергу – Тимошенко).

Опоненти відповідають взаємністю на Інтернет-сторінках «АТН» та, в більшій мірі – на «Главном».

ЛУГАНСЬК

Звіт за результатами моніторингу луганського телебачення

Упродовж 30 липня - 19 серпня 2012 року здійснювався моніторинг новинних передач регіональних телеканалів – державного телеканалу «ЛЮТ» та незалежного телеканалу «РТГА» - що виходять в проім-тайм. Щоденна загальна тривалість їх у робочі дні: (три випуски новин) – 35 хвилин на ЛЮТ та 35 хвилин (два випуски новин) – на «РТГА». У вихідні дні виходять два випуски новин на «РТГА» загальною тривалістю 30 хвилин. Загалом час, який було присвячено діяльності суб'єктів моніторингу, складає близько 6% ефірного часу. З них 69,6% - матеріали позитивного забарвлення, 18,1% - негативного забарвлення, 12,3% - нейтральна інформація.

Близько двох третин цього часу припадає на висвітлювання діяльності Партії регіонів – 2360 секунд. Суттєвим було висвітлювання діяльності Об'єднаної опозиції та партії «Удар», відповідно 550 та 516 секунд. Висвітлювання діяльності КПУ та партії «Україна-Вперед!» склало по 70 секунд, партія «Свобода» не згадувалася в новинах луганських телеканалів жодного разу.

Найбільш активно в позитивному забарвленні висвітлювалася діяльність Партії регіонів – 1921 секунда, чи 75% усього часу, присвяченого цій партії. Позитивно висвітлювалася діяльність партій «Удар» та «Україна-Вперед!». Позитивних матеріалів щодо Об'єднаної опозиції та КПУ не було.

Найбільш активно в негативному забарвленні висвітлювалася діяльність Об'єднаної опозиції – 550 секунд, чи 81% усієї негативної інформації. Негативні матеріали зустрічалися стосовно КПУ (70 секунд) та Партії регіонів (60 секунд). Негативні матеріали стосовно партій «Удар» та «Україна-Вперед!» не розміщувалися.

Загалом матеріали виборчого характеру не подавалися луганськими телеканалами як пріоритетні, тобто майже ніколи не були першими у випусках новин. За виключенням повідомлень про

конференцію Партії регіонів та про з'їзд Партії регіонів, які давалися в випусках новин ЛОТ першими сюжетами.

Теми, яким у серпні було приділено найбільше часу у новинних передачах луганського телебачення: конференція Партії регіонів, з'їзд Партії регіонів, з'їзд партії «Удар», з'їзд партії «Україна-вперед», інформація про порушення, які начебто допускаються опозицією, матеріали про корисні дії кандидатів від Партії регіонів в мажоритарних округах, позитивна оцінка виборчої програми Партії регіонів, обговорення факту підписання Президентом закону «Про основи мовної політики».

Спікерами в сюжетах новинних передач були Віктор Янукович, Микола Азаров, Наталія Королівська, Віталій Кличко, Андрій Клюєв, Володимир Медяник, Володимир Гончаров, Людмила Кириченко, Володимир Пристюк, Спиридон Кілінкаров.

На протязі серпня два телеканали, матеріали яких моніторилися, в новинних передачах демонстрували абсолютно тотожні матеріали щодо з'їздів партій «Удар» та «Україна-Вперед!», що свідчить, що ці матеріали були надані телекомпаніях у готовому вигляді. Повідомлення щодо подій в Партії регіонів мали явно агітаційний характер, і включали великі фрагменти з критикою діяльності Об'єднаної опозиції. Для ТРК «ІРТА» характерним є включення до новин інформації про події, головним персонажем яких кандидат в народні депутати від Партії регіонів: сюжети таких передач схожі, тривалість 200-230 секунд, обов'язкова пряма мова «героя». В сюжетах новин ЛОТ використовується така технологія: на засідання міської ради, поруч з міським головою тощо показується кандидат по 109-му округу від ПР Володимир Медяник, проте прізвище його не озвучується, його синхрон не надається.

Загалом луганські регіональні канали телебачення були найбільшим маніпуляційним інструментом у серпні в інтересах Партії регіонів.

Звіт за результатами моніторингу луганської преси

Упродовж 30 липня - 19 серпня 2012 року здійснювався моніторинг публікацій регіональних газет: газети обласної ради «Наша газета», квазінезалежної «Луганська правда», комерційних «XXI век» та «Ракурс-плюс». Найбільш активною в розміщенні матеріалів, які можна вважати пов'язаними з виборами, була газета «XXI век», менш активною газета «Ракурс-плюс». «Наша газета» надавала лише офіційні повідомлення нейтрального забарвлення. Загалом друковані ЗМІ містили 53,4% матеріалів негативного забарвлення, 30,3% - позитивного, та 16,3% - нейтральної інформації.

Найбільш активно друковані ЗМІ Луганської області висвітлювали діяльність Партії регіонів (45391 знаків) та Об'єднаної опозиції (40724). Вдвічі менше уваги приділялося партіям «Україна-Вперед!» (20416) та «Удар» (14397). Діяльність партії «Свобода» (3168), КПУ (2546) та само висуванцям (1343) приділялося значно менше місця.

Найбільш активно в позитивному забарвленні висвітлювалася діяльність Партії регіонів – 31580 знаків, що більше третини площі усіх матеріалів позитивного спрямування. Вдвічі менше позитивних матеріалів стосовно Об'єднаної опозиції (15813) та «Удару» (13879). Найменше таких матеріалів стосовно партії «Україна-Вперед!». Матеріалів позитивного забарвлення стосовно КПУ та «Свободи» не друкувалося.

Більше половини площі матеріалів негативного забарвлення стосувалися Об'єднаної опозиції (20750), вдвічі менше їх приходить на Партію регіонів (10643), вчетверо – на партію «Україна-Вперед!» (5359). Найменше негативних матеріалів стосовно КПУ (1364) та самовисуванців (671). Стосовно «Свободи» та «Удару» такі матеріали не розміщувалися.

Жоден з матеріалів, який би висвітлював діяльність суб'єктів виборів, не анонсувався на першій сторінці видань, проте на першому розвороті надавалися матеріали, які в позитивному забарвленні висвітлювали діяльність Партії регіонів. Інші матеріали надавалися на другому та третьому розворотах друкованих видань.

Теми, які висвітлювали друковані ЗМІ: кампанія висування та реєстрації кандидатів, рішення ЦВК щодо реєстрації кандидатів, прес-конференція Москаля в Луганську, матеріали райтерів штабів щодо партійних програм та списків кандидатів, матеріали дослідження «Чесно».

У звітному періоді характерним було те, що в газетах «XXI век» та «Ракурс-плюс» матеріали стосовно Партії регіонів, партії «Удар», «Україна-Вперед!» були повністю ідентичним. Тобто більшість таких матеріалів не є авторськими матеріалами журналістів видань, а надаються за плату для друку райтерами штабів. Як правило такі матеріали містять одночасно тексти позитивного забарвлення щодо одних суб'єктів та тексти негативного спрямування щодо інших

Звіт за результатами моніторингу луганських інтернет-сайтів

Упродовж 30 липня - 19 серпня 2012 року здійснювався моніторинг повідомлень Інтернет-сайтів «Схід-Інфо» та «Восточний варіант». Загалом в цих матеріалах містилося 22,9% інформації позитивного спрямування, 24,4% - негативного спрямування та 52,7% - нейтральної інформації.

Майже половина обсягу публікацій приходить на висвітлення діяльності Партії регіонів – 59572 знаків (47,7%). Втричі менше інформації надавалося стосовно Об'єднаної опозиції (16355), КПУ (16193), самовисуванців (14076) та партії «Україна-Вперед!» (10078). Найменше інформації оприлюднювалося стосовно партії «Свобода» (4949) та «Удар» (3623).

Найбільш активно в позитивному забарвленні висвітлювалася діяльність Партії регіонів – 26686 знаків, чи 93% від усіх повідомлень позитивного забарвлення. В 13 разів менше розміщено позитивних матеріалів стосовно Об'єднаної опозиції (1927). Стосовно інших суб'єктів моніторингу позитивні матеріали не розміщувалися.

Найбільш активно в негативному забарвленні висвітлювалася діяльність Партії регіонів – 11333 знаки чи третина усієї негативної інформації. Вдвічі менше негативної інформації розміщувалося стосовно Об'єднаної опозиції (6742), КПУ (6303). Менше розміщувалося негативної інформації стосовно самовисуванців (3163), партії «Україна-Вперед!». Найменше негативної інформації розміщено стосовно партії «Удар» (343). Не розміщувалося негативної інформації стосовно партії «Свобода».

Загалом обсяг позитивних матеріалів, що розміщені в луганських Інтернет-виданнях, переважають обсяг матеріалів негативного забарвлення, лише стосовно Партії регіонів.

Теми, які були найбільш поширені в Луганському Інтернеті: кампанія висування та реєстрації кандидатів, довідки про доходи кандидатів, обговорення виборчих програм, візит на Луганщину Геннадія Москаля, благодійна діяльність кандидата від Партії регіонів Володимира Медяника, підкуп виборців кандидатами з команди Сергія Шахова, реєстрація кандидатів-«двійників», порушення виборчого законодавства.

Опис маніпуляцій: у повідомленнях про кандидатів-самовисуванців нейтральна за контентом інформація часто подається з натяками принизливого змісту щодо кандидатів, кілька матеріалів, які стосувалися Партії регіонів, були тождесними в «Схід-Інфо» та в «Восточном варіанте».

Центральний регіон

ВІННИЦЯ

Звіт за результатами моніторингу вінницького телебачення

Упродовж 30 липня – 19 серпня вінницькі телеканали найбільше уваги приділяли формуванню партійних списків кандидатів у депутати ВР та аналізували чому мало вінничан потрапило на прохідні місця у партійні списки. Разом з тим почалась активна атака на свідомість глядачів у плеканні симпатій до певних партій та кандидатів до Верховної ради, котрих відверто підтримує той

чи інший телеканал. Найбільше ефірного часу в новинах віддається Партії регіонів, Компартії України, кандидатам –мажоритарникам, котрі можуть ввійти в майбутні фракції названих партій та керівникам обласного рівня. Інші партії демонструються вкрай рідко – лише в сюжетах про жеребкування партій та визначенні кандидатів на округах.

У позитивній тональності подається підписання мовного закону президентом та зовсім ігноруються мітинги протестів проти його прийняття.

Основні медіа-ефекти пов'язані з використанням політиками службового становища для створення позитивного іміджу партії, плекання симпатій та антипатій каналами, створення позитивного або негативного контексту за допомогою послідовності сюжетів, іронія. А ще використання у телевізійних новинах жанрів, що не відповідають фактичному характеру новин. Наприклад, сюжет про святковий концерт у райцентрі Ямпіль, присвячений висуненню кандидатом у народні депутати Олексія Порошенка, батька міністра економіки Петра Порошенка йшов непропорційно довго 8 хвилин з огляду на 30 – хвилинну передачу новин.

Частка виборчого контенту від загального контенту новин у теленовинах:

ТРК «Вінтера» - 25%

ТРК «Вінниччина» - 40%

Тенденції висвітлення діяльності політичних партій телепрограмами:

«Вінтера». Новинний випуск триває 30 хвилин, підсумковий – 40 хвилин. Перші сюжети присвячені ініціативам президента та уряду, здебільшого в позитивній тональності. Значна частина сюжетів про те, як голова ОДА Микола Джига роздає реанімобілі в першу чергу на окрузі, де сам балотується до ВР, які виділяє міністерство охорони здоров'я в рамках проведення експерименту у Вінницькій області – реформи медичної галузі. Загалом, сюжети щодо реформи медицини подаються незважаючи на реальне невдоволення населення у позитивній, або нейтральній тональності.

Виділив канал місце і для самовисуванців міністра економіки Петра Порошенка та його батька Олексія Порошенка.

Ряд сюжетів присвячено відкриттю та освяченню храмів за участю керівників області.

Урочисто подав канал сюжет про висунення в кандидати до ВР члена НАцради з питань телебачення і радіомовлення Оксани Єлманової (Калетник). Не обійшов увагою і її рідного дядька нардепа та кандидата в депутати Григорія Калетніка. Про опозиційні партії згадувалось дуже мало і то в іронічній тональності.

ТРК «Вінниччина» відкрито демонструє підтримку представників та лідера комуністичної партії України. Рідше в 4 рази показують представників та спікерів Партії регіонів. І якщо в перший тиждень партія влади демонструвалась більше в позитивній чи нейтральній тональності, то останні тижні - більше в негативній тональності. Така зміна настроїв, на мою думку пов'язана з тим, що останнім часом прослідковується перетікання електорату партії регіонів до компартії.

Канал допускає журналістські оцінки, використовує медіа –ефекти. Скажімо, сюжет про інцидент, що стався у Львівській області між комсомольцями – кандидатами по мажоритарних округах та місцевими націонал – патріотами подався на фоні кабацької музики. Канал активно висвітлює діяльність президента та уряду. А соціальні проблеми області подаються крізь призму бачення і вирішення кандидатів від КПУ.

Обидва канали подають незбалансовану інформацію.

Основні теми:

- 1.Формування списків претендентів на депутатський мандат.
2. Мажоритарники.
- 3.Мовне питання.
- 4.Медична реформа.
5. Як виживають малокомплектні сільські школи.
6. Відновлення роботи цукрових заводів.
7. Ініціативи президента та уряду.

Спікери:

1. Віктор Янукович – ПР
2. Микола Азаров –ПР
3. Микола Джига – голова ОДА, ПР
4. Сергій Татусяк – голова облради, ПР

5. Петро Порошенко – міністр економіки- само висуванець
6. Петро Симоненко – лідер компартії України
7. Валерій Бевз – нардеп від КПУ, кандидат до ВР

Звіт за результатами моніторингу вінницької преси

Усі видання відстежували формування партійних списків кандидатів до ВР та претендентів на мажоритарних округах. Подавали більш порівняно з телеканалами збалансовану інформацію, проте тенденція частоти інформацій про візити посадовців з робочою, насправді виборчою метою також мала місце. Діяльність уряду та ініціатив президента, окрім прийняття мовного питання залишилась поза увагою. При цьому більше половини інформації, оприлюдненої про партію влади, була позитивною за рахунок великої частки політичної інформації у комунальному виданні «Вінниччина». Прослідковується явний перехід на підтримку провладних сил газетою «RIA», що позиціонує себе як незалежна та об'єктивна. Послідовно до висвітлення провладних та опозиційних політичних сил підходить щотижневик «33 канал», який має найбільший тираж в області. А найзбалансованішою за цей період виглядає видання «Реалії», де представляються однаковою мірою всі політичні партії, котрі на думку експертів мають шанс пройти до Верховної ради.

На перших шпальтах видань були сюжети соціального характеру, ілюстрації кримінальних історій і лише газета «Вінниччина» виділяла невелике місце ще й для керівників області.

У цьому виборчому сезоні декотрі мажоритарники вирішили завести в округах свої видання. Напевне, тому значна частина інформації безпосередньо з округів проходить повз обласні щотижневики.

Головні теми:

1. Мовне питання, мітинги протесту.
2. Організація виборчого процесу
3. Ліквідація найбільшого в Європі отрутомогильника в Шаргородському районі – з ініціативи влади
4. Медична реформа – реанімобілі від держави, як візитна картка голови ОДА Джиги на своєму виборчому окрузі.
5. Відновлення роботи цукрових заводів – завдяки втручанням обласного керівництва.
6. Фестиваль «Кришталеві джерела», організований кандидатом у депутати ВР, членом Національної ради з питань телерадіомовлення Оксаною Єлмановою (Калетник)

Спікери:

1. Віктор Янукович, президент - ПР
2. Микола Азаров, прем'єр – міністр, ПР
3. Микола Джига – голова облдержадміністрації-ПР
4. Сергій Татусяк – голова облради –ПР
5. Олександр Домбровський – само висуванець, член команди, яку веде до ВР Міністр
6. Людмила Щербаківська – об'єднання опозиції «Батьківщина»
7. Сергій Продан – «Свобода»
8. Оксана Єлманова (Калетник) – самовисуванець, симпатизує ПР
9. Арсеній Яценюк - об'єднання опозиції «Батьківщина»

Частка виборчого контенту від загального контенту новин у виданнях:

«Вінниччина»	- 40%
«33 канал»	- 25%
«Реалії»	- 20%
“RIA”	- 15%

Тенденції висвітлення діяльності політичних партій:

«Вінниччина» переважно висвітлювала діяльність партії влади. Однак розбавляла позитивну інформацію нейтральною. Діяльність об'єднаної опозиції висвітлювалась удвічі менше – у контексті передвиборчого з'їзду, справ Ю.Луценка та Ю.Тимошенка та обговоренні з іронічною авторською оцінкою результатів обговорення передвиборчої програми об'єднаної опозиції.

Загалом видання плекає позитивний імідж Партії регіонів і через замальовки про сім'ю обласних керівників, і через переконання у їх високій моральності у матеріалах про участь у масовому

відкритті церков в різних районах області. Не було жодного номера за звітний період, щоб у газеті не з'являлась «джинса». Газета досить часто застосовує метод маніпуляцій з притягненням і посиланням на інші джерела інформації, що мають незаперечний авторитет у суспільстві. Наприклад із значним скороченням та довільним трактуванням було подано матеріал із тижневика «Дзеркало тижня» під назвою «3 «новими обличчями» не вийшло» («Вінниччина» 15 серпня). Під роздачу потрапили партія «Удар» (300 знаків нейтральної тональності) та «Україна – Вперед» (500 знаків з негативною тональністю).

«33 канал» загалом відчутно симпатизує об'єднаній опозиції та час від часу критикує владу та партію влади. Методично робить аналіз претендентів на крісло у Верховній раді. Аналізує можливості та перспективи потрапити до Верховної ради місцевих політиків та авторитетних в області людей, котрі балотуються. Основними темами для цього видання стали прийняття мовного закону та політика уряду щодо виплат компенсацій селянам. Видання також не ігнорувало інші ініціативи уряду, як от виплата стипендій нашим олімпійцям. Репортажі про зїзди «Батьківщини» та «Удару» дуже схожі на «джинсу», хоча і дотримується стилістика видання. Загалом, тижневик не змінює своїй традиції і намагається тримати баланс політичних матеріалів.

«Реалії» загалом подають різні позиції, точки зору, політичні погляди. Коротко повідомлялось про передвиборчі зїзди партій, котрі мають шанси пройти до Верховної ради. Якщо є привід, тижневик не ігнорує теми, які, можливо, де в чому неприємні для партії, котрій сам симпатизує. У листах дописувачів, а також у авторських матеріалах критикуються популістські заяви про покращення життя, завищення показників урожаю тощо. Газета не дрібнила інформацію про всі піар – поїздки з врученням реанімобілів, а збирала їх у один загальний огляд. Не замовчала інформацію про те, що прокуратура області «змусила» компанію, що має відношення до сім'ї міністра економіки Порошенка «Агропромінвест» заплатити в казну майже півтора мільйони гривень.

Загалом, проявляється інтерес до всіх гіпотетично прохідних партій і, переважно, в нейтральній тональності.

“RIA”, хоч і заявляє про свою об'єктивність і неупередженість, проте останнім часом відслідковувались матеріали замовного характеру з боку влади. Здебільшого, це замовлення «вибілити» закон, який явно не сприймають вінничани, або «очорнити» політика, чи не зручного громадського діяча, як це було зроблено із координатором в області руху «Чесно» Віктором Малиновським. Аналіз виборчих списків, який робило видання здебільшого відображався через ряд експертних коментарів, які є основним джерелом оціночних суджень. Іноді газета упускає декотрі важливі поточні питання, або ж уникає висвітлення декотрих політичних історій. Як от інцидент на сесії облради, коли опозиційні партії покинули сесійну залу на знак незгоди з тим, що голова облради відмовлявся ставити на порядок денний мовне питання. Про цю ситуацію написав лише «33 канал». І хоча зазначається, що згадування про політиків йтимуть лише на правах реклами. Проте не упустив тижневик можливості аби вкрай негативно відгукнутись про партію «Свобода». Усі спроби декотрих авторів об'єктивно висвітлювати хід виборчої кампанії закінчуються «рубкою» їхніх матеріалів.

Звіт за результатами моніторингу вінницьких інтернет-сайтів

Інтернет – видання на першому тижні після офіційного старту виборів намагались дуже ретельно відслідковувати усе, що пов'язано з виборчим процесом і все, що допоможе скласти об'єктивну картинку про кандидата в депутати, чи власне партію. Проте далі почала проявлятися певна заангажованість. Більшою мірою це стосується Вінниці. Info, чия увага і здебільшого позитивна тональність віддані кандидату в народні депутати Петру Порошенку, його сім'ї та команді, яку він веде до Верховної ради. Інтернет - видання найактивніше аналізували учасників виборчих перегонів, надаючи офіційну інформацію із сайту центральної виборчої комісії. Інформація, що стосувалась представників партії влади здебільшого подавалась у нейтральній тональності.

Прослідковувалась симпатія до представників опозиційних сил, хоча за кількістю матеріалів про них було менше. Значно більше виходило про дії уряду з відповідним коментарем прем'єр-міністра. Але всі ініціативи президента та уряду не піддавались аналізу.

Теми звітного періоду:

- Янукович узаконив проведення судових засідань в режимі відеоконференцій.
- Команда Петра Порошенка заявила про похід за мандатом
- Мовне питання

- Критика дій аграрного міністра Присяжнюка
- Соціальні ініціативи президента та уряду
- Інцидент, що стався з відомим журналістом Мустафою Наємом: охорона брата нардепа від ПР Григорія Калетніка (також члена Партії регіонів), батька кандидата сім'я родом з Вінниччини) побила журналіста по дорозі на з'їзд Партії регіонів.
- Все більше українців шукають справедливості в європейських судах.
- Місця у виборчих списках партій представників Вінниччини
- Відродження занехаяних цукрових заводів.

Спікери:

Віктор Янукович – президент (ПР)

Микола Азаров – прем'єр-міністр (ПР)

Петро Порошенко – міністр економіки, кандидат у народні депутати

Арсеній Яценюк – лідер опозиції

Микола Катеринчук – кандидат в народні депутати від об'єднаної опозиції.

Людмила Щербаківська – голова обласної організації партії «Батьківщина», кандидат у народні депутати.

Микола Джига – голова вінницької ОДА(ПР), кандидат у нардепи

Іван Мовчан, заступник голови ОДА (ПР)

Любов Спірідонова, заступник голови ОДА (ПР)

Тенденції висвітлення політичних партій:

Вінниця. Info на початку старту виборчої кампанії почав активно відображати поїздки губернатора по області з подарунками – реанімобілями. Досить багато місця віддається заявам міністра економіки Петра Порошенка та прем'єр-міністра Миколи Азарова. Що свідчить про заангажованість сайту. Інтернет – видання взагалі не лише подає позитивний текст стосовно сім'ї Порошенка, їх участі у виборчому процесі, а й об'ємні фоторепортажі. Зрештою так само детально був зроблений репортаж і зі зїзду Партії регіонів. Також Інтернет – видання відслідковує історію конфлікту журналіста Мустафи Найема з охороною батька кандидата в депутати Оксани Калетник Миколи Калетника. Причому матеріал подано у вкрай негативній тональності (1 бал) стосовно Партії регіонів. Досить часто тут публікуються заяви прем'єр-міністра Миколи Азарова. Таким чином найбільшою мірою Партія регіонів представлена найбільшою мірою Азаровим. А ,скажімо, КПУ згадувалась лише в контексті зїзду та діяльності у ВР. Не оминув сайт докору від прем'єр-міністра на адресу опозиційних сил. Мова про його заяви, що перемогу в багатьох українських олімпійців забрала опозиція. Мовляв, усі внутрішні проблеми треба вирішувати всередині країни, а не виносити на загал закордону.

Тарасова правда - Вінниця політична демонструє жорсткішу позицію стосовно дій партії влади, політику уряду щодо закупівлі зернових у зв'язку із посухою. Видання піддає сумніву ініціативи уряду щодо компенсацій, висловлюється іронічно. Так само з долею іронії пише сайт і про декотрі ініціативи губернатора. Наприклад, інформація про нараду з приводу підготовки навчальних закладів до зими міститься під заголовком « Джига наказав вихователям квасити капусту». Досить розгорнуто в негативній тональності інтернет – видання подало матеріал про махінації в аграрному секторі галузевого міністра Миколи Присяжнюка. Із самого початку видання відслідковувало як будуть на Вінниччині розгортатись події навколо впровадження закону про мови. І з посиланням на голову обласної ради Сергія Татусяка розмістило інформацію у позитивні тональності (5), що на Вінниччині не бачать підстав для запровадження регіональної мови. Загалом баланс присутності партій, котрі мають шанс потрапити до Верховної ради не дотримується.

ДНІПРОПЕТРОВСЬК

Звіт за результатами моніторингу дніпропетровського телебачення

За період 30 липня - 19 серпня 2012 року на дніпропетровському ТБ тотально переважали новинарні сюжети про Партію регіонів. Це й не дивно: по-перше, це історичний базовий регіон ПР; по друге, місцева влада особисто зацікавлена в результаті виборів.

Обласне телебачення присвятило сюжетам про ПР 5752 секунди ефіру новин й лише 148 секунд - КПУ. Все - інших політичних немає. Основні теми - діяльність Президента і Кабміну, спрямовані на покращення життя (як правило, на початку випуску), далі - добрі справи представників Партії регіонів - нардепів Солошенка й Царьова (нинішніх мажоритарних кандидатів), й поки що місцевих діячів - заступника губернатора Ступака, керівника МЧС в області Бутківського, начальника Придніпровської залізниці Момота, заступника міського голови Дніпропетровська Крупського, депутата обласної ради Циркіна... Про те що вони кандидати-мажоритарники від ПР - ані слова. Вони відкривають дитячі майданчики, встановлюють енергозберігаючі вікна у школах, лагодять ліфти, дахи, дарують медичне обладнання, рятують екологію для нащадків. Спікери в матеріалах - власне, кандидати та вдячні "благодотримувачі": діти, лікарі, літні люди, вчителі... Звичайно, тональність виключно позитивна. По Симоненку - нейтральна.

34 телеканал "показав" ПР в сюжетах на 4503 секунди. Знайлося й місце КПУ (приїзд до Дніпропетровська лідера КПУ Симоненка - 150 секунд), й для "Україна - Вперед!" Королівської (з'їзд партії) - 165 секунд. Інших немає. Та й говорити про пропорції за таких обставин якимось дивно. "Регіоналів" на цьому каналі менше, ніж на ОДТРК з однієї причини - 34 ТБ не подає інформації про діяльність Президента і Кабінету міністрів. Ось і різниця у загальному часі висвітлення ПР. Хоча, безпосередньо сюжетів про кандидатів-мажоритарників від ПР тут може бути й більше. Прізвища - ті ж самі, що й на ОДТРК, спікери - теж. Майже однакові навіть плани зйомки й прямі мови. Тональності - позитивні.

Це не політична реклама, не прихована політична реклама, навіть не використання медіа ефектів, маніпуляцій... Це суцільна пропаганда Партії регіонів.

Звіт за результатами моніторингу дніпропетровської преси

За період 30 липня - 19 серпня 2012 року в дніпропетровській пресі переважав її звичайний стан. Особливих сплесків активності, зважаючи на кампанію, не було. Всі працювали штатно, як і півроку тому.

Опозиційна газета "Лица" подала 5 матеріалів про ПР. 4 з негативною тональністю. Теми - використання адмінресурсу у різних його проявах. А ось інтерв'ю з депутатом-мажоритарником від ПР відверто здивувало. Це спроба розвінчати негативні міфи про цю людину. Дарма, що з використанням рекламних позначок на матеріалі. Тональність - позитивна. Хоча відчуття інакші.

Газета ОДА "Вести Придніпровья" розмістила на своїх шпальтах лише 4 матеріали так чи інакше пов'язаних з правлячою партією. Висвітлили з'їзд (частина 2 шпальти), ініціативи Президента (частини 1-2 шпальти). Спінкери - Президент, Прем'єр, учасники заходу. Також розповіли про віднини заступником голови ОДА Ступаком (мажоритарник) відвідин родини й опублікували невеличкий лист-подяку від читачів керівнику обласного МНС Бутківському (мажоритарник) за спилане у дворі аварійне дерево. Тональності - позитивні.

Ймовірно, прокомуністична газета "Горожанин" (за непідтвердженими даними, належить нардепу від КПУ Храпову), подала 3 матеріали. Найбільше здивувала ціла шпальта (плюс стовпчик сусідньої шпальти) АЗ програмних роздумів Симоненка на 16878 знаків. Також подано матеріал про свавілля фракції ПР у Дніпропетровській міськраді, де рішення приймаються провладними депутатами фактично без участі представників інших політичних сил. Тональність - негативна. Й матеріал про несприйняття представниками ветеранської організації реформ Президента. А ось комуністи - хороші й послідовні.

Звіт за результатами моніторингу дніпропетровських інтернет-сайтів

За період 30 липня - 19 серпня 2012 року на дніпропетровських інтернет сайтах ситуація значно краща, ніж на ТБ й у газетах. Принаймні, присутні майже всі політичні сили, що нас цікавлять.

Отже, опозиційний сайт "Дніпроград" загалом подав 23 інформації. З них найбільше - 9 - присвячені ПР (з негативною тональністю - 8, з нейтральною - 1). Серед тем - використання адмінресурсу, "бруд" на кандидатів від ПР, "мовне питання", борди "про бабусю і kota".

7 інформацій присвячені Об'єднаній опозиції, з яких лише 2 з негативною тональністю (стосуються нинішніх депутатів, яких не включили до прохідної частини списку ОО). Решта - з'їзд й коментарі до виборчого списку, вручення посвідчень мажоритарникам від ОО на Дніпропетровщині, приїзд до Дніпропетровська депутата-опозиціонера Парубія.

3 негативні інформації про КПУ. Теми - мітинги КПУ, список партії.

"Свобода" - 3 повідомлення, з яких 2 з позитивною тональністю, 1 - з нейтральною). Теми - мажоритарники, міркування про те, чому "Свобода" має бути у Верховній Раді.

Була 1 інформація про опозиційну кандидатку Шилова, яка заявила, що очікує на арешт через своє самовисування.

Королевська і Кличко залишилися поза увагою.

Лояльний до влади сайт "Міст-Дніпро" подав 28 цікавих для нас повідомлень.

Більшість з них - 19 - про Партію регіонів (лише 3 з нейтральною тональністю, решта - з позитивною). Теми - з'їзд, виступи на ньому учасників, блізи з місцевими мажоритарниками від ПР.

Об'єднаній опозиції присвятили лише 1 інформацію з негативною тональністю - з вуст Азарова на з'їзді ПР.

5 позитивних інформацій про КПУ - матеріали з прес-конференції Симоненка, в одній з яких - негативна тональність щодо Королевської та її політичної сили.

"Україна - Вперед!" з'явилася одного разу й з нейтральною тональністю.

1 матеріал з позитивною тональністю присвятили партії "Удар" Кличка.

КІРОВОГРАД

Звіт за результатами моніторингу кіровоградського телебачення

Упродовж 30 липня – 19 серпня ключова увага ЗМІ регіону зосередилась на процедурі висунення та реєстрації кандидатів від політичних партій та рухів. Саме тому максимальна кількість згадок провідних політичних сил припадає на перший тиждень та третій, коли кандидати почали оприлюднювати свої декларації. І якщо стосовно провладних кандидатів не було зафіксовано жодних маніпуляційних технологій, то стосовно декларацій опозиційних кандидатів прискіпливість журналістів була очевидною. Щодо політичних партій, то переважну кількість згадок в нейтральній тональності було зафіксовано в публікаціях про їх списки. Цього не можна вже сказати стосовно авторських коментарів щодо конкретних кандидатів. Слід зазначити, що найбільше обговорювалися списки Об'єднаної опозиції та УДАРу, обласна організація якої відзначилася скандальною конференцією щодо висунення кандидатів по мажоритарних округах, в результаті чого двоє її провідних членів залишили ряди УДАРу. Партія регіонів у всіх ЗМІ регіону отримала максимум уваги, про що свідчить кількість секунд та друкованих знаків. Коли на початку виборчої кампанії опозиційні спікери ще певним чином були «засвічені» здебільшого у зв'язку з скандалом щодо анонімних листівок про кандидата від опозиції Валерія Кальченка та провладного – Олександра Шаталова, то на третьому тижні фактично немає будь-якої змоги когось із них назвати, за винятком лідера КПУ Петра Симоненка.

Загалом, можна більш-менш чітко окреслити пріоритети ЗМІ регіону, які є об'єктом моніторингу, а політична кампанія, очевидно, буде спрямована не на показ позитивних здобутків певної сили, а на висвітленні негативних аспектів діяльності опонуючої політичної сили чи її представників.

Коментар найбільших та найменших показників:

Партія регіонів має максимальні показники в позитивній тональності по обох місцевих каналах. Особливо активно висвітлює її діяльність Кіровоградська обласна телерадіокомпанія. Інші представники виборчого процесу мають виключно нейтральну або негативну тональність. Насамперед це стосується Об'єднаної опозиції, УДАРу та КПУ. Деякий негатив щодо Партії регіонів траплявся в поодиноких фрагментарних виступах спікерів від опозиції, але це одиничні випадки. Позитив партії влади насамперед формує регулярне висвітлення реалізації програми «Центральний регіон – 2015» в розрізі кожного з районів області, що так чи інакше подається як здобуток її представників, а більшість негативу, який подекуди трапляється, пов'язаний з «тяжким» спадком попередньої помаранчевої владної команди.

Канал ТТV акцентує свою увагу на презентації міського життя, а тому має набагато менше політично заангажованої інформації, хоч і тут було зафіксовано значний позитив для Партії регіонів, хоч більшість матеріалів автори програми прагнуть подавати в нейтральній тональності. Слід також відзначити, що жодна інша політична сила на цьому каналі представлена не була.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Максимальні показники позитивної тональності на обох каналах належать Партії регіонів.

Мінімальні показники тональності зафіксовані для УДАРу (прес-конференція екс-кандидатів від цієї сили з приводу їх виходу із лав УДАРу) та КПУ (створення масовості мітингу в підтримку лідера комуністів Петра Симоненка за рахунок проплачених школярів). Позитив Партії регіонів формується за допомогою фіксації здобутків влади в рамках програми «Центральний регіон – 2015» та будь-якого позитивного моменту із життя міста, де обов'язково з'являється провладний кандидат Олександр Шаталов (встановлення лавочок у парку, демонтаж незаконно встановлених кіосків, встановлення безкоштовних поштових скриньок у багатоповерхівках та багато іншого).

Пріоритетність представлення:

Від Партії регіонів – голова Кіровоградської ОДА Сергій Ларін, Олександр Шаталов, Станілав Березкін (мажоритарники), від Об'єднаної опозиції – Валерій Кальченко, але останній з'явився в кадрі тільки одного разу та й то фрагментарно.

Теми:

Висування та реєстрація кандидатів в народні депутати України.

Реалізація програми «Центральний регіон – 2015»

Декларації про доходи зареєстрованих кандидатів.

Реалізація соціальних ініціатив Президента.

Спікери:

Сергій Ларін, Олександр Шаталов, Станілав Березкін

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Маніпулятивність насамперед зафіксована у підсумковій недільній передачі «Погляд», ведучим якої є Андрій Богданович, що теж балотується а депутати як само висуванець. Під час коментарів щодо мітингу в підтримку КПУ в іронічному вигляді було зазначено щодо віку прихильників, які прийшли послухати лідера комуністів (переважно діти 11 – 15 років).

Звіт за результатами моніторингу кіровоградської преси

Упродовж 30 липня – 19 серпня ключова увага ЗМІ регіону зосередилась на процедурі висунення та реєстрації кандидатів від політичних партій та рухів. Саме тому максимальна кількість згадок провідних політичних сил припадає на перший тиждень та третій, коли кандидати почали оприлюднювати свої декларації. І якщо стосовно провладних кандидатів не було зафіксовано жодних маніпуляційних технологій, то стосовно декларацій опозиційних кандидатів прискіпливість журналістів була очевидною. Щодо політичних партій, то переважну кількість згадок в нейтральній тональності було зафіксовано в публікаціях про їх списки. Цього не можна вже сказати стосовно авторських коментарів щодо конкретних кандидатів. Слід зазначити, що найбільше обговорювалися списки Об'єднаної опозиції та УДАРу, обласна організація якої відзначилася скандальною конференцією щодо висунення кандидатів по мажоритарних округах, в результаті чого двоє її

провідних членів залишили ряди УДАРу. Партія регіонів у всіх ЗМІ регіону отримала максимум уваги, про що свідчить кількість секунд та друкованих знаків. Коли на початку виборчої кампанії опозиційні спікери ще певним чином були «засвічені» здебільшого у зв'язку з скандалом щодо анонімних листівок про кандидата від опозиції Валерія Кальченка та провладного – Олександра Шаталова, то на третьому тижні фактично немає будь-якої змоги когось із них назвати, за винятком лідера КПУ Петра Симоненка.

Загалом, можна більш-менш чітко окреслити пріоритети ЗМІ регіону, які є об'єктом моніторингу, а політична кампанія, очевидно, буде спрямована не на показ позитивних здобутків певної сили, а на висвітленні негативних аспектів діяльності опонуючої політичної сили чи її представників.

Коментар найбільших та найменших показників:

Партія регіонів має максимальні показники за всіма показниками в усіх друкованих виданнях регіону. Особливо активно висвітлюють її діяльність газета «Народне слово» та тижневик «Україна центр». Інші представники виборчого процесу мають в цьому виданні виключно нейтральну або негативну тональність, за винятком КПУ, але то чиста «джинса», яку, до речі, опублікувала й «Кіровоградська правда», й «Україна центр». Передусім це стосується Об'єднаної опозиції, й УДАРу. Певний негатив щодо Партії регіонів траплявся в публікаціях спікерів від опозиції. Позитив партії влади знову ж таки формує регулярне висвітлення реалізації програми «Центральний регіон – 2015» в розрізі кожного з районів області, що так чи інакше подається як здобуток її представників, візит Сергія Тігіпка і фактично покровове його висвітлення протягом майже всього тижня.

Єдина ґрунтовна публікація з негативною тональністю зафіксована в «Кіровоградській правді» і стосувалася вона досить критичному аналізу Харківських угод і того, що ми маємо внаслідок їх реалізації

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Максимальні показники позитивної тональності у всіх трьох виданнях належать Партії регіонів. Мінімальні показники тональності зафіксовані для Об'єднаної опозиції та тієї ж Партії регіонів.

Пріоритетність представлення:

Від Партії регіонів – голова Кіровоградської ОДА Сергій Ларін, Олександр Шаталов, Станілав Березкін, Віталій Грушевський (мажоритарники), від Об'єднаної опозиції – Валерій Кальченко, «України – вперед» – Наталя Королевська, УДАРу – Віталій Кличко.

Теми:

- Висування та реєстрація кандидатів в народні депутати України.
- Реалізація програми «Центральний регіон – 2015»
- Декларації про доходи зареєстрованих кандидатів.
- Реалізація соціальних ініціатив Президента.

Спікери:

Сергій Ларін, Олександр Шаталов, Станілав Березкін Валерій Кальченко, Петро Симоненко, Віталій Грушевський.

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Маніпулятивність насамперед зафіксована у тижневику «Україна центр», в якій з певним кепкуванням було проаналізовано декларацію Андрія Шевченка з «України – вперед», лейтмотивом публікації було наступне: оскільки в київському динамо так мало платять, то Андрій вирішив заробити на політиці.

Звіт за результатами моніторингу кіровоградських інтернет-ресурсів

Упродовж 30 липня – 19 серпня ключова увага ЗМІ регіону зосередилась на процедурі висування та реєстрації кандидатів від політичних партій та рухів. Саме тому максимальна кількість згадок провідних політичних сил припадає на перший тиждень та третій, коли кандидати почали оприлюднювати свої декларації. І якщо стосовно провладних кандидатів не було зафіксовано жодних маніпуляційних технологій, то стосовно декларацій опозиційних кандидатів прискіпливість

журналістів була очевидною. Щодо політичних партій, то переважну кількість згадок в нейтральній тональності було зафіксовано в публікаціях про їх списки. Цього не можна вже сказати стосовно авторських коментарів щодо конкретних кандидатів. Слід зазначити, що найбільше обговорювалися списки Об'єднаної опозиції та УДАРу, обласна організація якої відзначилася скандальною конференцією щодо висунення кандидатів по мажоритарних округах, в результаті чого двоє її провідних членів залишили ряди УДАРу. Партія регіонів у всіх ЗМІ регіону отримала максимум уваги, про що свідчить кількість секунд та друкованих знаків. Коли на початку виборчої кампанії опозиційні спікери ще певним чином були «засвічені» здебільшого у зв'язку з скандалом щодо анонімних листівок про кандидата від опозиції Валерія Кальченка та провладного – Олександра Шаталова, то на третьому тижні фактично немає будь-якої змоги когось із них назвати, за винятком лідера КПУ Петра Симоненка.

Загалом, можна більш-менш чітко окреслити пріоритети ЗМІ регіону, які є об'єктом моніторингу, а політична кампанія, очевидно, буде спрямована не на показ позитивних здобутків певної сили, а на висвітленні негативних аспектів діяльності опонуючої політичної сили чи її представників.

Коментар найбільших та найменших показників:

Партія регіонів аналогічно як і в пресі та на телебаченні має максимальні показники за всіма показниками в усіх інтернет-виданнях регіону. Найменше згадок в інтернет-виданнях про «Свободу», які висунули за своєю квотою зовсім невідомих широкому загалу кандидатів.

Сайт «Весь Кіровоград» є фактичним рупором обласної адміністрації, тому його тенденційність є поза сумнівом. Партія регіонів представлена фактично виключно в позитивній або нейтральній тональності. «Батьківщина» (об'єднана опозиція) є наступною за кількістю знаків, але тональність виключно негативна або нейтральна. УДАР має схожу картину, але значно меншу кількість згадувань. КПУ та «Україна – вперед» мають приблизно однакову кількість знаків у позитивно-нейтральній тональності за рахунок розміщення «джинси». Ресурс «Фотоінформ» більше уваги приділяє питанням міського життя і досить індивідуально ставиться до політичного життя міста й області, однак не гребує замовними матеріалами (висвітлення візиту лідера комуністів Петра Симоненка). Саме тому за весь час моніторингу зафіксовані матеріали тільки про Партію регіонів у позитивно-нейтральній тональності (здебільшого фотоілюстрації реалізації програми «Центральний регіон – 2015»), та виключно «джинсовий» матеріал про діяльність і програмні засади КПУ.

Виразно опозиційним є молодий сайт «Гречка», стосовно якого вже був застосований адмінресурс (позов Партії регіонів). Опозиційні сили (УДАР, «Свобода», «Батьківщина» (об'єднана опозиція) представлені не досить часто, але виключно в позитивній або нейтральній тональності, тоді як Партія регіонів – фактично суцільний негатив). Складається враження, що зазначений ресурс спрямований не «ЗА» когось, а проти єдиної політичної сили, хоч саме він і повідомляє і про застосування адмінресурсу і щодо своїх працівників, і щодо газети «Кіровоградська правда».

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Максимальні показники позитивної тональності у всіх інтернет-виданнях належать Партії регіонів та КПУ, а максимальні показники негативної тональності поділяють між собою Партія регіонів («завдяки публікаціям на сайті «Гречка») та «Батьківщина» (об'єднана опозиція).

Мінімальні показники тональності має Свобода та «Україна – вперед».

Пріоритетність представлення:

Від Партії регіонів – голова Кіровоградської ОДА Сергій Ларін, Олександр Шаталов, (мажоритарник), від КПУ – Петро Симоненко.

Теми:

Висунення та реєстрація кандидатів в народні депутати України.

Реалізація програми «Центральний регіон – 2015»

Декларації про доходи зареєстрованих кандидатів.

Візит Сергія Тігіпка до Кіровограда.

Візит Петра Симоненка до Кіровограда.

Реалізація соціальних ініціатив Президента.

Застосування Партією регіонів адмінресурсу

Спікери:

Сергій Ларін, Олександр Шаталов, Станіслав Березкін, Валерій Кальченко, Петро Симоненко, Віталій Грушевський.

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Маніпулятивність здебільшого відзначається сайт «Весь Кіровоград», який досить часто подає інформацію про опонентів діючої влади без висвітлення чи представлення думки самих опонентів, тому підтвердженням є й кількість згадувань – Партія регіонів має виключно позитивну або нейтральну тональність, а «Батьківщина» (об'єднана опозиція) – негативну або нейтральну. Тут можна не враховувати виразно «джинсові» матеріали про КПУ та «Україну – вперед».

ПОЛТАВА

Звіт за результатами моніторингу полтавського телебачення

За звітний період ТБ регіону приділили головну увагу проведенням передвиборчим з'їздам партій та участі у них представників з Полтавщини, висуненим кандидатам в нардепи, аналізу їх програм та дій. Телеканал «Лтава» висвітлював діяльність уряду та ініціатив Президента, що зумовило найбільшу представленість у телеканалі саме представників Партії регіонів.

ТК «Візит» подає збалансовані і нейтральні новини.

Обидва канали до останнього не відокремлювали рекламу від інформаційного блоку новин. Слід відмітити, що ТБ регіону дуже обмаль матеріалів присвятили "Свободі" та КПУ та «Удару».

Тональність:

На ОДТРК «Лтава» найбільше ефірного часу було виділено Партії регіонів. Партія регіонів згадувалася переважно у позитивному контексті. Майже усі випуски було присвячено Партії регіонів та їхнім ініціативам на місцевому та всеукраїнському рівнях. ТК «Лтава» видає в новинах матеріали про дії ПР, не кажучи що це є реклама. Також телеканал подає позитивні матеріали про партію влади, Президента та Кабмін. Окремо в вечірніх програмах проводиться прямі ефіри з керівниками області, які вихваляють ініціативи та роботу керівництва країни.

На ТРК «Візит» інформація була більш збалансованою. На цьому телеканалі намагалися не подавати новини політики не проплачені політпартіями. Канал розміщає в новинах сюжети політичної реклами не кажучи, що це є реклама. Разом з цим телекомпанія в огляді від «Лтави» не проводить системних ефірів з посадовцями, які б вихваляли дії влади. Але ці факти також були. Так, проводячи ефір «Громадська приймальня з нардепом», нардеп Олег Надоша вихваляв дії керівництва країни і негативно висловився про опозицію.

Теми:

Основними темами були соціально-гуманітарні теми, головну роль у яких грали Партія Регіонів.

На ОДТРК «Лтава» майже всі теми були присвячені парламентським виборам, що відбудуться 28 жовтня. Основними темами були соціально-гуманітарні, втілення яких можливо та буде можливим, лише за керівництва Партії регіонів. Також увагу було приділено вирішенню комунальних проблем, проблемі розвитку АПК в регіоні, вирішенні комунальних проблем.

На ТРК «Візит» більшість тем також було присвячено майбутнім парламентським виборам та називалися зареєстровані кандидати в нардепи, містилися розповіді про правила ведення передвиборчої агітації та проведенні чесної та прозорої виборчої кампанії.

Спікери:

На ОДТРК «Лтава» найбільше виступали Президент України Віктор Янукович, прем'єр-міністр України Микола Азаров, губернатор Олександр Удовіченко та його заступники. Вони розповідали про турботу влади про народ, вирішення проблем регіону, вирішення соціально-гуманітарних проблем області.

В рекламних сюжетах не помічених позначкою реклама засвітилися представники опозиції — Сергій Соболев, від удару — Віталій Кличко, від КПУ — Петро Симоненко, від Україна вперед-Наталя Королевська, Андрій Шевченко та Остап Ступка.

На ТРК «Візит» політики виступали лише в рекламних сюжетах - від удару — Віталій Кличко, від Україна вперед-Наталя Королевська, Андрій Шевченко та Остап Ступка.

Опис маніпуляцій та медіа-ефектів:

На ОДТРК «Крим» можна побачити приховану рекламу політичної партії Партії регіонів через висвітлення їхньої активності лише у позитивному контексті та активну джинсу. Через відсутність в ефірі політичних опонентів даної політичної сили та активного схвалення партії, у суспільстві створюється позитивна думка стосовно ПР.

На ТРК «Візит» маніпулятивні прийоми не застосовувалися.

ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МОНІТОРИНГУ ТБ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ ЗА ПЕРІОД З 30 ЛИПНЯ ПО 19 СЕРПНЯ 2012 РОКУ

Моніторинг включає аналіз 2-ми телекомпаній:

«Лтава»

«Візит»

Об'єкти моніторингу – 6 політичних партій з найвищими рейтингами:

Партія регіонів

«Батьківщина»

УДАР

«Свобода»

КПУ

«Україна – вперед!»

ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ

За звітний період ТБ регіону приділили головну увагу проведенням передвиборчим з'їздам партій та участі у них представників з Полтавщини, висуненим кандидатам в нардепи, аналізу їх програм та дій. Телеканал «Лтава» висвітлював діяльність уряду та ініціатив Президента, що зумовило найбільшу представленість у телеканалі саме представників Партії регіонів.

ТК «Візит» подає збалансовані і нейтральні новини.

Обидва канали до останнього не відокремлювали рекламу від інформаційного блоку новин. Слід відмітити, що ТБ регіону дуже обмаль матеріалів присвятили "Свободі" та КПУ та «Удару».

Тональність:

На ОДТРК «Лтава» найбільше ефірного часу було виділено Партії регіонів. Партія регіонів згадувалася переважно у позитивному контексті. Майже усі випуски було присвячено Партії регіонів та їхнім ініціативам на місцевому та всеукраїнському рівнях. ТК «Лтава» видає в новинах матеріали про дії ПР, не кажучи що це є реклама. Також телеканал подає позитивні матеріали про партію влади, Президента та Кабмін. Окремо в вечірніх програмах проводиться прямі ефіри з керівниками області, які вихваляють ініціативи та роботу керівництва країни.

На ТРК «Візит» інформація була більш збалансованою. На цьому телеканалі намагалися не подавати новини політики не проплачені політпартіями. Канал розміщає в новинах сюжети політичної реклами не кажучи, що це є реклама. Разом з цим телекомпанія в відмінні від «Лтави» не проводить системних ефірів з посадовцями, які б вихваляли дії влади. Але ці факти також були. Так, проводячи ефір «Громадська приймальня з нардепом», нардеп Олег Надоша вихваляв дії керівництва країни і негативно висловився про опозицію.

Теми:

Основними темами були соціально-гуманітарні теми, головну роль у яких грали Партія Регіонів.

На ОДТРК «Лтава» майже всі теми були присвячені парламентським виборам, що відбудуться 28 жовтня. Основними темами були соціально-гуманітарні, втілення яких можливо та буде можливим, лише за керівництва Партії регіонів. Також увагу було приділено вирішенню комунальних проблем, проблемі розвитку АПК в регіоні, вирішенню комунальних проблем.

На ТРК «Візит» більшість тем також було присвячено майбутнім парламентським виборам та називалися зареєстровані кандидати в нардепи, містилися розповіді про правила ведення передвиборчої агітації та проведенні чесної та прозорої виборчої кампанії.

Спікери:

На ОДТРК «Лтава» найбільше виступали Президент України Віктор Янукович, прем'єр-міністр України Микола Азаров, губернатор Олександр Удовіченко та його заступники. Вони розповідали про турботу влади про народ, вирішення проблем регіону, вирішення соціально-гуманітарних проблем області.

В рекламних сюжетах не помічених позначкою реклама засвітилися представники опозиції — Сергій Соболев, від удару — Віталій Кличко, від КПУ — Петро Симоненко, від Україна вперед-Наталя Королевська, Андрій Шевченко та Остап Ступка.

На ТРК «Візит» політики виступали лише в рекламних сюжетах - від удару — Віталій Кличко, від Україна вперед-Наталя Королевська, Андрій Шевченко та Остап Ступка.

Опис маніпуляцій та медіа-ефектів:

На ОДТРК «Крим» можна побачити приховану рекламу політичної партії Партії регіонів через висвітлення їхньої активності лише у позитивному контексті та активну джинсу. Через відсутність в ефірі політичних опонентів даної політичної сили та активного схвалення партії, у суспільстві створюється позитивна думка стосовно ПР.

На ТРК «Візит» маніпулятивні прийоми не застосовувалися.

Звіт за результатами моніторингу полтавської преси

За звітний період ЗМІ регіону приділили головну увагу проведенню передвиборчим з'їздам партій та участі у них представників з Полтавщини, висуненим кандидатам в нардепи, аналізу їх програм та дій. Окрім того, висвітлювалася діяльність уряду та ініціатив Президента, що зумовило найбільшу представленість у ЗМІ саме представників Партії регіонів. Комунальні газети розміщують

інформацію про ПР значно більше, ніж про об'єднану опозицію. Вони позитивно пишуть та говорять про ініціативи Президента та Кабміну.

Простежується явна симпатія видань до політичних сил: «Зоря Полтавщини»

«Полтавській вісник».

Збалансовані та нейтральні: «Кременчуцький ТелеграфЪ».

Газета «Зоря Полтавщини» пише про ПР в новинному форматі, а також розміщує на своїх шпальтах великі статті про провладну партію, що мають ознаки «джинси».

З позначкою “На правах реклами” повідомлення та статті подає «Кременчуцький ТелеграфЪ».

ТЕНДЕНЦІЇ ВИСВІТЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ ДРУКОВАНИМИ ВИДАННЯМИ

«Зоря Полтавщини» періодично на своїх шпальтах подає новини відносно зростання економіки країни (спікер М.Азаров). Окремо видання інформує про розвиток АПК, прибирання зернових і обжинок, друкує слова урядовців та керівників області про не зростання буханки хлібу (спікери М.Азаров та губернатор О.Удовіченко).

Видання також систематично розповідає про соціальні ініціативи керівництва країни, зокрема про допомогу інвалідам, допомогу селянам та промисловцям.

Всі матеріали про діючу владу розміщені в першій частині газети, а інформації про опозицію та політрекламу друкує в середньому та останньому блоці газети. Видання маркує рекламні статті позначками та рубриками, які вказують. Що це реклама лише в ісходних даних газети.

Видання також стисло повідомляло про передвиборчі з'їзди всіх відстежуваних політсил.

«Полтавській вісник» відразу після з'їзду Партії регіонів надав великий матеріал про з'їзд Партії Регіонів не позначивши його позначкою “На правах реклами”. Також видання стислосистематично розповідає про дії діючої влади. Видання розміщує матеріали позначені позначкою, яка в ісходних даних газети вказує, що це є реклама. Щоправда в останньому номері вся реклама почалася позначатися спецпозначкою.

«Кременчуцький ТелеграфЪ» розміщає матеріали відносно політиків лише з позначкою “На правах реклами”. Також видання друкує аналітичні матеріали про кандидатів в нардепи від міста від ПР та Об'єднаної опозиції. Газета надає рейтинг кандидатів (результати соціопитування).

Разом з тим видання використовує технологію маніпуляцій. На першій шпальті газети від 16 серпня анонсує головний матеріал номера, який стосується виборів газета друкує лише кілька портретів зареєстрованих кандидатів і великим з них робить портрет представника Партії регіонів. Портрет кандидата від опозиції Віктора Тарана взагалі не надрукований.

Тональність:

Зоря Полтавщини та Полтавський вісник найбільше новин присвячує Партії регіоні, її активним представникам на місцях, керівництву області. Партія регіонів згадувалася переважно у позитивному контексті. «Кременчуцький ТелеграфЪ» подає збалансовану інформацію про всі політсили.

Теми:

Основними темами були соціально-гуманітарні теми, головну роль у яких грали Партія Регіонів, візити до області посадовців, політиків. Так за звітний період ЗМІ регіону приділяли увагу зїздам партій. Висуненням кандидатів, візитам у область прем'єр — міністра Миколи Азарова, кандидатів в

нардепи Наталії Королевської, Андрія Шевченка, Остапа Ступки, Сергія Соболева та Олега Тягнибока, лідера КПУ Петра Симоненка.

Спікери:

Зоря Полтавщини та Полтавський вісник найбільше розміщували новини про Президента України Віктора Януковича, прем'єр-міністра України Миколи Азарова, губернатора Олександра Удовіченка, голову облради Івана Момота та їх заступників. Вони розповідали про турботу влади про народ, вирішення проблем регіону, вирішення соціально-гуманітарних проблем області. Також спікерами виступили політики, що приїздили до регіону — від опозиції Сергій Соболев, від удару — Віталій Кличко, від КПУ — Петро Симоненко, від Україна вперед-Наталя Королевська, Андрій Шевченко та Остап Ступка.

“Кременчуцький ТелеграфЪ” розміщує лише матеріали з позначкою “Реклама”.

Опис маніпуляцій та медіа-ефектів:

«Джинсу» розміщає Зоря Полтавщини та Полтавський вісник.

“Кременчуцький ТелеграфЪ” використовує технологію маніпуляцій. Так, на першій шпальті газети від 16 серпня анонсуючи головний матеріал номера, який стосується виборів газета друкує лише кілька портретів зареєстрованих кандидатів і великим з них робить портрет представника Партії регіонів

Звіт за результатами моніторингу полтавських інтернет-сайтів

За звітний період інтернет-ЗМІ регіону приділили головну увагу проведенням передвиборчим з'їздам партій та участі у них представників з Полтавщини, висуненим кандидатам в нардепи, аналізу їх програм та дій.

Простежується явна симпатія інтернет-ЗМІ до політичних сил: ««Новини Полтавщини» - до правлячої партії. «Полтавщина» та «ТелеграфЪ» - Збалансовані та нейтральні.

««Новини Полтавщини» висвітлюють діяльність уряду та ініціатив Президента, представників Партії регіонів, керівництва області, створюючи їм позитивний імідж.

«Джинсу» розміщає сайт «Новини Полтавщини» та “Полтавщина”. Останній без позначок “Реклама” чи “Політична реклама” розміщує “джинсу” всіх політичних партій.

З позначкою “На правах реклами” повідомлення та статті подає «ТелеграфЪ».

Слід відмітити, що всі ЗМІ регіону дуже обмаль матеріалів присвятили "Свободі" та КПУ.

На всіх сайтах розміщені банери реклами партії регіонів.

Тональність:

«Новини Полтавщини» найбільше новин присвячує Партії регіоні, її активним представникам на місцях, керівництву області. Партія регіонів згадувалася переважно у позитивному контексті. Сайт в новинах матеріали про дії ПР, не каже що це є реклама.

“Полтавщина” та «ТелеграфЪ» подає збалансовану інформацію. Разом з тим “Полтавщина” розміщає новини політичної реклами не кажучи, що це є реклама. Але при цьому сайт розміщує інформацію всіх політсил.

Теми:

Основними темами були соціально-гуманітарні теми, головну роль у яких грали Партія Регіонів, візити до області посадовців, політиків.

Так за звітний період інтернет-ресурси регіону приділяли увагу візитам у область прем'єр — міністра Миколи Азарова, кандидатів в нардепи Наталії Королевської, Андрія Шевченка, Остапа Ступки, Сергія Соболева та Олега Тягнибока, лідера КПУ Петра Симоненка.

Також вони розповіли про напад невідомих на офіс партії “Удар” в Оржиці. Майже щоденно розміщували інформацію про реєстрацію кандидатів в нардепи. Окрім того, висвітлювалася діяльність уряду та ініціатив Президента.

Спікери:

“Новини Полтавщини” найбільше розміщували новини про Президента України Віктора Януковича, прем’єр-міністра України Миколи Азарова, губернатора Олександра Удовіченка, голову облради Івана Момота та їх заступників. Вони розповідали про турботу влади про народ, вирішення проблем регіону, вирішення соціально-гуманітарних проблем області.

Також спікерами виступили політики, що приїздили до регіону — від опозиції Сергій Соболев, від удару — Віталій Кличко, від КПУ — Петро Симоненко, від Україна вперед-Наталя Королевська, Андрій Шевченко та Остап Ступка.

Опис маніпуляцій та медіа-ефектів:

«Джинсу» розміщає сайт «Новини Полтавщини» та “Полтавщина”. Перші лише симпатизують партії влади. Другі — всім без виключення, хто платить гроші. “Телеграф» маніпулятивні прийоми не застосовував.

ЧЕРКАСИ

Звіт за результатами моніторингу черкаського телебачення

Впродовж періоду найбільш активно висвітлювалися процедури висунення та реєстрації кандидатів від партій та шляхом самовисування. Партія регіонів значною мірою відривається від інших суб’єктів моніторингу по кількості та обсягу згадок, особливо це очевидно на державній телекомпанії, на якій, крім «регіоналів», «засвітилися» тільки КПУ та самовисуванці. Крім основних згадок про висунутих та зареєстрованих кандидатів, про Партію регіонів (прем’єр-міністра, кабмін, президента, голову ОДА) згадувалось в зв’язку з регулярною трансляцією сюжетів про «покращення» в різних районах та звітуванням районів про виконання соціальних ініціатив президента в різних сферах. «Батьківщина» (об’єднана опозиція), КПУ та «Україна-вперед!» згадувалися переважно в зв’язку з інформаційними приводами і більшою частиною – на ТК ВІККА. З самовисуванців найбільш активними в телевізійному просторі були В.Жуковська та Б.Губський – про них трансливалися явно «джинсові» сюжети, в останній тиждень збільшили свою присутність в регіональному телевізійному просторі А.Семиного та В.Корж.

Коментар найбільших та найменших показників:

Максимальну кількість секунд на обох телеканалах отримала Партія регіонів. При цьому розрив між показниками Партії регіонів та інших суб’єктів найбільш значним був на ОДТРК «Рось»: крім Партії регіонів, тільки КПУ та самовисуванці були представлені на цьому телеканалі.

В сюжетах ТК «ВІККА» були згадки про всіх суб’єктів моніторингу, аутсайдером за кількість інформації є ВО «Свобода», що пов’язано в тому числі з непомітною діяльністю цієї політичної сили в регіоні і відсутністю інформаційних приводів.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Максимальні показники інформації всіх тональностей належать Партії регіонів – здебільшого позитивно повідомлялося про реалізацію соціальних ініціатив Президента (протягом всього періоду трансливався цикл сюжетів під назвою «Ініціативи працюють»), в тому числі проілюстрованих черкаськими регіональними прикладами.

Мінімальні показники знову у ВО «Свобода» - ця політична сила отримала нейтральні згадки на телебаченні тільки один, і в зв’язку з прес-конференцією об’єднаної опозиції.

Негативної інформації на телебаченні було мало порівняно з нейтральною та позитивною, і вся вона трансливалася на ТК ВІККА.

Лідером за кількістю негативу на ТК ВІККА є Партія регіонів, далі ідуть «Україна-вперед!» та УДАР, завершує рейтинг «Батьківщина» (об'єднана опозиція). Негативно про Партію регіонів висловлювалися «Батьківщина» (об'єднана опозиція) (Томенко, Гресь).

Пріоритетність представлення:

Перші сюжети стосуються переважно Партії регіонів, діяльності президента та уряду. Від Партії регіонів – голова Черкаської ОДА Сергій Тулуб, прем'єр-міністр М.Азаров, при цьому наприкінці періоду суттєво збільшилося представлення в сюжетах О.Головка – заступника голови Черкаської ОДА, кандидата від Партії регіонів, та В.Черняка – керівника виборчої кампанії Партії регіонів, голови Черкаської ОДА, кандидата від Партії регіонів. В тих ситуаціях, які раніше коментувалися С.Тулубом, з останнього тижня коментують здебільшого його заступник та голова Черкаської ради.

Теми:

- Реалізація соціальних ініціатив Президента, діяльність уряду.
- Висування та реєстрація кандидатів в народні депутати України.
- Завершення збору ранніх зернових.
- Стан розвитку районів області.
- Видача компенсацій вкладникам колишнього Ощадбанку.
- Відновлення пам'ятника Леніну в Черкасах.
- Фінансова підтримка С.Тулубом і місцевою владою місцевих ініціатив.
- Фінансова підтримка самовисуванцями розв'язання проблем округів.

Співкери:

С.Тулуб, М.Азаров, П.Симоненко, В.Клюєв, І.Акімова, С.Ківалов, голова Черкаської облради В. Черняк, заступник голови Черкаської ОДА О.Головка (всі – Партія регіонів), М.Томенко, В.Гресь («Батьківщина» (об'єднана опозиція)), самовисуванці В.Жуковська, Б.Губський, А.Семинога, В.Корж, С.Блажевич.

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Власну «джинсу» на телеканалах розміщували В.Жуковська, Б.Губський, О.Головка, В.Корж, більша частина «джинси» транслювалася на ОДТРК «Рось». Як правило, «джинсові» матеріали стосувалися активної діяльності кандидатів по розв'язанню проблем свого округу, і в майже кожному йшлося про фінансову підтримку кандидатами громадських закладів (садочків, шкіл, музеїв тощо).

Класичним прикладом «джинси» на черкаських телеканалах є сюжет, який транслювався 06.08. в новинах ТК ВІККА. В ньому було повідомлено про реєстрацію кандидатом в депутати Б.Губського «Найпершим із черкащан зареєструвався кандидатом у народні депутати Богдан Губський», текст синхрону майже відповідає «джинсовим» матеріалам, розміщеним в наступні два дні в місцевій пресі, і утримує в собі багато позитивних оціночних суджень щодо діяльності Губського («Богдан Губський на Черкащині відомий уже давно. Більш аніж 10 років він власним коштом реалізує низку соціальних програм...»), «Скрізь, де перебував із візитом, депутат привозив необхідні речі та техніку» - 98 с.

Інший приклад - ОДТРК «Рось» 14.08. транслювала сюжет «Села Канівщини будуть з газом» - повідомляє, що багато років в селі Канівського району була проблема з газопостачанням, і наразі В.Корж (кандидат від ПР) робить все можливе для подолання цієї проблеми. Повідомлення створено без належного інформаційного приводу, утримує багато оцінок, пряма мова В.Коржа – це монолог про те, як багато він робить для вирішення проблеми («був в Києві, ходив по владним кабінетам...»).

Серед медіаефектів, які найчастіше використовувалися телеканалами, можна зазначити:

маніпулювання тональністю сюжету з допомогою заголовка. «ОДТРК «Рось» - цикл сюжетів під назвою «Ініціативи працюють» - додаткове позитивне забарвлення надається цією оціночною назвою; ТК ВІККА – «Біг-морди-2012» - назва підсилює негативну тональність матеріалу);

повтор інформації. ОДТРК «Рось» 14.08. та 16.08. повторила сюжети про ситуацію з виплатою компенсацій вкладникам колишнього Ощадбанку, дещо їх змінивши. Сюжети були скоріше нейтральними та включали в себе статистику, однак утримували позитивні прогнози на майбутнє.

опускання інформації. ОДТРК «Рось» 13.08. трансливала сюжет про реєстрацію кандидатів в депутати по Черкаській області. Після констатації факту, що кандидати зареєстровані, вся подальша частина сюжету була присвячена виключно кандидатам від Партії регіонів, їх оцінці як найкращих кандидатів (пряма мова М. Азарова: "Мы не раз доказывали нашим людям в нашей стране, что в состав нашей политической силы входят наилучшие, самые опытные и политики, и экономисты. и инженеры. и менеджеры. и бизнесмены, и аграрии, и юристы...") та кандидатки від Партії регіонів Н.Горбенко ("Урядом и президентом нашей країни робиться дуже багато в соціальному плані для наших людей. Це і підвищення пенсій, це і будівля домівок для малозабезпеченого населення, і надання кредитів під невеликий відсоток, які будуть погашатися частково за рахунок держави.").

створення потрібного образу. На ТК ВІККА 13.08. пройшов сюжет «На підсумковій колегії Сергій Тулуб ляв підлеглих і роздавав догани». Матеріал створено без справжнього інформаційного приводу: в ньому висвітлено звичайний робочий момент - засідання підсумкової колегії ОДА і критика С.Тулубом діяльності своїх підлеглих. Однак у глядача створюється певне враження від С.Тулуба як сильної, принципової людини.

Значна частина сюжетів, які стосуються висвітлення позитиву з життя області, збудовані таким чином, щоб цей позитив екстраполювався на особу голови Черкаської ОДА С.Тулуба. Так, 09.08. в новинах на ТК ВІККА пройшов сюжет «У Христинівському районі – антисирітський бум» про те, що в цьому районі найбільше прийомних родин порівняно з іншими районами області. В якості позитивного прикладу приведена родина Катоніних, до якої під час робочої поїздки по області завітав голова Черкаської ОДА С.Тулуб. 19 секунд С. Тулуб присутній у відеоряді, коли говориться про успіхи створення прийомних родин (зустрічається з святково одягнутою родиною, спілкується на подвір'ї з батьками та дітьми), подана пряма мова Тулуба з подяками громаді, приведений позитив - в синхроні: "Захопився батьківським феноменом і голова Черкаської ОДА Сергій Тулуб. Він подарував родині побутову техніку та фрукти".

На ОДТРК «Рось» сюжети про досягнення влади інколи чергуються з сюжетами-страшилками, нібито показуючи, що в яких важких умовах доводиться діяти, що треба радіти навіть маленьким досягненням.

ТРК «ВІККА», приділяючи увагу більшій кількості політичних сил, певну частину часу і позитиву надала на початку моніторинговому періоду «Україні-вперед!» та «Удару», «підняла» їх в очах у глядача, завдяки епітетам «нові», «свіжі», «молоді». Так, 02.08. трансливався сюжет про з'їзди «Україна-вперед!» та УДАРу. Сюжет почався з інформації про з'їзд «Україна-вперед!». Пряма мова О.Ступки, А.Шевченка та С.Блажевича були емоційно позитивно забарвлені. Після в одному ж сюжеті, без переходу, йшлося про з'їзд УДАРу, в позитивно забарвленій частині сюжету в синхроні були слогани і оціночні твердження ("багато молодих облич", "відкритість"). Позитив утримувався і в прямій мові В. Клічка та М.Матіос. тільки слова представниці руху "Чесно"наприкінці сюжету звучали нейтрально.

Звіт за результатами моніторингу черкаської преси

Газети приділяли найбільше уваги Партії Регіонів, трохи меншу присутність мала «Батьківщина» (об'єднана опозиція). Про самовисуванців інформації було приблизно в чотири рази менше ніж про вищезгадані політичні сили. Про Партію «УДАР» та «Україна – Вперед!» було ще менше матеріалів. Найменша кількість матеріалів була присвячена КПУ та ВО «Свобода».

Газета «Акцент» приділяла найбільше уваги Партії Регіонів, менше матеріалу було про Об'єднану опозицію.

Газета «Вечірні Черкаси» друкувала матеріали про Партію Регіонів, Об'єднану опозицію, «УДАР» та «Україна - Вперед!». Тут була приблизна рівність партій, за обсягом надрукованих про них матеріалів.

Крім того, в двох вищезазначених газетах надзвичайно багато «джинси» на користь Партії регіонів, «УДАРу», «Україна – Вперед!» та на користь Валентини Жуковської (округ №194) та Богдана Губського (округ №197).

В газеті «Прес-центр» загалом було небагато політичних матеріалів, але пріоритет тут надається матеріалам про опозицію.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:
Загалом найбільше матеріалів було в нейтральній та негативній тональностях. Найбільше матеріалів в нейтральній тональності присвячено Об'єднаній опозиції. Найбільше матеріалів в негативній та позитивній тональностях надруковано про Партію Регіонів.

Пріоритетність представлення:
На перших шпальтах переважно знаходяться матеріали, присвячені Партії Регіонів. Матеріали про інші партії друкуються на останніх сторінках політичного блоку.

Найбільш обговорюваними темами були:
Списки найбільших політичних партій України (зокрема, представники Черкаської області в цих списках) та мажоритарники, які йдуть в депутати від Черкаської області;
Декларації про кандидатів у депутати від Черкаської області;
Соціальні ініціативи президента.

Спікери:
Сергій Тулуб, Віктор Янукович, Арсеній Яценюк. Серед місцевих кандидатів - Микола Булатецький та Валентина Жуковська.

Опис маніпуляцій та медіа ефектів:
Маніпуляції здійснювались переважно за рахунок заголовків.

Так, у газеті «Прес-центр» (№31 від 1.08.2012) була надрукована стаття: «Президента на Черкащині "люблять" більше, ніж його намісника» таким чином, нейтральній статті було надано негативного забарвлення. В цій же газеті (№32 від 8.08. 2012) надруковано матеріал про кандидатів від Партії регіонів на Черкащині: «Онколог, рятувальник і дві "тушки" – Партія Регіонів назвала своїх мажоритарників».

Крім цього в газетах «Акцент» та «Вечірні Черкаси» (№31, 32, 33 від 1.08.2012, 8.08.2012 та від 15.08.2012). було надзвичайно багато матеріалів, які можна вважати «джинсою». Найбільше таких матеріалів було на користь партії Регіонів, менш активними були партії «УДАР!», «Україна – Вперед!», «Батьківщина» (об'єднана опозиція) та КПУ.

Так, найактивнішим спікером від Партії регіонів був голова Черкаської ОДА Сергій Тулуб. Так, в № 31 обох вищезазначених газет надрукована наступна стаття: «Голова Черкаської обласної державної адміністрації про вибори 2012, програму "Доступне житло», розвиток тваринництва на Черкащині та результати зустрічей з громадськістю Черкас». В газетах «Акцент» та «Вечірні Черкаси» була надрукована стаття, яка є джинсою: «Віктор Янукович: Нова Верховна Рада має стати парламентом європейського вибору». В № 32 обох газет була стаття: «С.Тулуб: Настав час впроваджувати особисту відповідальність політиків за їхні обіцянки», в яких С.Тулуб практично робить рекламу Партії регіонів та дає позитивні оцінки передвиборчої програми цієї політичної сили: «Програма Партії Регіонів – це продовження розбудови України, зміцнення її економіки...», «Програма Партії регіонів „Від стабільності до добробуту“ — це дуже реалістична програма. І вона дає впевненість у тому, що життя людей покращиться...»

В номері №33 обох газет був надрукований матеріал: «Сергій Тулуб: Усі проблеми, що накопичувалися роками, водночас вирішити важко». В цій статті, з боку голови ОДА Сергія Тулуба здійснюється неприхована агітація на користь влади: «За ці роки саме Президент зніціював адресну допомогу тим родинам, які її потребують. Останнім часом держава почала підніматися з колін. Сьогодні за всіма економічними показниками є зростання...», «Саме завдяки президенту маємо системність у роботі влади. А соціальні ініціативи – це результат спільних зусиль. Це й доступне житло, й зростання пенсій, допомога інвалідам, афганцям, дітям-сиротам.» «Джинса» в номерах цих газет розміщувалась також на користь партії «УДАР» та «Україна-вперед!».

В № 32 газет «Акцент» та «Вечірні Черкаси» розміщені дві ідентичні статті, надруковані на російській та українській мові: «Пришло время УДАРа!» («Акцент») та «Прийшов час УДАРу!» («Вечірні Черкаси»). В статтях багато позитивних оцінок політичної сили: "...съезд партии „УДАР“ выгодно

отличался от остальных партийных форумов...», «„УДАР“ — новая, проевропейская сила в отечественном политикуме...», апеляції до анонімних експертів: “Уже на старте избирательной кампании партии „УДАР“ прогнозируют хороший результат. Эксперты объясняют симпатию избирателей запросом на третью силу и усталостью украинцев от нынешней власти и оппозиции, которые лишь меняются местами, ничего при этом не меняя в стране”, конструювався образ Кличка-сильного політика-боксера “нынешнюю власть пора отправить в нокаут”, “а с теми, кто нарушит партийную дисциплину, Кличко пообещал разобраться лично”, “хватит об этом мечтать, пора действовать, нанося удар по прогнившей системе”.

В №32 газети «Вечірні Черкаси» надрукована стаття на користь партії “Україна – вперед!” “Політика нового формату”. В цій же газеті, але в 33-му номері, поданий скорочений варіант цієї ж статті під заголовком: “Нові обличчя партії Україна – вперед!” Автор цієї публікації не вказаний, сама стаття переповнена позитивними коментарями: “Можна сміливо говорити, що в передвиборчому списку “Україна - вперед” зібрана готова команда успішних професіоналів, які не будуть боротися за пільги і власний заробіток – для них справою честі є змінити країну на краще.”, “...завдяки своєму рішенню відмовитися від “політиків минулого” і зробити ставку на нових лідерів, партія “Україна – вперед!” уже може розраховувати на серйозну підтримку виборців.” Примітно, що цей матеріал, розміщений під рубрикою “Аналітика”.

“Джинсу” від Об’єднаної опозиції друкувала газета “Акцент”. Так в номері 32 (від 8.08.2012р.) надрукований матеріал “Патріоти – у списку об’єднаної опозиції”, переважно нейтральної та позитивної тональності, присвячений темі опозиційного форуму в Києві. Матеріал не утримує жодної регіональної складової, автор не відокремлює фактів від коментарів, дозволяє собі тільки позитивні оцінки представників політичної сили та емоційно забарвлені коментарі: “на чільних місцях ми бачимо таких перевірених бійців, палких захисників української мови...”. Ідентична стаття вийшла 8 серпня в газеті “Всім” (№32 від 08.08.2012 р.) в Хмельницькій області, що може свідчити про організоване поширення інформації штабом по ЗМІ різних регіонів. В номері №33 (від 15.08.2012) розміщений матеріал “Список опозиції – сильніший”. В цьому матеріалі опозиція висвітлюється позитивно або нейтрально. Згадки про Партію Регіонів мають яскраво негативний характер: “На відміну від Партії регіонів, чий список скидається на рейтинг багатіїв, серед кандидатів від Об’єднаної опозиції немає олігархів...”

В №33 газети “Акцент” розміщений “джинсовий” матеріал КПУ: “Нужны реальные действия, а не декларации. Лидер украинских коммунистов Петр Симоненко посетил Черкасскую область”. Матеріал замаскований під нейтральний репортаж з місця події, однак в кінці статті автор дозволяє собі дещо емоційний коментар: “О том, что компартия выражает интересы значительной части Черкащан, засвидетельствовал многолюдный митинг во время открытой встречи с Петром Симоненко на Театральной площади». (на мітингу було близько 300 осіб) Знаково и то, что интерес к этой встрече проявили не только представители старшего поколения, но и молодёж, которой симпатичны левые идеи.”

Звіт за результатами моніторингу черкаських інтернет-сайтів

Впродовж 30 липня - 19 серпня основна увага Інтернет ЗМІ зосередилась на процедурі висунення та реєстрації кандидатів від партій та шляхом самовисування. При цьому матеріалів спочатку було аж занадто багато – реакція йшла практично на кожного нового зареєстрованого кандидата, а коли їх кількість перевалила за 60, темпи знизилися. Відбулася переорієнтація уваги з кандидатур на їх декларації, при цьому матеріали присвячувалися вже не кожному депутату, а лише тим, яких місцеві експерти визначали основними ще до початку виборчого процесу. Стосовно політичних партій, то також було багато публікацій про їх списки. При цьому спочатку публікувалися попередні списки, а потім затверджені з коментарями. Опозиція значною мірою посприяла тому, щоб Партія регіонів отримала максимум друкованих знаків: якщо на початку звітнього періоду спікери Об’єднаної опозиції ще говорили про власних кандидатів, то в кінці мову вели лише про Партію регіонів та дії її кандидатів. Позитив Партії регіонів забезпечували владні релізи про різноманітні «покращення» місцевого та всеукраїнського рівнів, решта партій позитивну тональність забезпечувала собі під час презентації кандидатів. Відмітимо, що в останній тиждень кількість «позитивних» знаків різко зменшилася – публікації почали все більше скочуватися в поливання негативом партій один одних.

Таким чином можна прогнозувати, що кампанія набуває рис «брудної» і що основна агітація буде полягати не в тому, щоб донести до виборця позитивний меседж про партію, її кандидатів, програму, а в тому, щоб виставити опонента в негативному світлі.

Коментар найбільших та найменших показників:

Максимальні показники (усіх тональностей) належать Партії регіонів. Втім, якби не повідомлення про участь представників влади в різних заходах, то «Батьківщина» (об'єднана опозиція) та Самовисуванці наздогнали б Партію регіонів по кількості нейтральних друкованих знаків. Негатив для Партії регіонів забезпечили опозиціонери, які під час своїх виступів воліли говорити не про власні програми, а про «регіоналів, а також посадові особи на місцях, які доволі недолуго почали протидіяти кандидатам, які можуть скласти конкуренцію справжнім та технічним кандидатам від Партії регіонів, що, звісно, потрапило в ЗМІ. Позитив Партії регіонів забезпечували владні релізи про різноманітні «покрощення» місцевого та всеукраїнського рівнів.

Найменше в Інтернеті згадувалося про «Свободу». Очевидно, це пов'язано з тим, що «свободівці» отримали лише один округ в Черкаській області, та й цей єдиний кандидат був презентований громадськості на прес-конференції Об'єднаної опозиції. (Зазначимо, що на смілянських сайтах (округ №198, де балотується кандидат від «Свободи») присутність «Свободи» переважає над присутністю Об'єднаної опозиції, але ці ресурси не є об'єктом моніторингу).

Якщо порівняти різні Інтернет-ресурси, то «Провінція» більше висвітлювала Партію регіонів, Об'єднану опозицію та «УДАР», а «Прочерк» Партію регіонів, Об'єднану опозицію та самовисуванців. «Провінція» публікувала більше негативу, ніж «Прочерк» («Провінція» є більш незалежною, ніж «Прочерк», і характер публікацій демонструє «нелюбов» власників як до Партії регіонів, так і до Об'єднаної опозиції, тоді як «Прочерк» належить одному з самовисуванців, проти якого влада застосувала адмінресурс, що, можливо, спричинило більшу прихильність до Об'єднаної опозиції, ніж у «Провінції»).

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності:

Максимальні показники позитивної і негативної тональності належать Партії регіонів.

Мінімальні показники тональності для Партії регіонів забезпечували опозиціонери своєю критикою та самі регіонали застосуванням адмінресурсу до Об'єднаної опозиції з наступною реакцією ЗМІ. Позитив Партії регіонів забезпечували владні релізи про різноманітні «покрощення» місцевого та всеукраїнського рівнів.

Пріоритетність представлення:

Від Партії регіонів – голова Черкаської ОДА Сергій Тулуб, Віктор Корж (мажоритарник), від Об'єднаної опозиції – Микола Томенко, Наталія Старикова (109 в списку), Микола Булатецький (мажоритарник), Леонід Даценко (мажоритарник), від КПУ – Петро Симоненко, Віктор Білоусов (мажоритарник), із самовисуванців – Б.Губський, В.Жуковська, від «Україна-вперед!» – С.Блажевич (мажоритарник).

Теми:

- Висування та реєстрація кандидатів в народні депутати України.
- Декларації про доходи зареєстрованих кандидатів.
- Прес-конференції Об'єднаної опозиції.
- Реалізація соціальних ініціатив Президента.

Спікери:

М.Томенко, С.Тулуб, Б.Губський, В.Жуковська, С.Блажевич – найчастіші, решта в п.4.

Опис маніпуляцій та медіаефектів:

Прочерк створив ряд публікацій на основі аналізу декларацій про доходи кандидатів. При цьому, незважаючи на кількість майна та заробітку, реакція була іронічно-негативною. Суб'єктивне відчуття: Прочерк ніби питає «чого так мало вкрав? Де ж стільки накрив?»

Для прикладу стаття про опозиційного кандидата В. Греся (кандидат від ОО) на «Прочерку» «Експ-голова облради отримує допомогу по безробіттю (декларація кандидата)» – у нього дохід 882 тис. грн, а в заголовку йдеться про отримання допомоги по безробіттю.

Інший приклад – стаття на цьому ж сайті про Г.Бобова (кандидат від ПР): «Цукровий магнат» Черкащини за рік заробив 8 мільйонів, при цьому в фейсбуці автор матеріалу Н.Вівчарик повідомив, що спеціально шукав для ілюстрації фото «задоволеного Ничипоренка» в своєму архіві.

Ще приклад - в статті про А. Бондаренка (кандидат від ОО) «Найбільше серед опозиційних кандидатів заробив голова обласної «Батьківщини» на сайті «Прочерк» є фраза «як саме він заробив ці гроші – невідомо».

На цьому ж сайті в статті про Жуковську після фрази про майно родини поставлено три крапки «Ні житлових будинків, ні квартир, ні автомобілів Жуковська та її родина не задекларували...», що залишає певну недосказаність. Також не лише цифри, але й формулювання зазнали прискіпливої уваги: «Нахабство – друге щастя! Крім Бобова, ще четверо кандидатів по Черкащині самі собі наміряли депутатство», в принципі нейтральна стаття та банальна помилка не надто освічених кандидатів завдяки заголовку перетворилася на «нахабство»

Тобто ресурс до всіх кандидатів, незалежно від їх партійної належності ставиться скептично-іронічно і не приховує цього.

Використовувалася маніпуляція – зміна тональності тексту через заголовок. Так, заява ПР з приводу мовного питання розміщена «Прочерком» без змін, але заголовок відображає ставлення автора до мовного питання і надає негативного забарвлення діям влади в «мовному питанні»: «Партія регіонів вирішила морально «добити» захисників мови».

Маніпуляції з заголовками є досить уживаними і досить часто саркастично-іронічними: «Калашніков поїхав, а клоуни лишилися»... (Провінція, 09.08.); Колегія Черкаської ОДА: "Сезон невпинного покращення крокує твердо по Черкащині"... (Провінція, 09.08.). Прочерк також на численні виступи Об'єднаної опозиції зреагував іронічно. В останній моніторинговий день опублікував статтю «Гриценко «посвятив» в кандидати сім «добрих молодців» від черкаської опозиції», проілюстровану фото із зображенням сучасних лицарів.

«Прочерк» і «Провінція» розмістили матеріал про приїзд міжнародних спостерігачів на Черкащину, але зробили це не нейтрально, а скористалися інформацією наданою УДАРом: «На Черкащині міжнародні спостерігачі перевіряють тиск влади на партію «УДАР». Вийшло, що приїхали дивитися на всіх, а УДАР це подав як для них, а Провінція та Прочерк це тиражували <http://procherk.info/news/7-cherkassy/9507-mizhnarodni-sposterigachi-perevirjat-chi-ne-obrazhae-cherkaska-vlada-bijstv-klchka>

http://pro-vincia.com.ua/novini/news_poltika/2648-na-cherkaschin-mzhnarodn-spostergach-perevryat-tisk-vladi-na-partyu-udar.html

Прочерк розмістив матеріал від Об'єднаної опозиції «У газеті відмовилися публікувати матеріал опозиції... через відпустку редактора (документ)», проте при цьому не наголосив на тому, що порушення стосувалося періоду до початку виборчого процесу і не уточнював, чи триває воно досі. «Батьківщина» (об'єднана опозиція) «притримала» інформацію, а «Прочерк» не захотів звернути увагу на подібну «дрібницю». В групі «Черкащина: захистимо вибір» це питання порушувалося і точно відомо, що представник «Прочерку» моніторить повідомлення в ній. Крім того, «Прочерк» завжди робить з якихось матеріалів більш розлогі за рахунок взяття «ексклюзивних коментарів сторін». В цьому випадку чи не за хотів, чи не встиг.

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ВИБІРКА

Загальнонаціональний і регіональний моніторинг ЗМІ на предмет рівня якісного інформування виборців та рівного доступу до ЗМІ суб'єктів виборчого процесу проводять Асоціація «Спільний простір» спільно з Комітетом «Рівність можливостей» у рамках Спільної програми Ради Європи та Європейського Союзу (проект «Сприяння європейським стандартам в українському медійному середовищі»).

Це наймасштабніший в історії України медіа-моніторинг. Вибірка охоплює 229 ЗМІ, серед яких провідні загальнонаціональні медіа, а також телеканали, газети та інтернет-сайти АР Крим й усіх областей України. Принцип їх добору – чисельність аудиторії, впливовість, державний, комунальний чи комерційний статус, приналежність до політичних сил.

Моніторинг здійснюється з урахуванням чинного виборчого законодавства, зокрема ЗАКОНУ УКРАЇНИ «Про вибори народних депутатів України» та його Статтей: 13. «Публічність і відкритість виборчого процесу» (розділ 1), 63 «Основні засади інформаційного забезпечення виборів», 64 «Загальне інформаційне забезпечення виборів», 65 «Спеціальне інформаційне забезпечення виборів», 66 «Засади участі засобів масової інформації та інформаційних агентств в інформаційному забезпеченні виборів», 67 «Особливості поширення інформації про результати опитування громадської думки, пов'язаного з виборами» (розділ 8), 68 «Форми і засоби передвиборної агітації», 69 «Інформаційні плакати та матеріали передвиборної агітації», 70 «Строки проведення передвиборної агітації», 71 «Загальний порядок використання засобів масової інформації», 72 «Порядок використання електронних (аудіовізуальних) засобів масової інформації», 73 «Порядок використання друкованих засобів масової інформації», 74 «Обмеження щодо ведення передвиборної агітації» (розділ 9).

Також цей проект скоординовано з проектом "Громадянська платформа нового українського парламенту", підтриманий NED, що передбачає моніторинг головних проблем українського суспільства та якості їх представлення політиками за період: лютий 2012 - січень 2013 рр.

Крім того, Асоціація "Спільний простір" спільно з Комітетом "Рівність можливостей" виконують окремий контракт із Міжнародною фундацією виборчих систем (IFES) щодо моніторингу виборчої реклами у період 30 липня-28 жовтня 2012 року.

Проект здійснюється методом контент-аналізу та експертного оцінювання.

Суб'єктами моніторингу є 6 партій, які за висновками соціологів мають змогу подолати 5% бар'єр та потрапити до нового парламенту:

Партія регіонів, Батьківщина (об'єднана опозиція), Удар, КПУ, ВО «Свобода», «Україна вперед».

Під час моніторингу ми враховуємо:

1. Цифрові показники представлення суб'єктів (секунди для ТБ, друковані знаки – для преси і Інтернету).
2. Тональність представлення (позитивна, нейтральна, негативна).
3. Пріоритетність представлення (хто у перших сюжетах та на перших шпальтах - без цифр).
4. Теми, к контексті яких представлено суб'єкти.
5. Спікери, які представляють суб'єкти в контексті тем.
6. Опис маніпуляцій та медіаефектів.

Обсяг часу, площі та тональність ми рахуємо так:

Записуємо телепрограми та читаємо газети й сайти.

Аналізуємо контент та контекст програм по кожному окремому каналу (газеті та сайту), виокремлюючи той контент та контекст, який стосується суб'єктів (при чому ідентифікацію ми здійснюємо за будь-яким способом представлення суб'єкта – президент, уряд, політичні партії-суб'єкти, міністри, місцева влада-представники чи ототожники суб'єкта, рядові представники партії, якщо вони представлені як такі, чи якщо це яскраво впізнавані особистості, але їх не представили)

Виокремлюємо частку виборчого контенту в загальному контенті новин (у секундах та знаках) – по кожному ЗМІ окремо.

Виокремлюємо цифровий показник кожного суб'єкта (у секундах та знаках) – по кожному ЗМІ окремо.

Визначаємо цифровий показник прямої мови кожного суб'єкта (у секундах та знаках) – по кожному ЗМІ окремо.

Виокремлюємо цифрові показники тональності кожного суб'єкта (у секундах та знаках) – по кожному ЗМІ окремо – за 5-ти бальною системою, де 3 – цілковито нейтрально, 1- цілковито негативно за контентом, 5- цілковито позитивно за контентом, 2-умовно негативно за контекстом, 4- умовно позитивно за контекстом. Потім приймаємо рішення і зводимо всі оцінки до 3-х бальної системи: визначаємося яку умовну тональність можна зарахувати туди чи сюди.

Структура описового звіту:

Загальні тенденції.

Коментар найбільших та найменших показників.

Коментар максимальних та мінімальних показників тональності.

Пріоритетність представлення (хто у перших сюжетах та на перших шпальтах).

Теми.

Спікери

Опис маніпуляцій та медіаефектів.

**Вибірка загальнонаціональних та регіональних медіа
(Моніторинг виборчої кампанії 2012 року)**

№	Регіон	ТБ	Преса	Інтернет-сайти
1.	АР Крим	1. ДТРК «Крим» Програма «12 хвилин новин», програма «Хаберлер» 2. ТРК «Чорноморська» Програма «Волна»	1. Крымская газета 2. Первая Крымская 3. Голос Крыма 4. Кримська світлиця	1. КИА 2. КХА 3. Новоросс
2.	Волинь	1. Волинське державне телебачення «Волинь» Програма «Новини» 2. ТК «Аверс» Програма «Новини на часі»	1. Волинь-нова 2. Луцький замок 3. Віче 4. Вісник + К	1. Волинські новини 2. Волинська правда 3. Під прицілом 4. Волинь Post 5. Перець Волинський
3.	Вінниця	1. Вінтера 2. Вінничина	1. 33 канал 2. Rіa 3. Вінничина 4. Реалії	1. Вінниця.info 2. Тарасова правда
4.	Дніпропетровськ	1. ДОТРК Програма «Новини» 2. 34 канал Програма «Детали»	1. Лица 2. Вести Придніпровья 3. Горожанин	1. Дніпроград 2. Мост-Днепр
5.	Донецьк	1. ТРК «Донбасс» Програма «Время новостей Донбасса» 2. ТРК «ЮНИОН» Програма «Панорама» 3. ДОТКР – 27 канал Програма «Региональная служба новостей»	1. Донецкие новости 2. Жизнь 3. Донбасс 4. Вечерний Донецк	1. ОстроВ 2. КИД 3. Новости Донбасса
6.	Житомир	1. Житомирська обласна телерадіокомпанія 2. Телекомпанія «Союз ТВ»	1. Меркурій 2. Субота 3. Єхо 4. Інтерес	1. Житомир інфо 2. Рупор Житомира 3. Репортер Житомира 4. 1zt.ua 5. inzt.ua
7.	Закарпаття	1. ЗОДТРК «Тиса - 1» Програма «Новини» 2. ТРК «М-студіо» Програма «Час»	1. Новини Закарпаття 2. РІО 3. Закарпатська правда 4. Старий замок - Паланок	1. Мукачєво.нет 2. Закарпаття.net.ua 3. Заголовок.
8.	Запоріжжя	1. ЗОДТРК програма «Телекур'єр» 2. Алекс Програма «Алекс-інформ» 3. ТВ-5 Програма «Новини»	1. Субота плюс 2. МІГ 3. Мрія 4. Правда	1. Репортер 2. 061 3. Запоріжжя. Коментар

9.	Івано-Франківськ	1. ОТБ «Галичина» Програма «Вісті» 2. ТРК «3-я студія» Програма «Новини» 4. 24 канал – Івано-Франківськ Програма «Новини ІваноФранківськ»	1. Галичина 2. Репортер 3. Галицький кореспондент	1. Фіртка.if.ua
10.	Кіровоград	1. Кіровоградська ОДТРК Програма «День за днем» 2. ТРК «Стимул» Програма «Подія дня»	1. Кіровоградська правда 2. Україна-центр 3. Народне слово	1. Весь Кіровоград 2. Фотоінформ 3. Гречка
11.	Луганськ	1. ДТРК «ЛОТ» Програма «Події» 2. ТРК «РТА» Програма «Репортер», програма «Подвійний репортер», програма «Репортер-регіони», програма «Репортер-підсумки»	1. Наша газета 2. Луганська правда 3. Ракурс плюс 4. ХХІ век	1. Схід-інфо 2. Восточний варіант
12.	Львів	1. ЗІК 2. ЛТБ	1. Високий замок 2. Експрес 3. Львівська газета.	1. Гал Інфо 2. Zahid.net 3. Щоденний Львів
13.	Миколаїв	1. ОДТРК «Миколаїв» Програма «Новости» 2. ТК «Март» Програма «Точки над «і» Програма «Обзор за неделю»	1. Южная правда 2. Рідне Прибужжя 3. «Вечерний Николаев» 4. «Николаевские новости»	1. www.mukola.net 2. Новости N 3. Преступности.нет
14.	Одеса	1. АТВ 2. ОДТРК 3. Нова Одеса 4. Глас	1. Вечерняя Одесса 2. Одеські вісті 3. ЮГ	1. 048.ua 2. Думська.net 3. Таймер 4. Траса Е-95
15.	Полтава	1. ОДТРК «Лтава» Програма «Полтавские теленовости», програма «Кременчугские новости» 2. ПТРК «Візит» Програма «Свідомо за часом»	1. Зоря Полтавщини 2. Полтавський вісник 3. Кременчугский телеграфЪ	1. Новини Полтавщини 2. Полтавщина 3. ТелеграфЪ
16.	Рівне	1. Рівне 1 Програма «Новини Рівного» 2. Рівненська ОДТРК Програма «День»	1. Рівне вечірне 2. Рівне Експрес 3. Вісті Рівненщини 4. Вільне слово	1. Рівненський інформаційний портал ОГО
17.	Суми	1. ТРК „Відікон”	1. Данкор 2. Панорама	1. Сотня 2. Всі Суми

			3. Ваш шанс	3. XPRESS
18.	Тернопіль	1. Тернопільське обласне державне телебачення ТТБ Програма «Вісті ТТБ» 2. ТВ4 Програма «Провінційні вісті» 3. ІНТБ Програма «Новини»	1. Вільне життя 2. Свобода 3. Ріа+ 4. Нова Тернопільська газета	1. Тернопільський Погляд 2. За збручем
19.	Харків	1. Телеканал «Simon» Програма «Об'єктив - новини» 2. ХОДТРК Програма «ОТБ - новини» 3. 7 канал Програма «Харьковские известия»	1. Время 2. Слобідський край 3. Вечерний Харьков	1. АТН 2. Городской дозор 3. Главное
20.	Херсон	1. «Скіфія», Програма «Таврійські новини», «Тиждень» 2. «ВТВ+» Програма «Новини», програма «Підсумки тижня»	1. Гривна 2. Новий день 3. Херсонський вісник 4.	1. Херсонська правда 2. Площа Свободи
21.	Хмельницький	1. Хмельницька ОДТРК Програма «Подільська панорама» 2. ТРК «Місто» Програма «Новини»	1. Подільські вісті 2. Поділля 3. Всім	1. Хмельницький портал 2. Хмельниччина правава
22.	Черкаси	1. ОДТРК «Рось» Програма «Черкаська служба новин», програма «Постфактум» 2. ТРК «ВІККА» Програма «ВІККА-новини», програма «Черкаська панорама»	1. Вечірні Черкаси 2. Прес-центр 3. Акцент	1. Прочерк 2. Провінція
23.	Чернівці	1. ТВА Програма «Теми дня» Програма «Теми тижня» 2. Чернівці Програма «Чернівецький репортер» 3. ЧДТРК Програма «Новини», Програма «Резонанс»	1. Молодий Буковинець 2. Час 3. Чернівці	1. БукІнфо 2. BukNews
24.	Чернігів	1. ОДТРК «Сівер-Центр» Програма Студія «Інформ» Програма «Тиждень» 2. ТРА «Новий Чернігів»	1. Вісник Ч 2. Деснянська вільна 3. Деснянська правда 4. Чернігівські відомості	1. Високий Вал 2. Чернігівський монітор 3. Події і коментарі

		Програма «Факт» 3. «Дитинець» Програма новин	5. Семь дней	
25	Київ	1. 1+1. програми ТСН та ТСН-тиждень 2. TVi. Програми Сьогодні та Підсумки 3. Новий канал. Програма Репортер 4. Інтер. Програми Подобиці та Подобиці тижня 5. Перший Національний. Програми Підсумки дня та Підсумки тижня 7. ТРК "Україна", програми Події та Події тижня 8. ICTV. Програми Факти та Факти тижня 9. СТБ, програма Вікна-новини 10. 5 канал, програми Час та Час: підсумки	1. Голос України 2. Газета по-українськи 3. Дзеркало тижня. Україна 4. Коментарии 5. Сьогодні 6. Сільські вісті 7. Факты и комментарии	1. Українська правда 2. Корреспондент.нет 3. LB.ua 4. Обозреватель 5. Главком

Створення та перегляд графіків: <http://www.prostir-monitor.org/index2.php?PGID=133>